

فرش قرمز روحانی برای بخش خصوصی

آیا زیر پای

بخش خصوصی رقابتی و غیررانتی

فرش قرمز پهن شده است؟

۱۰ پیش شرط‌های

موفقیت برجام

۱۲ کاهش تورم بس است

به فکر رونق باشید

۱۶ هفت خوان کسب و کار

برای شرکت‌های پیمانکاری

۲۰ اقتصادپسا برجام

و چالش‌های پیش رو

۲۴ واحدهای غیرمولد

صدای بلندتری دارند

۲۶ ایرادات لایحه

«تنظیم برخی از احکام برنامه‌های

توسعه کشور»

۴۴ بایدها و نبایدهای

فعالیت‌های سازمان‌های غیردولتی

صاحب امتیاز: سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
مدیرمسئول: مهندس جواد خوانساری

شورای سیاست‌گذاری:

- مهندس منوچهر ملکبانی فرد (رئیس هیات مدیره)
- مهندس بهمن دادمان (دبیر)
- مهندس جواد خوانساری (نایب‌رئیس هیات مدیره و مدیرمسئول)
- مهندس سالار علیاری (خزانه‌دار)
- دکتر ایرج گلابتونچی (عضو هیات مدیره)

رئیس کمیسیون انتشارات: ● مهندس علی ورزنده
سر دبیر: ● مهندس محمود مصطفی‌زاده

کمیسیون انتشارات و تحریریه:

- مهندس علی ورزنده (رئیس کمیسیون انتشارات)
- مهندس کاظم سماک (رئیس کمیسیون اقتصاد)
- مهندس عبدالمجید سجادی (رئیس کمیسیون روابط عمومی)
- دکتر ایرج گلابتونچی (رئیس کمیسیون فنی)
- مهندس سیامک مسعودی (کمیسیون قوانین و مقررات)
- مهندس محمود مصطفی‌زاده (سر دبیر)
- مهندس محمد غنی‌زاده (مدیر اجرایی)

همکاران این شماره:

- مهندس علاالدین سادات باریکانی
- مهندس فریدون خزایی
- دکتر محمود جام‌ساز
- مهندس شهرام حلاج
- مهندس مهدی شبروهی
- مهندس پرهام سیدین
- محمد قوچانی
- دکتر علی اکبر نجفی

حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پور آقا
خبرنگار: آرزو نوری
عکس و صفحه‌آرایی: داود خانی
امور آگهی‌ها: شقایق خواجه‌نصیری

لیتوگرافی و چاپ: پیمان نواندیش (۸۸۸۲۸۷۳۴)

تهران، خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر،
خیابان شهید برادران مظفر (صیبا جنوبی)، شماره ۸۶،

ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۴۲۶۱ - ۶۶۴۰۲۰۳۷ - فکس: ۶۶۴۶۴۰۸۴

پست الکترونیکی: payam.abadgaran@acco.ir

نشانی الکترونیکی: www.acco.ir

به نام
خداوند
جان و
خرد

فهرست مطالب

- پیش شرط های موفقیت برجام
- فرش قرمز دولت برای بخش خصوصی
- مهار تورم بس است اکنون نوبت رونق است
- اقتصاد ایران می تواند ظریف داشته باشد
- اقتصاد پسابرجام و چالشهای پیش رو
- پایدها و نیاید های فعالیت های سازمان های غیردولتی
- موانع عبور از بحران بی سابقه اقتصادی
- واحدهای غیرمولد صدای بلندتری در اقتصاد دارند
- امضای تفاهمنامه بین استانداری کرمان و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء
- ایرادات «ماده ۳۷» لایحه «تنظیم برخی از احکام برنامه‌های توسعه کشور»
- انتقاد کم سابقه آخوندی از بخش خصوصی
- موافقان و مخالفان الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی
- هفت خوان کسب و کار برای شرکت های پیمانکاری
- نتایج یک پژوهش: جهش اقتصادی با ساختار کنونی منتفی است
- پاکرد
- آیا مجرمین مقتدر، محترمند
- سوخت در ماشین آلات سنگین و نیمه سنگین

نوشته های نویسندگان، لزوما نظرات نشریه نیست. نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسالی مختار می‌باشد و در ویرایش علمی، ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است. در ضمن مقالات ارسالی عودت داده نمی‌شود

پیش شرط‌های موفقیت برجام

برجام در آخرین روزهای دی ماه (۹۴/۱۰/۲۷) با توافق ایران و طرف‌های مذاکره کننده به مرحله اجرا رسید و به طور رسمی دو طرف به مقدمات لازم و تعهدات خود جامه عمل پوشاندند. اما این طلیعه جدید برای ایران پس از ۱۲ سال چالش سخت با غرب، ایستادگی بر سر حقوق خود و تحمل مشقات و هزینه‌های زیاد همچنین بیش از دوسال مذاکره نفس گیر و پیچیده با کشورهای ۵+۱ رخ نمود. شاید دقیق ترین و فنی ترین تفسیر از برکات برجام برای ایران همان اظهارات حسن روحانی، رئیس جمهوری باشد که به مناسبت این اتفاق بزرگ گفت از روز اجرای برجام، دیگر بهانه واهی وجود ندارد که برنامه هسته ای ایران را تهدیدی علیه صلح و امنیت جهانی و منطقه ای قلمداد کند، بلکه برنامه ای در خدمت خلق فناوری های نوین در مسیر توسعه کشور، ثبات و امنیت منطقه خواهد بود. گرچه این مهم می توانست ۱۲ سال پیش به منصفه ظهور برسد و اقتصاد کشور و معیشت مردم را با چالش های سهمگین مواجه نکند، اما بر اساس قاعده ای که می گوید مانع شدن از تداوم زبان، منفعت است، باید گفت دستاورد بزرگی برای ایران حاصل شده و مواعینی که به بهانه برنامه های هسته ای ایران چه از طریق قطعنامه های سازمان ملل متحد و چه از طریق تحریم های آمریکا و اتحادیه اروپا ایجاد شده بودند، برداشته شد و بار دیگر روابط مالی، اقتصادی، صنعتی و... با جهان غرب برقرار گردید. در چنین اوضاع و احوالی که نسیم امید وزیدن گرفته، رئیس جمهوری لایحه بودجه سال ۹۵ و لایحه قانون برنامه ششم توسعه را تقدیم مجلس کرده و در سخنان خود در جمع نمایندگان مجلس گفتند: «در شرایطی هستیم که به خاطر رکود و مشکلات اقتصادی نیازمند جذب سرمایه هستیم تا چرخ اقتصاد کشور با سرعت مطلوب ۸ درصد رشد حرکت درآید.

همچنین ما نیازمند استفاده از فن آوری های پیش رفته و صادرات غیر نفتی هستیم که در این راه برجام موانع را از پیش پای ما برداشته است بنابراین آنچه اکنون می توانم ما را به هدف برساند تلاش، کوشش و فعالیت برای رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال برای جوانان است.» سخنان روحانی امید بخش است و کاملاً اشرف دارد که ما نیاز به سرمایه و تکنولوژی داریم به خصوص که تاکید دارد برای رشد اقتصادی به فعال شدن بخش خصوصی نیازمندیم و تنها دولت در زمینه جذب سرمایه خارجی وظیفه ندارد بلکه بخش خصوصی نیز می تواند سرمایه خارجی را جذب کند. به گفته روحانی اساساً دولت یازدهم از ابتدا زیر پای بخش خصوصی رقابتی غیردولتی غیرانتی فرش قرمز پهن کرده است و امروز هم همین مسیر را ادامه می دهد. بدیهی است که هم لغو تحریم ها و هم دیدگاه راهبری دولت نسبت به بخش خصوصی امیدها را برای بازگشت رونق به اقتصاد دو چندان کرده و رفت و آمد شرکت ها و سرمایه گذاران خارجی به کشور و مذاکره آن ها با مسئولان دولتی و همچنین بخش خصوصی، نوید آن را می دهد که در آینده نه چندان دور شاهد رونق در اقتصاد و کسب و کار باشیم. با این همه باید پرسید آیا همه مشکلات بخش خصوصی حل شده است و امروز بخش خصوصی توانایی ایفای نقش و انجام وظایف فوق الذکر را دارد؟ پاسخ به این پرسش نیاز به تامل بیشتری دارد و آسان نیست. واقعیت این است که اقتصاد کشور تحت تاثیر عوامل سیاسی از یک سو و عوامل اقتصادی از سوی دیگر در وضعیت نامطلوبی قرار دارد. عدم تخصیص بهینه منابع و قرار گرفتن رانت های سیاسی، اقتصادی و اطلاعاتی در اختیار افراد و سازمان های معدود و سوق یافتن اعتبارات و امکانات به همان گروه وابسته به این رانت ها، اکثریت جامعه به خصوص بنگاه ها و موسسات

مولد کوچک و متوسط را از تنخواه گردانی برای فعالیت های تولیدی محروم ساخته است به طوری که بخش عمده این بنگاه ها تعطیل و یا در شرف تعطیلی هستند. بانک ها نیز به دلایل متعدد از جمله وارد شدن در حیطه های غیر تخصصی و عدم امکان وصول تسهیلات پرداختی از اعطای تسهیلات و اعتبار جدید به بخش های مولد ناتوان شده اند. در چنین شرایطی تحریم های اقتصادی، مالی و سوئیفت که هزینه فعالیت های اقتصادی را به شدت افزایش داده و رکود بلند مدتی را به کشور تحمیل کرده، برطرف شده است. هر چند این اتفاق خوشایند و امید انگیز است اما باید توجه داشت که همه مصایب ما ریشه در تحریم ندارد بلکه از ضعف مدیریت داخلی در سال های گذشته سرچشمه می گیرد. از این رو تصور اینکه با اجرایی شدن برجام، همه مشکلات اقتصادی یک شبه برطرف خواهد شد، باطل است. چرا که چنین انتظاری کاملاً آرمان گرایانه است و متأسفانه سال هاست کشور با تصورات آرمان گرایانه خو کرده و برنامه های اقتصادی و توسعه ای بر آن اساس بنا می شود. لازمه آرمان گرایی، عمل گرایی و برقراری تناسب بین هدف و ابزار تحقق آن است. تصمیم گیران و دولتمردان بر اساس تجارب گذشته باید به این نتیجه رسیده باشند که اجرای برجام و رفع تدریجی تحریم های مرتبط با مساله هسته ای ایران، قادر نیست معضلات و مشکلاتی که کشور را با تنگناهای مالی طولانی مدت روبرو ساخته، برطرف نماید. اهمیت این مساله چنان است که هر گونه برنامه معطوف به نتیجه برای تحرک در بخش تولید صنعتی، کشاورزی و خدمات نیازمند تزریق میلیاردها دلار سرمایه جدید است تا اقتصاد از رکود طولانی مدت خارج شود. اما نگاهی بر ارقام اصلی لایحه بودجه سال آینده که مهمترین برنامه و سیاست اجرایی سالانه است

نشان می دهد که منابع نفتی پیش بینی شده در لایحه بودجه سال ۹۵ حدود ۶۶ هزار میلیارد تومان است که تحقق این میزان نیز با توجه به سهم درآمد شرکت ملی نفت ایران و صندوق توسعه ملی و سقوط آزاد قیمت نفت به زیر ۳۰ دلار تردید آمیز است.

بنابراین به رغم آن که اجرای برجام یک فرصت تاریخی برای اقتصاد ایران در جهت ورود و اتصال به اقتصاد جهانی محسوب می شود، نخواهد توانست در آینده نزدیک معضلات اقتصادی کشور را برطرف و رفاه را برای جامعه ارزانی کند. بلکه تحقق این امر در گرو تغییر و تحول در ساخت اقتصاد تک محصولی (نفتی) است تا از طریق ایجاد زمینه های مطلوب برای سرمایه های خارجی منابع را در جهت ارتقای تولید و تکنولوژی تامین و تجهیز کند. در حال حاضر بزرگترین چالش کشور، ایجاد رونق در اقتصاد و تامین سرمایه کافی است، زیرا دوران رشد آفرینی با محوریت درآمد نفتی به سر آمده است. بنابراین چاره ای نیست جز آنکه بخش خصوصی واقعی به نقش آفرینی بپردازد. اما مشکل اینجاست که سرمایه گذاران در قیاس با سایر کشورها، محیط کسب و کار در ایران را مناسب نمی یابند. از این رو در قدم اول برای هرگونه رونق اقتصادی، محیط کسب و کار باید بهبود یابد. چرا که شاخص محیط کسب و کار شاخص ثبات و بالندگی کشور است.

گام بعدی نیل به این هدف، ایجاد تغییرات اساسی در بوروکراسی حاکم است. چرا که دولت نمی تواند با این همه هزینه جاری به فکر سرمایه گذاری مخصوصاً سرمایه گذاری تملک دارایی باشد. از طرف دیگر بدون تکمیل زیر بناهای مورد نیاز از قبیل توسعه راه ها، بنادر کشتیرانی، حمل و نقل ریلی، مخابرات، ارتباطات و... نمی توان انتظار سرمایه گذاری داشت. توسعه زیر بناها از وظایف ذاتی دولت ها می باشد اگر بخش خصوصی نیز وارد سرمایه گذاری گردد اصولاً به امید برگشت سرمایه و منفعت است. برای توسعه زیرساخت ها، دولت باید در برنامه های توسعه ای و بودجه های سنواتی ویژه ای به آن نشان دهد. اما متأسفانه در لایحه بودجه سال ۹۵ که به همراه لایحه برنامه ششم توسعه به مجلس تقدیم شده، از اهمیت این مساله غفلت شده است.

در لایحه بودجه تقدیمی دولت، بودجه عمومی دولت کمتر از دوازده درصد رشد نشان می دهد ولی بودجه جاری آن بیش از ۱۵ درصد رشد کرده است این افزایش با توجه به لزوم

صرفه جویی دولت در هزینه های جاری خبر چندان خوشایندی نیست. دولت باید با توجه به رکود حاکم بر اقتصاد کشور و کاهش منابع درآمدی، از هزینه های جاری خود می کاست و به هزینه تملک دارایی می افزود که هم در خروج کشور از رکود موثر واقع می شد و هم اشتغال زایی به دنبال داشت. از سوی دیگر دولت در لایحه بودجه سال آینده، بودجه عمرانی را با ۱۲ درصد افزایش از چهل و هفت هزار میلیارد تومان به ۵۹ هزار میلیارد تومان رسانده است. ضمن اینکه بودجه عمرانی در قلموس اداره کشور همواره مرغ عروسی و عزا بوده است و یا بهتر بگوئیم حیاط خلوت مالی دولت هاست که هر وقت از هر کجا کم آورده اند از این محل برمی دارند.

امسال از سقف بودجه های عمرانی مصوب در وضعیت حاضر، حدود بیست هزار میلیارد تومان به دستگاه های اجرایی تخصیص داده شد که ۳۹ درصد بودجه مصوب می باشد و به نظر نمی رسد تا پایان سال بیش از ۵۰٪ تخصیص داده شود. عدم تخصیص اعتبار لازم به بودجه های عمرانی (تملک دارایی) باعث تطویل زمان اجرای پروژه ها و تحمیل زیان به شرکت های بخش خصوصی شاغل در پروژه های فوق الذکر می گردد، به طوری که بیشترین شرکت ها که در طول سالیان دراز با تلاش و زحمت

تصور اینکه با اجرایی شدن برجام، همه مشکلات اقتصادی یک شبه برطرف خواهد شد، باطل است. چرا که چنین انتظاری کاملاً آرمان گرایانه است و متأسفانه سال هاست کشور با تصورات آرمان گرایانه خو کرده و برنامه های اقتصادی و توسعه ای بر آن اساس بنا می شود. تصمیم گیران و دولتمردان بر اساس تجارب گذشته باید به این نتیجه رسیده باشند که اجرای برجام و رفع تدریجی تحریم های مرتبط با مساله هسته ای ایران، قادر نیست معضلات و مشکلاتی که کشور را با تنگناهای مالی طولانی مدت روبرو ساخته، برطرف نماید

توانسته اند خود را به حد قابل قبولی از توانایی برسانند امروزه در حال خارج شدن از گردونه سازندگی هستند. البته باید توجه داشت که بخش اعظم اعتبارات تخصیص یافته نیز نصیب شرکت های دولتی، نظامی و انتظامی شاغل در طرح های عمرانی شده و تنها بخش کوچکی از آن به دست پیمانکاران بخش خصوصی واقعی شاغل در طرح های عمرانی رسیده است. با این مقدمه بهتری می توان درباره سخنان آقای روحانی قضاوت کرد که در روز ارائه لایحه بودجه به مجلس که همزمان با آغاز اجرای برجام بود به صراحت تاکید کرد: دولت برای بخش خصوصی رقابت گرا فرش قرمز پهن کرده است. به نظر فعالان اقتصادی در بخش احداث نه تنها این فرش در دو سال گذشته پهن نشده بلکه این احساس وجود دارد که این فرش قرمز برای شرکت های دولتی و شبه دولتی (خصوصی) پهن شده است. کافی است دولت محترم توجه داشته باشد که برخلاف شعارش، در تعدادی از استان ها، استانداران محترم کل پروژه های عمرانی و ساخت و ساز را یکجا به این گونه شرکت ها واگذار کرده اند.

سندیکای شرکت های ساختمانی ایران بر این باور است تنها راه خروج از رکود و ورود به رونق اقتصادی، خصوصی سازی به معنی واقعی آن و سپردن امور به دستان توانمند این بخش است. بدین معنا که دولت در جایگاه حاکمیتی خود قرار گیرد و تصدی گری را به بخش خصوصی واقعی واگذار کند. دولت مقتدر، دولتی است که با خروج از بنگاه داری، کوچک و کارشناسی شدن و چابک سازی، خود را به سیاست گذاری و نظارت کلان محدود کرده و اجراء را به بخش خصوصی واگذارد. برای رسیدن به این هدف، کوچک سازی قدم مهمی است. به بیان ساده تر با تصویب قوانین پایدار، تحمیل انضباط مالی بر همه نهادهای دولتی و حاکمیتی، پذیرش الزامات مالکیت فکری و امنیت سرمایه گذاران، وارد مرحله جدیدی از حکمرانی شود. تنها در این صورت می تواند با خصوصی سازی گسترده و واگذاری شرکت های دولتی و عمومی به بخش خصوصی واقعی که توانایی و اهلیت آن در طول سال های متممادی به اثبات رسیده به اهداف کلان خود برسد.

سندیکای شرکت های ساختمانی ایران در بخش احداث می تواند به عنوان بازوی اجرایی دولت در بررسی و تأیید اهلیت شرکتهای متقاضی خرید و همچنین نحوه واگذاری ها دولت محترم را یاری نماید.

فرش قرمز دولت برای بخش خصوصی

روحانی در نشست خبری پساتحریم :

این دولت از ابتدا، پای بخش خصوصی رقابتی غیررانتی، فرش قرمز پهن کرده است و امروز هم این فرش قرمز را پهن می‌کند. بخش خصوصی باید فعال شود

پیام‌آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

در سال‌های اخیر مباحث مهمی از سوی فعالان بخش خصوصی در راستای توسعه عمرانی و اقتصادی کشور مطرح شده که متأسفانه کمتر گوش شنوایی بوده است اما اکنون رئیس دولت خود دست یاری به سمت بخش خصوصی گشوده است تا چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای درباره تقویت بخش خصوصی ترسیم شود. کارشناسان اعتقاد دارند در شرایط فعلی که قیمت نفت به پایین‌ترین رقم دهه اخیر سقوط کرده و تحریم‌ها نیز برطرف شده است، فرصت کم نظیری برای حضور واقعی و جدی تر بخش خصوصی در اقتصاد کشور مهیا شده است و برای این منظور دولت باید سیاست و آگذاری فعالیت‌های غیرحاکمیتی و غیرنظارتی را به طور جدی تری دنبال کند. انتظاری که فحوای کلام رئیس جمهوری در اولین روز لغو تحریم‌های بین‌المللی آنرا تقویت کرد.

روحانی با بیان اینکه امروز روزی استثنایی در تاریخ سیاسی و اقتصادی ملت ایران است که بعد از ۱۲ سال ایستادگی، مقاومت و تلاش بی‌وقفه دانشمندان هسته‌ای،

کارشناسان اعتقاد دارند در شرایط فعلی که قیمت نفت به پایین‌ترین رقم دهه اخیر سقوط کرده و تحریم‌ها نیز برطرف شده است، فرصت کم نظیری برای حضور واقعی و جدی تر بخش خصوصی در اقتصاد کشور مهیا شده است و برای این منظور دولت باید سیاست و آگذاری فعالیت‌های غیرحاکمیتی و غیرنظارتی را به طور جدی تری دنبال کند.

جناب آقای دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری در کنفرانس خبری که عصر روز ۲۷ دی ماه به مناسبت آغاز اجرای برجام برگزار شد، در جمع خبرنگاران از آغاز دوران تازه برای بخش خصوصی خبر داد و با اشاره به اینکه دولت تدبیر و اعتدال از ابتدا، پای بخش خصوصی رقابتی غیررانتی، فرش قرمز پهن کرده است و امروز هم این فرش قرمز را پهن می‌کند، گفت: بخش خصوصی باید فعال شود. سخنان روحانی در حالی است که فعالان بخش خصوصی با استقبال از این رویکرد دولت معقدند که برای پهن شدن فرش قرمز زیرپای بخش خصوصی اقدامات زیادی از سوی دولت باید صورت گیرد. بهبود فضای کسب و کار، تسویه بدهی‌های معوق، گستراندن چتر مالیات بر روی همه فعالیت‌های اقتصادی و حذف کردن معافیت‌های مالیاتی تبعیض آمیز، کاهش ریسک سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، حذف رانت‌های شرکت‌های متعلق به بخش‌های دولتی و حاکمیتی و... از جمله گام‌های اولیه محسوب می‌شود.

دیپلماتها و سیاستمداران و حقوقدانان و مسئولان اقتصادی کشور به نقطه عطفی دست یافته‌ایم تصریح کرد: به جای اینکه برنامه هسته‌ای بهانه‌ای برای بدخواهان برای تحریم و فشار و فاصله باشد از امروز برنامه هسته‌ای به عنوان برنامه‌ای برای روابط علمی فناوری، تجاری و اقتصادی نیز خواهد بود. روحانی اضافه کرد: از امروز تجار و کارآفرینان ما می‌توانند از مسیر قانونی و معمول نقل و انتقالات بانکی فعالیت‌های تجاری و صادرات خود را با تسهیلات بیشتر آغاز کنند. رئیس دولت تدبیر و امید افزود: از امروز بانک‌های کشور با بانک‌های جهان برای مسایل مالی و پولی خدمات لازم را اخذ خواهند کرد و خدمات لازم را به مردم عزیز کشورمان خواهند داد. روحانی افزود: از امروز محدودیت صادرات نفت در کشور ما برداشته می‌شود و به هر اندازه که در برنامه کشور باشد در چارچوب مصالح ملی و برنامه‌های مصوب کشور نفت و همچنین میعانات و سایر فرآورده‌ها و پتروشیمی صادر خواهد شد. وی گفت: از امروز خرید هواپیماهای مدرن در دسترس شرکت‌هایی است که می‌خواهند خدمات بهتری به مردم ارائه دهند. رئیس جمهوری گفت: از امروز پولهایی که از آن ملت ایران بود و در بانک‌های خارجی بود و قفل نابجایی به نام تحریم بر آنها زده شده بود، در اختیار ملت ایران برای فعالیت‌های اقتصادی خواهد بود.

فرش قرمز غیررانتی زیرپای بخش خصوصی
اما بخش مهمی از سخنان رئیس جمهوری در اولین نشست پسابرجام به بخش خصوصی اختصاص یافت. جایی که روحانی در پاسخ به این سوال که شما بیشتر از این گفته بودید ایران برای بازسازی زیرساخت‌هایش سالانه بین ۳۰ تا ۵۰ میلیارد دلار به سرمایه‌گذاری خارجی نیاز دارد، چگونه این سرمایه‌گذاری‌های خارجی را تضمین خواهید کرد؟ پاسخ داد: ما نیازمند به سرمایه و تکنولوژی هستیم و در این راه شرایط کشور برای استقبال از کارآفرینان آماده است. وی ادامه داد: ما برای رشد

اقتصادی نیاز داریم بخش خصوصی فعال شود و هم سرمایه خودش را در داخل بیاورد و این دولت نیست که فقط سرمایه خارجی را جذب می‌کند، بخش خصوصی هم به خوبی می‌تواند سرمایه خارجی را جذب کند. رئیس جمهوری یادآور شد: این دولت از ابتدا، پای بخش خصوصی رقابتی غیررانتی، فرش قرمز پهن کرده است و امروز هم این فرش قرمز را پهن می‌کند؛ بخش خصوصی باید فعال شود. روحانی با بیان این که کشور ما جاذبه‌های لازم برای سرمایه‌های خارجی را دارد، گفت: اول اینکه اقتصاد ما دارای آرامش و ثبات است. در این دو سال و نیم که از عمر این دولت گذشته این ثبات و آرامش را دیدید. دولت با وعده‌های اقتصادی که داد، توانست خودش را ثابت کند و به این وعده‌ها عمل خواهد کرد.

بخش خصوصی باید نقش بیشتری در پیشرفت کشور ایفا کند

روحانی در ادامه کنفرانس خبری و در پاسخ به سوال خبرنگار بلومبرگ در خصوص تقویت

کارشناسان اعتقاد دارند در شرایط فعلی که قیمت نفت به پایین‌ترین رقم دهه اخیر سقوط کرده و تحریم‌ها نیز بر طرف شده است، فرصت کم نظیری برای حضور واقعی و جدی‌تر بخش خصوصی در اقتصاد کشور مهیا شده است و برای این منظور دولت باید سیاست واگذاری فعالیت‌های غیرحاکمیتی و غیرنظارتی را به طور جدی‌تری دنبال کند. انتظاری که فحوای کلام رئیس جمهوری در اولین روز لغو تحریم‌های بین‌المللی آنرا تقویت کرد

بخش خصوصی ایران پس از برجام و رفع تحریم‌ها گفت: تلاش دولت بر این است که بخش خصوصی نقش بیشتری را ایفا کند و در تلاش خواهد بود در زمینه قوانین و مقررات، حمایت‌های بیشتری از بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری انجام دهد.

وی افزود: بسیاری از طرح‌های عمرانی در کشور وجود دارد که تکمیل آنها با مشارکت بخش خصوصی میسر است و باید به بخش خصوصی واگذار شود. رئیس جمهور گفت: همچنین به سرمایه‌گذاران خارجی در بسیاری از موارد گفته شده است که با بخش خصوصی ایران جهت سرمایه‌گذاری مشارکت کند. روحانی افزود: دولت می‌داند برای رشد اقتصادی راهی جز فعال‌تر شدن بخش غیردولتی و بویژه بخش خصوصی وجود ندارد و باید مشکلات و موانعی که در این زمینه وجود دارد حل و فصل شود.

رئیس جمهوری گفت: اینکه ما می‌بینیم محیط کسب و کار طی دو سال و نیم بهبود پیدا کرده نشانگر آن است که شرایط لازم را داریم برای بخش خصوصی فراهم می‌کنیم. آقای روحانی ابراز امیدواری کرد پسابرجام زمینه را برای تحرک بخش خصوصی بیشتر کند. رئیس جمهور گفت: این سخن درستی است که باید بخش خصوصی ما تقویت و حمایت بیشتری شود.

رشد اقتصادی ۵ درصدی در سال ۹۵

رئیس جمهوری در ادامه اظهارات خود تاکید کرد: ما کاهش تورم مستمرا به مردم قول دادیم و شاهدید حتی در سالی که از لحاظ اقتصادی سال سختی برای ما بود و هست؛ رشد اقتصادی را نه آن مقدار که مورد انتظار بود اما شاهد آن خواهیم بود. رئیس جمهوری تصریح کرد: سال گذشته ۳ درصد رشد اقتصادی مثبت داشتیم. امسال هم رشد اقتصادی خواهیم داشت و سال آینده حداقل ۵ درصد رشد اقتصادی خواهیم داشت. بنابراین مسیر اقتصاد یک مسیر توأم با حرکت منظم و حساب شده و آرامش است. روحانی گفت: نیروی انسانی لایق و سرمایه کافی انسانی در این کشور داریم. این همه

دولت بر این است که بخش خصوصی نقش بیشتری را داشته باشد و دولت تلاش خواهد کرد در زمینه قوانین و مقررات حمایت‌های بیشتری را از بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری انجام دهد. وی افزود: بسیاری از طرح‌های عمرانی داریم که تکمیل آن با مشارکت بخش خصوصی امکان‌پذیر خواهد بود و باید برای تکمیل آنها به بخش خصوصی واگذار شود، همچنین به سرمایه‌گذاران خارجی در بسیاری از موارد گفته شده که با بخش خصوصی داخلی ایران برای سرمایه‌گذاری مشارکت کنند. رئیس دولت تدبیر و امید ادامه داد: بنابراین دولت در هر حال می‌داند که برای رشد اقتصادی راهی جز فعال‌تر شدن بخش غیردولتی و بویژه بخش خصوصی وجود ندارد و باید مشکلات و موانع پیش‌رو در این زمینه حل و فصل شود. روحانی افزود: این که ما می‌بینیم محیط کسب و کار در این دو سال و نیم بهبود پیدا کرده به معنای آن است که در حال فراهم کردن شرایط لازم برای بخش خصوصی هستیم و امیدواریم در پسابرجام این زمینه برای تحرک بخش خصوصی بیشتر شود. وی تاکید کرد: این حرف درست است که بخش خصوصی ما باید قوی‌تر شده و باید حمایت بیشتری شود.

تحریم‌ها رفع خواهد شد، چطور می‌خواهید نقش و تاثیرگذاری بخش خصوصی را بیشتر کرده و یا از اندازه و نقش دولت کم کرده و کاهش دهید؟ روحانی پاسخ داد: تلاش

این که ۱۵۰ شرکت خارجی در طول ماه‌های گذشته از ۵۰ کشور به ایران سفر کردند و مذاکرات متعددی را انجام دادند، نشانه آن است که سرمایه خارجی قابل جذب است اما اینکه چه مقدار سرمایه جذب می‌کنیم وابسته به امور مختلف است. رئیس دولت یازدهم افزود: دولت، بخش خصوصی و بخش سیاسی همه باید دست به دست هم دهیم تا این جاذبه‌ها را برای جذب سرمایه بیشتر کنیم که به نفع کشور، جوان‌ها و اشتغال و رشد و توسعه کشور خواهد بود.

تحصیل‌کرده، این همه مهندس که آماده فعالیت هستند. کشور ما دارای انرژی، ثبات و امنیت است و در بسیاری از زمینه‌ها بکر و آماده سرمایه‌گذاری است. وی ادامه داد: این که ۱۵۰ شرکت خارجی در طول ماه‌های گذشته از ۵۰ کشور به ایران سفر کردند و مذاکرات متعددی را انجام دادند، نشانه آن است که سرمایه خارجی قابل جذب است اما اینکه چه مقدار سرمایه جذب می‌کنیم وابسته به امور مختلف است. رئیس دولت یازدهم افزود: دولت، بخش خصوصی و بخش سیاسی همه باید دست به دست هم دهیم تا این جاذبه‌ها را برای جذب سرمایه بیشتر کنیم که به نفع کشور، جوان‌ها و اشتغال و رشد و توسعه کشور خواهد بود.

بخش خصوصی باید بیشتر تقویت شود

در ادامه این گفت‌وگو خبرنگاری پرسید، رفع تحریم‌ها در حقیقت موانع بزرگی را از جلوی سرمایه‌گذاری خارجی برمی‌دارد و همانطور که شنیده شده سرمایه‌گذاران خارجی بسیار مشتاق هستند تا به ایران بیایند و در اینجا سرمایه‌گذاری کنند، این در حالی است که به نظر می‌رسد بخش خصوصی شما هنوز نسبتاً ضعیف است و با توجه به این که

نیم نگاهی به نشست خبری پسا تحریم

• سیاستهای اقتصاد مقاومتی در حال اجراست منتهی در آن حدی که باید باشد ما باید زمینه را بیشتر آماده کنیم.

• در فضای پساجرام روابط با اروپا توسعه پیدا خواهد کرد.

• سابقه روابط اقتصادی با کشور ایتالیا یک سابقه خوبی است و رابطه سنتی داشتیم و هیچ وقت رابطه بین ما ایتالیا بد نبوده است.

• می توان با دنیا حرف زد و مذاکره کرد و به توافقی رسید که به نفع ملت ها، به نفع منطقه و به نفع جهان باشد.

• موفقیت ملت ما در سایه ایستادگی، مقاومت، اتحاد، وحدت و پیوند قوا و همچنین حمایت همه ارکان کشور بدست آمده است.

• در شرایطی بسرمی بریم که به دلیل رکود سال های گذشته و مشکلات اقتصادی نیازمند به سرمایه ای هستیم که بتوانیم چرخ اقتصاد کشور را در سرعت مطلوبمان که ۸ درصد رشد اقتصادی تعیین شده است با ورود سرمایه به حرکت در بیاوریم.

• آنچه می تواند ما را به هدف برساند تلاش و کوشش و فعالیت در زمینه تولید و حرکت برای رشد و رونق اقتصادی و در زمینه فراهم آوردن شرایط برای اشتغال جوانان ما است.

• ما نیازمند به سرمایه و تکنولوژی هستیم و در این راه شرایط کشور ما برای استقبال از کارآفرینان آماده است.

• ما برای رشد اقتصادی نیاز داریم به اینکه بخش خصوصی ما فعال شود و هم سرمایه خود را در داخل بیاورد.

• این فقط دولت نیست که سرمایه خارجی را جذب می کند بخش خصوصی ما نیز به خوبی می تواند سرمایه خارجی را جذب کند.

• این دولت از ابتدا پای بخش خصوصی، رقابتی و غیررانتی؛ فرش قرمز پهن کرده است

و امروز نیز این فرش قرمز را پهن می کند، بخش خصوصی باید فعال شود.

• رشد اقتصادی را ولو نه آن مقدار که مورد انتظار بود اما شاهد آن خواهیم بود.

• سال گذشته ۳ درصد رشد اقتصادی مثبت داشتیم، امسال هم رشد اقتصادی خواهیم داشت و سال آینده نیز به ۵ درصد رشد اقتصادی خواهیم داشت.

• دولت، بخش خصوصی و بخش سیاسی همه باید دست به دست هم بدهیم تا این جاذبه ها را برای جذب سرمایه، بیشتر کنیم.

• چهره واقعی ملت ما در این سالها روز به روز بیشتر برای جهانیان روشن شده است.

• برجام می تواند به عنوان یک مدل برای حل و فصل مسائل منطقه ای هم مورد استفاده قرار گیرد، برجام به این معناست که دو طرفی که اختلاف با هم دارند از طریق منطق و مذاکره می توانند اختلافات را حل و فصل و اعتماد سازی کنند.

• اگر چه ما نیز آماده ایم اگر بخواهد از آمریکا سرمایه و تکنولوژی به کشور ما بیاید ما آمادگی این را داریم.

• اگر حمایت نیروهای مسلح، مجلس، مراجع محترم عظام، بزرگان کشور و فرهیختگان دانشگاه ها نبود این مذاکرات موفق نمی شد.

• من وعده هایی در انتخابات داده ام که یکی از آنها تعامل سازنده با دنیا و دیگری حل و فصل مسائل هسته ای بود.

• رهنمودهای رهبر معظم انقلاب، تلاش همه مردم، تلاش وزارت خارجه و بویژه شخص آقای ظریف و همکارانشان که کار بسیار بزرگ و پرزحمتی را بر دوش داشتند در این عمل به وعده دخیل بود.

• تلاش دولت بر این است که بخش خصوصی نقش بیشتری را ایفا کند و در زمینه

قوانین و مقررات، حمایت های بیشتری از بخش خصوصی و سرمایه گذاری انجام دهد.

• بسیاری از طرح های عمرانی در کشور وجود دارد که تکمیل آنها با مشارکت بخش خصوصی میسر است و باید به بخش خصوصی واگذار شود.

• به سرمایه گذاران خارجی در بسیاری از موارد گفته شده است که با بخش خصوصی ایران جهت سرمایه گذاری مشارکت کند.

• دولت می داند برای رشد اقتصادی راهی جز فعال تر شدن بخش غیردولتی و بویژه بخش خصوصی وجود ندارد و باید مشکلات و موانعی که در این زمینه وجود دارد حل و فصل شود.

• اینکه ما می بینیم محیط کسب و کار طی دو سال و نیم بهبود پیدا کرده نشانگر آن است که شرایط لازم را داریم برای بخش خصوصی فراهم می کنیم.

• بخش خصوصی ما تقویت و حمایت بیشتری شود. امیدوارم پساجرام زمینه را برای تحرک بخش خصوصی بیشتر کند.

• اگر آمریکایی ها بخواهند در ایران سرمایه گذاری کنند همین حالا مانع وجود ندارد.

• اقتصاد مقاومتی در حال اجرا و پیاده شدن است. البته زمینه اجرای این سیاستها را باید بیشتر فراهم کنیم.

• سابقه روابط اقتصادی ما با ایتالیا خوب است و یک رابطه سنتی داشتیم و هیچ وقت مانعی برای توسعه روابط بین ما و آنها نیست.

• امیدوارم شورای محترم نگهبان بر اساس رسالت سنگینی که بر دوش دارد، بتواند موضوع رد صلاحیت ها را به گونه ای حل و فصل کند.

• من به عنوان رئیس جمهور از همه اختیاراتم در زمینه انتخابات استفاده خواهم کرد.

به نام خدا

جناب آقای دکتر حسن روحانی
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

باسلام
سیروزی تاریخی ملت شریف ایران در حذف تحریم های فائلملز با کشتن و دیپلماسی، که در سید هدایت و پایداری بی مثال حضرتعالی و حمایت مقام معظم رهبری و تلاش مستمر گروه با کفایت مذاکره کننده دست آمده مابیت و سرلمندی فراوان است.
نکشل های بخش خصوصی صنعت احداث ضمن عرض خیمهزترین تبریکات، آمادگی کامل خود را در جهت اجرای برنامه های توسعه ای دولت محترم اعلام می دارند.

در فرصت تاریخی پیش آمده، پیش از هر زمان دیگر نیاز به جلب اعتماد ملی و بین المللی است تا به شمول آن سرمایه گذاری تسهیل و برنامه های رشد اقتصادی دولت محترم میسر گردد. جلب اعتماد ملی و بین المللی در سله حاکمیت بلا منازع قانون و شفافیت میسر است که حضرتعالی مکرر آن را اعلام و بر آن تاکید نموده اید. بخش خصوصی بعنوان ولیعهد و همراهی با دولت محترم، التزام خود را در سیروی و عمل به قانون و شفافیت حد اکثری در فضای رقابت سالم و برای اعطاء کشور و تامین حد اکثری منافع ملی اعلام می دارد.

در شرایط نوین کشور، ضروری است قوانین مترقی منجه اصل ۴۴ قانون اساسی، قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، قانون رفع موانع تولید، قانون حد اکثر استاده از توان تولیدی و خدماتی بخش خصوصی کشور که تاکنون و به دلایل گوناگون مورد حمایت و رعایت بسزا قرار نگرفته اند، در جهت تامین و شفافیت قانونمندی و رقابت سالم، بطور اکید معمول گردند و این مهم به کیه ارکان اجرایی کشور تکلیف و الزام شود.

در اولین گام استعدا دارد دستور فرمایند تمامی اقدامات در جریان، جهت واگذاری پروژه های عمرانی اعم از سرمایه گذاری و با واگذاری که بدون اجرای تشریفات لازم شامل فراخوان عمومی و رعایت قانون انجام می شود، در کیه دستگاههای اجرایی کشور متوقف و با لحاظ تمامی قوانین موجود در یک فرآیند شفاف و بستر رقابت سالم اعلام عمومی و عرضه گردند.

توفیقات روز افزون برای جنابعالی و هیات محترم دولت از دیدگاه احدیت خواستاریم.

انجمن شرکت های راه سازی ایران
انجمن مهندسی عمران خدمات فنی و مهندسی ایران
انجمن صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران
انجمن صنعتی انبوه سازان مسکن
انجمن مهندسی عمران خدمات فنی و مهندسی ایران
انجمن مهندسی عمران خدمات فنی و مهندسی ایران
انجمن مهندسی عمران خدمات فنی و مهندسی ایران
انجمن مهندسی عمران خدمات فنی و مهندسی ایران

سندیکای شرکت های ساختمانی ایران
انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری استان آذربایجان شرقی
انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری استان آذربایجان شرقی
سندیکای شرکت های مهندسی و پیمانکاری استان آذربایجان شرقی
انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری استان آذربایجان شرقی
انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری استان آذربایجان شرقی
انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری استان آذربایجان شرقی

به نام خدا

جناب آقای دکتر محمد باقر نوبخت

معاونت محترم ریاست جمهوری ریاست سازمان مدیریت و برنامه ریزی

باسلام و احترام
قبل از هر چیز مراتب سپاس و قدردانی تشل های صفت احداث نسبت به رویکرد های مثبت سازمان مدیریت و برنامه ریزی را پذیرا باشید.
اعضای تشل های صفت احداث برنامه ریزی نیمه دوم سال جاری را بر جنبای بودجه بندی اعلامی سازمان محترم مدیریت و برنامه ریزی تنظیم نموده است.
اندر که آن، مطالبات معوق در ۶ ماه دوم به میزان ۳۰ هزار میلیارد تومان پرداخت خواهد شد (۲۷ مبراه - بیانات جنابعالی در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی).

هم اکنون کمتر از ۲ ماه به پایان سال باقی مانده است نگرانی از تاخیر در اجرای اهداف فوق و همدان تعدیگی در انتهای سال روبر افزایش است.

استدعا دارد با توجه به برنامه های تنظیمی سازمان مدیریت و برنامه ریزی دستور فرمایید اقدامات انجام شده به اطلاع انجمن های زیر برسد.

در صورت صلاحدید، برای همکاری و کسب رهنمود های جنابعالی وقت ملاقاتی به نمایندگان انجمن های ذیل داده شود.

انجمن شرکتهای مهندسی و ساختمانی نفت، گاز و پتروشیمی

سندیکای شرکتهای تاسیساتی و صنعتی ایران

[Handwritten signature]

سندیکای شرکتهای تاسیساتی و صنعتی ایران
تاسیس بهمن ۱۳۴۰

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران

بهمن ولدی

[Handwritten signature]

انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران

[Handwritten signature]

انجمن صنعتی انبوه سازان مسکن

[Handwritten signature]

در نام خدا

جناب آقای دکتر اسحاق جهانگیری

معاونت محترم اول ریاست جمهوری اسلامی ایران

باسلام و احترام؛

سایات جنابعالی در ۲۵ آبان ماه جاری در پنجمین کنفرانس صنعت احداث و انرژی، حاکی از آگاهی کامل بر شرایط شدت بحرانی بخش خصوصی صنعت احداث است. غرض دولت محترم بر حمایت از سرمایه های انسانی شرکت های فعال در حرفه ساخت و ساز که با اعلام جنابعالی بر برداشت مطالبات در سال جاری وحد اکثر سال آینده، برنامه ریزان و مدیران این صنعت را به حفظ موجودیت و منابع انسانی در حال اتمتلال خود پیش از پیش امداد نمود.

هم اینک که کمتر از ۲ ماه به پایان سال ۹۴ باقی مانده است نگرانی ها از تاخیر در اجرای اهداف فوق و فقدان تقدیر کمی در اتمتای سال روبرو افزایش است.

استعداد و در دستور فرمایید اقدامات انجام شده به اطلاع انجمن های زیر برسد.

ضمناً در صورت امکان وقت ملاقاتی به نمایندگان انجمن های زیر داده شود تا با استفاده از رهنمود های آن جناب و همکاری های لازم بخش پیمانی سال جاری بدون مثل سیری گردد.

انجمن شرکتهای عمومی و تاسیساتی صنعت، گاز و نیروی شیمیایی

انجمن شرکتهای تاسیساتی و صنعتی ایران

انجمن شرکتهای تاسیساتی و صنعتی ایران
تاسیس بهمن ۱۳۴۰

انجمن شرکتهای ساختمانی ایران
بنیاد ملی
شماره ثبت ۱۱۰۰۹۴
تاسیس بهمن ۱۳۴۰

انجمن صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران
رضاء

انجمن صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران
انجمن صنعتی انبوه سازان مسکن
تاسیس بهمن ۱۳۴۰

انجمن مهندسان مشاوران معماری و مهندسان ساختمان ایران
شماره ثبت: ۲۰۳۳۰۰۰۵

پیام آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

مهار تورم بس است اکنون نوبت رونق است

دکتر نیلی: بزرگترین مشکل اقتصاد ما تأمین مالی است
مهندس انصاری: آیا واقعا بزرگترین مشکل اقتصاد ما تأمین مالی است؟

همایش پساتحریم و فرصت‌های پیش روی بخش خصوصی ۴ بهمن در سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران برگزار شد. در این همایش دکتر مسعود نیلی مشاور رئیس جمهوری، دکتر موسی غنی‌نژاد کارشناس اقتصادی، دکتر پرویز عقیلی رئیس بانک خاورمیانه، دکتر حمید پورمحمدی معاون توسعه امور تولیدی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و دکتر اکبر کميجانی قائم مقام بانک مرکزی حاضر بودند و به بررسی فرصت‌ها و تهدیدهای پیش روی بخش خصوصی در دوران پساتحریم پرداختند.

مهندس منوچهر ملکبانی فرد، رئیس هیات مدیره سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران پس از خوش آمدگویی و خیرمقدم به میهمان، عنوان کرد: پساتحریم به یمن تلاش‌های دولت تدبیر و امید به نتیجه مثبت رسید. امیدوارم برای ورود به این دوران بتوانیم با حضور این اقتصاددانان برجسته آینده اقتصادی را تعریف کنیم و وظیفه سازندگان را در این مورد مشخص کنیم.

دکتر مسعود نیلی مشاور رئیس جمهور با تشکر از سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران برای پیشقدم شدن در برگزاری این جلسه، اظهار امیدواری کرد جلساتی از این دست برگزار شود تا به تحلیل مشترک و وفاق عمومی درباره پساتحریم برسیم، و افزود: تحریم واقعاً بازی باخت - باخت بود که هم کسانی که مسئول تحریم بودند و هم ما متضرر شدیم. اما همه اتفاق نظر داشتند که تحریمها مؤثر بودند ولی موفق نبودند. مؤثر بودند از آن جهت که فشار زیادی بر اقتصاد ما وارد می‌کردند اما موفق نبودند چون کشورهای تحریم‌کننده را به هدفشان نرساند. اما خوشوقتانه تحریم لغو شد و ما می‌توانیم با دیدی مثبت به آینده کشور نگاه کنیم؛ به خصوص این روزها که با کاهش قیمت نفت روبرو هستیم و با وجود تحریم اداره کشور با این رقم درآمدی دشوارتر می‌شود. کسی پیش بینی نمی‌کرد در سال ۹۴ که توافق حاصل می‌شود با این قیمت نفت روبرو باشیم. طبیعتاً سوال مورد علاقه همه درباره تصویر اقتصاد کشور در سالهای پیش رو با تأکید بیشتر روی سالهای ۹۴ و ۹۵ است. وی افزود: اقتصاد ما ۴ لایه فشار را در حال حاضر تحمل می‌کند که یکی از آنها برداشته می‌شود. لایه اول مربوط به این بود که وقتی تحریم نبودیم هم اقتصاد شکوفایی نداشتیم و در واقع بالاترین رشد اقتصادی در برنامه سوم دیده شد که ۶ درصد بود. بالاترین رشد سرمایه‌گذاری هم در آن دوران ۱۰ درصد بود. در سالهای قبل از تحریم هم مشکلات اساسی داشتیم از جمله اینکه نتوانستیم بخش خصوصی قوی و بودجه متوازن، و نظام حمایتی داشته باشیم.

بعد از آن با دوره وفور درآمدهای نفتی روبرو شدیم که ظرفیتهای منابع بانکی کشور و زیرساختها آسیبهای جدی دیدند، بعد با تحریم مواجه شدیم. شرایط فعلی برآیند

این دوره هاست. بزرگترین مسئله اقتصاد ما موضوع تأمین مالی و تنگنای نظام بانکی است. سیاست‌زدگی در اقتصاد ما عمدتاً در نظام بانکی آسیبهای زیادی به وجود آورده؛ بودجه دولت با محدودیتهای زیادی مواجه است و امروزه معادل سال ۱۳۷۸ است. با اینکه کشور افزایش جمعیت داشته است؛ نسبت بودجه به تولید ناخالص داخلی هیچ وقت به کمی امروز نبوده است و زیر ۱۵ درصد است.

وی افزود: درباره چشم‌انداز بعد از برداشته شدن تحریمها، می‌توان ارتباط با دنیا را باعث فراهم شدن امکانات جدید دانست. با برآورد سال ۱۳۹۵ می‌توان تصور کرد یک میلیون بشکه به تولید نفت ما اضافه می‌شود که با این روند ۳۰ تا ۳۵ درصد ارزش افزوده بخش نفت افزایش خواهد یافت و به دنبال آن تولید ناخالص داخلی ۲،۵ تا ۳ درصد افزایش پیدا

دکتر نیلی:

بزرگترین مسئله اقتصاد ما موضوع تأمین مالی و تنگنای نظام بانکی است. سیاست‌زدگی در اقتصاد ما عمدتاً در نظام بانکی آسیب‌های زیادی به وجود آورده؛ بودجه دولت با محدودیتهای زیادی مواجه است و امروزه معادل سال ۸۷۳۱ است. با اینکه کشور افزایش جمعیت داشته است؛ نسبت بودجه به تولید ناخالص داخلی هیچ وقت به کمی امروز نبوده است و زیر ۵۱ درصد است

می‌کند. سال آینده پیش‌بینی می‌شود که حجم تجارت خارجی حدود ۱۰ درصد افزایش پیدا کند و هزینه‌های تأمین منابع نظام بانکی کاهش یابد.

وی پیرامون کاهش بی‌سابقه قیمت نفت گفت: این اتفاق نشان می‌دهد که در سال آینده اتفاق عمده‌ای در بودجه دولت رخ نمی‌دهد، زیرا افزایش حجم صادرات را، کاهش قیمت نفت خنثی می‌کند. مشاور رئیس جمهور افزود: اکنون در این شرایط مقداری تنگناها برداشته می‌شود و بخش خصوصی در اقتصاد فعال خواهد شد و به این ترتیب دولت می‌تواند منابع خود را تجهیز کند.

نیلی تصریح کرد: چنانچه در فضای عمومی وفاقی ایجاد شود که به مطالبات دامن زده نشود و به سمت خردگرایی حرکت کنیم، آنگاه دولت به سمت اقدام‌های منطقی عمل خواهد کرد.

در ادامه دکتر نیلی در پاسخ به این سوال که آیا انتشار زیاد اوراق تورم‌زا نیست، عنوان کرد: دولت به بانکها و بیمانکاران بدهکار است و مشخص نیست که چگونه و کی بدهی خود را پرداخت می‌کند که این خود تورم‌زاست. انتشار اوراق کار ضد تورمی است چون اتکا به بانکها را کاسته، اتکا به بازار را افزایش می‌دهد. اگر دولت معادل بدهیهای خود اوراق منتشر کند و آن را بدون برنامه وارد بازار کند نرخها را بالا می‌برد، برای همین اوراق تحویل بانکها می‌شود تا آنها را در قبال خود به بانک مرکزی بدهند. این عمل رفتار دولت را قابل پیش‌بینی کرده، بانکها را قادر به ارائه تسهیلات می‌کند. به خصوص که بانک مرکزی با انتشار آن به ابزاری دست می‌یابد که بتواند بازار پول را تنظیم کند.

مشاور رئیس جمهوری در پاسخ به پرسش دیگر مهندس ملکبانی فرد مبنی بر اینکه ترکیب شرکای تجاری ایران پس از برجام چه تغییری خواهد کرد و وضعیت صادرات خدمات فنی و مهندسی به چه صورت خواهد بود، گفت: برای کشورهایی که به ایران آمد و شد دارند، برنامه‌هایی تهیه شده، به نحوی که مشخصاً می‌دانیم از کشورها چه می‌خواهیم و در چه بخشی می‌توان به نتیجه عینی و ملموس دست یافت.

نیلی با تأکید بر اینکه یک محور مزیت مادر

شرایطی که کشور تحت فشار قرار دارد صدور خدمات فنی و مهندسی است، درباره آثار رکود بر فعالیت واحدهای تولیدی در سال ۹۴ گفت: امسال صادرات غیرنفتی ما فقط ۴ درصد رشد داشت و همه بخش‌های تقاضای کل اقتصاد در سال ۹۴ منفی بود و کشور شرایط بسیار سختی را داشت. زیرا علاوه بر کاهش ۲۰ درصدی درآمد ملی در سال‌های ۹۱ و ۹۲ که منجر به افت درآمد خانوارها شد، درآمد دولت به دلیل کاهش قیمت نفت با افت مواجه شد.

وی درباره رکود و تورم موجود با بیان اینکه کاهش درآمد خانوارها و کاهش درآمد نفت مشکل‌زا بوده است، افزود: ما در سال گذشته ۱۷۴ هزار میلیارد تومان مخارج دولت داشتیم که رشد منفی داشته، صادرات نفتی ما هم رشد منفی داشته و در مجموع اجزا اقتصاد ما رشد منفی داشته است. با این حال با رشد نقدینگی ۲۴ درصد نمی‌توان گفت در حجم پول در اقتصاد سختگیری می‌شود، بلکه رویکردی انبساطی است. ابزارهای سیاستگذاری محدود هستند و باید با توجه به آنها تصمیم‌گیری شود.

خوشبختانه بیش از یک سال است که اتفاق نظری درباره بدهیهای دولت حاصل شده،

ولی اینکه دولت بتواند بدهیهای خود را به پیمانکاران و به سیستم بانکی به اوراق تبدیل کند مدنظر قرار گرفته است. ولی این از اتفاقات اصلاح ساختاری است که دولت بدحسابی کل بدهیهای خود را در سال ۹۵ به اوراق تبدیل کند امیدواریم ۴۰ هزار میلیارد تومان را دولت به بانکها و پیمانکاران در قالب اوراق پرداخت کند، تا گشایشی به وجود آید. امیدواریم مراداتی که با کشورهای دیگر آغاز شده بتواند در کنار سایر عوامل رشد اقتصادی مناسبی در اقتصاد ما ایجاد کند و سال آینده دولت محدودتر شده، تعامل با دنیا و بخش خصوصی در مرکز توجه قرار گیرند.

دکتر حمید پورمحمدی معاون توسعه امور تولیدی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی درباره پروژه‌هایی که قابل سرمایه‌گذاری توسط بخش خصوصی و بانکهاست عنوان کرد:

نهایت تشکر را از برپاکنندگان این همایش دارم و امیدوارم این نشستها جهت گشودن گره‌های فروبسته کشور مؤثر باشد. کشور ما مزیت‌های زیادی دارد که بنده با برشمردن تعدادی از آنها پروژه‌هایی را تعریف می‌کنم که جمع حاضر می‌تواند بر چگونگی بسط و شرکت در این پروژه‌ها بپردازد.

وی شاهره بودن آبی ایران، تعدد همسایه‌ها،

قرار داشتن در مسیر تبادلات، برخورداری از ثبات و منابع انسانی جوان، وجود همبستگی ملی، دارا بودن ۱۱ اقلیم از ۱۳ اقلیم جهان، داشتن ذخایر متعدد معدنی، برخورداری از بازار ۸۰ میلیون نفری، داشتن جاذبه‌های گردشگری، دسترسی مناسب به آب‌های آزاد و... را از مزیت‌های این کشور دانست.

وی پروژه‌های قابل تعریف را در حوزه معدن به خصوص فولاد به عنوان شاخصه مهم توسعه‌یافتگی در دنیا، حوزه پتروشیمی که بازدهی و ارزش افزوده بالایی دارد؛ حوزه ICT و IT، حوزه گردشگری، حوزه حمل و نقل به عنوان پیونددهنده سایر حوزه‌ها، حوزه کشاورزی با تأکید بر افزایش کشت گلخانه‌ای و تولید انبوه ماهی در قفس و... دانست و لزوم توجه به بخش خصوصی را به این حوزه‌ها ضروری دانست.

دکتر موسی غنی‌نژاد، استاد دانشگاه اقتصاددان درباره لزوم شرکت بیشتر بخش خصوصی در این مقطع زمانی عنوان کرد: در حال حاضر دولت از لحاظ مالی محدود است. اما برخی کارها وجود دارد که بدون هزینه مالی می‌تواند به بخش خصوصی کمک کند. از جمله بهبود فضای کسب و کار که در عمل به جایی نرسیده است. بهبود فضای کسب و کار

با آزادسازی و خصوصی سازی و مقررات زدایی عمل می شود. مقررات زدایی سابقه طولانی در کشور ما دارد که با اصلاح قوانین مزاحم و امتناع از قیمت گذاری دولتی که دستوری است پیوند دارد.

وی گفت: ابلاغ سیاستهای اصل ۴۴ کار خوبی بود که سال ۸۴ انجام شد و باعث خوشحالی تشکلهای و اقتصاددانها شد اما در این سند دقت کافی به عمل نیامد. مشکل بزرگ این سند آن بود که بخش بزرگی که در هیچ کجا به رسمیت شناخته نشده یعنی بخش عمومی غیردولتی در کنار سایر بخشها قرار دارد. بخش عمومی غیردولتی همان خصولتیها هستند که در ماده ۵ قانون محاسبات عمومی به آن اشاره شده، و با بی توجهی به این نکته بعدها که خصوصی سازیها در اواخر دهه ۸۰ روی داد عمده واگذاریها به آنها صورت گرفت که عملنا دولتی بودند. در خرداد ۱۳۸۷ قانونی اجرای اصل سیاستهای کلی اصل ۴۴ تصویب شد که با اصل سیاستهای اصل ۴۴ همخوانی نداشت. در محتوای این قانون که ۹۲ ماده دارد، درباره تسهیل رقابت چیزی دیده نمی شود و فقط درباره منع انحصار بنگاههای مربوط به بخش خصوصی صحبت شده است. قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار سال ۱۳۹۰ به تصویب رسید که رئیس مجلس به جای رئیس دولت آن را ابلاغ کرد. در این قانون به تشکلهای و اتاقها امتیازها و قدرت زیادی داده شده اما تشکلهای از آن استفاده نمی کنند. مثلاً در ماده ۱۲ ذکر شده که تشکلهای می توانند درخواست اصلاح مواد مخل کسب و کار داشته باشند.

وی افزود: اصلاح مواد ۶ و ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ که تابستان ۹۳ به نفع فضای کسب و کار صورت گرفت و هیأت واگذاری مجوزهای کسب و کار تشکیل شد تا مجوزهای کسب و کار مزاحم را احصاء کنند و در سایتی متمرکز کنند و ببینند کدام مجوزها را می توان لغو کرد. که این سازوکار درست نیست و سازوکار متفاوتی را می طلبد.

غنی نژاد خاطر نشان کرد: موضوع دیگری که باید تشکلهای برای پیشرفت کار و رشد اقتصادی به آن توجه کنند، این است که وقتی دولتیها حرف خوبی می زنند بخش خصوصی آن را پیگیری کند که متأسفانه می بینیم خود تشکلهای هم در برخی مواقع

چندان پیگیر این مسائل نیستند. وی با انتقاد از تشکلهایی که در مورد اظهارات آخوندی وزیر راه و شهرسازی برای منحل شدن سازمان حمایت سکوت کرده بودند، گفت: سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان فاجعه ای در کشور درست کرده است، اما می بینیم که تشکلهای از این صحبت های وزیر راه و شهرسازی بی تفاوت می گذرند.

مهندس ملکینانی فرد در پاسخ دکتر غنی نژاد، با بیان اینکه در بسیاری از مواردی که فرمودید کار تشکلی زیادی صورت گرفته عنوان کرد: در مقام دعوت هیچ مقام دولتی پای گفتگو نیامده است و ما در مورد مالیات و شرایط عمومی پیمان بعد از تلاش فراوان در نقطه صفر قرار گرفته ایم. تا کنون حتی یک بند قانون بهبود فضای کسب و کار که

مهندس ملکینانی فرد:
در مقام دعوت هیچ مقام دولتی پای گفتگو نیامده است و ما در مورد مالیات و شرایط عمومی پیمان بعد از تلاش فراوان در نقطه صفر قرار گرفته ایم. تا کنون حتی یک بند قانون بهبود فضای کسب و کار که کاتالیزور اجرایی قانون اصل ۴۴ توسط اتاق بازرگانی تنظیم شده عملی نشده است. متأسفانه در مملکت ما آوازه خان مطرح است نه آواز و بیشتر به کسی که سخن را می گوید توجه می کنند نه آنچه گفته می شود.

کاتالیزور اجرایی قانون اصل ۴۴ توسط اتاق بازرگانی تنظیم شده عملی نشده است. متأسفانه در مملکت ما آوازه خان مطرح است نه آواز و بیشتر به کسی که سخن را می گوید توجه می کنند نه آنچه گفته می شود. تشکلهای درباره تک تک مواد و سوء استفاده از قوانینی که وجود دارد کار کرده اند از جمله اصل ۱۴۷ قانون اساسی که می گوید در زمان صلح ارتش می تواند در طرحهای عمرانی به شرط رعایت عدالت اسلامی می تواند شرکت کند. در حالی که در سمینار خانم الانبیا این قسمت از اصل حذف شده بود. گزارشی از عملکرد تشکلهای به شما ارائه می شود تا بدانید تشکلهای چقدر کار کرده اند و در کجا قرار دارند

دکتر علی نقی مشایخی، استاد دانشگاه و مشاور اقتصادی با بیان اینکه اگر با پارادایم قبلی به فعالیت ادامه دهیم کارها دشوار خواهد بود، افزود: پارادایم قبلی فروش نفت و هزینه آن توسط دولت بود. در پارادایم جدید متفکران و مهندسان باید خود کارآفرین شوند و آنچه را که می توان توسعه داد، فرموله کرد: در پارادایم قبلی به صادرات توجه نمی شود اما در پارادایم جدید باید به بیرون از مرزها اندیشید. تغییر نگرش یاد شده باید در دولت و بخش خصوصی بطور همزمان صورت بگیرد. در دولت به جای نگاه از بالا، به توانمندان بخش خصوصی توجه کند و از بخش خصوصی حمایت کند. برای گذار از پارادایم قبلی به پارادایم جدید و فاقی عمومی لازم است. اقتصاد مقاومتی که مقام رهبری روی آن تأکید کرده می تواند برای تغییر پارادایم به کار گرفته شود.

یکی از رویکردهای این اقتصاد، برون گرایی است. تا قبل از این ما کمتر به تعامل با دیگر کشورها توجه داشتیم. فعال سازی کلیه امکانات مالی، انسانی و علمی هم جزو همین رویکردهاست که متأسفانه دولت برای عملی شدن آن گامی برنداشته. متأسفانه انهدام بسیاری از شرکتهای فنی و مهندسی در پارادایم قبلی روی داد که بازسازی آن دشوار است.

توانمند سازی نیروی کار و تقویت بخش خصوصی هم از رویکردهای اقتصاد مقاومتی است که بخش خصوصی می تواند سیاستهای اجرایی آن را از دولت مطالبه کند. اصلاح

و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور، حمایت از صادرات کالا و خدمات، تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات، تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورهای منطقه، گسترش همکاری با کشورهای منطقه، حذف دستگاوهای موازی و... از رویکردهای دیگر اقتصاد مقاومتی است که بخش خصوصی می‌تواند به مطالبه آن اقدام کند.

وی افزود: تغییر پارادایم کار دشواری است و همکاری و همراهی بخش دولتی و بخش خصوصی را می‌طلبد.

دکتر اکبر کمیجانی قائم مقام بانک مرکزی

نیز عنوان کرد: بخشهای واقعی اقتصاد زمانی می‌تواند گامهای خویشت را برنامه‌ریزی کند که در کنار آن نظام پولی کارآمدی باشد. بازار پولی و بانکی دارای مشکلات عمده‌ای است. با آغاز مدیریت اقتصادی در دولت جدید، دولت آنچه را در برنامه‌های اقتصادی خود اعلام کرده بود از جمله رعایت انضباط مالی و حاکم کردن منطق در سیاستهای مالی را مورد توجه قرار داد و به دنبال این جهت‌گیری راه را برای سیاستهای انضباط‌گرایی پولی کشور فراهم کرد. در مجموع در قالب متغیرهای اقتصاد کلان تلفیقی از متغیرهای خوب روبرو بوده‌ایم.

وی افزود: در سال ۹۱ و ۹۲ با اینکه درآمد نفتی کاهش یافته بود، و بارکود و تورم مواجه بودیم سرمایه‌گذاری منفی بود. نرخ ارز وضعیت نوسانی و نامساعدی داشت. با چند ماه استقرار دولت جدید در همان شرایط دوران تحریم و تا پایان سال ۹۲ با آرامش نسبی مواجه بودیم که ماه به ماه شاهد کاهش نرخ توریم و ثبات نسبی نرخ ارز بودیم. در فضای به وجود آمده به دلیل مذاکرات، در کنار سیاستهای اولیه دولت بستر را برای عبور از این مشکلات فراهم کرد و ما در سال ۹۳ با رشد اقتصادی خوبی روبرو شدیم. البته در آذر ۹۳ و در آستانه یکی از مذاکرات قیمت نفت هم شروع به کاهش پیدا کرد و تداوم کاهش قیمت نفت تا امروز ادامه یافته و از ۶۵ دلار به حوالی ۲۵ دلار رسید و ما شاهد آسیب‌پذیری اقتصاد ایران در قبال قیمت

نفت بودیم که باعث کاهش شتابان رشد اقتصادی بود.

با تداوم رکود اقتصادی مخصوصاً در هندوچین پیش‌بینی شد تقاضا برای نفت کاهش پیدا می‌کند و اقتصاد رشدهای منفی در ۳ ماهه اخیر نشان خواهد داد. البته امیدواریم در سه ماهه پایانی سال شرایط بهتر باشد تا برنامه بوده و برنامه ششم شاهد شرایط بهتری باشیم.

وی افزود: ما با سه دسته نرخ مواجه هستیم که شامل قیمت کالا، قیمت منابع بانکی و قیمت منابع خارجی و ارزی است. نرخ تورم پایه و بنیان مشکلات اقتصادی کشور است. نرخ تورم فضای ناامن سرمایه‌گذاری را به وجود می‌آورد، بنابراین اجماع کلی در دولت این است که باید در کنار سیاست‌های رشد

دکتر کمیجانی:

با چند ماه استقرار دولت جدید در همان شرایط دوران تحریم و تا پایان سال ۲۹ با آرامش نسبی مواجه بودیم که ماه به ماه شاهد کاهش نرخ توریم و ثبات نسبی نرخ ارز بودیم. در فضای به وجود آمده به دلیل مذاکرات، در کنار سیاستهای اولیه دولت بستر را برای عبور از این مشکلات فراهم کرد و ما در سال ۳۹ با رشد اقتصادی خوبی روبرو شدیم

اقتصادی و سیاست‌های پولی تمرکز و مهار تورم داشته باشیم. محور سیاستهای پولی ما در ۲ سال گذشته متمرکز بر مهار تورم و ایجاد ثبات در بازار ارز و تمرکز بر روی اصلاح نرخهای سود بانکی بوده است.

قائم مقام بانک مرکزی با تاکید بر دور شدن از تعیین دستوری نرخ سود بانکی، اظهار داشت: در طول سال‌های پس از انقلاب ما با نرخ‌های اداری و دستوری مواجه بودیم که باید از این موضوع دور شویم.

کمیجانی با اشاره به رشد نقدینگی در سال‌های گذشته، گفت: در سال ۹۲ رشد نقدینگی ۳۰ درصد بود، ضمن اینکه ما بار سنگین تسهیلات اعتباری مسکن مهر را هم داشتیم اما در سال ۹۳ با سالم سازی در فضای پولی رشد نقدینگی به ۲۲.۳ درصد رسید و تا امروز حوالی ۲۵ درصد است. وی با اشاره به اینکه آمارهای مربوط به رشد نقدینگی تا ۱۷ دی ماه امسال رقم ۲۲.۷ درصد را نشان می‌دهد اما رقم رشد نقدینگی در آذر ماه ۲۴.۶ درصد بوده است.

قائم مقام بانک مرکزی ادامه داد: به هیچ وجه نمی‌توان گفت که سیاست‌های پولی ما یک طرفه و برای مهار تورم بوده و نمی‌توانیم قبول کنیم که سیاست‌های پولی ما انقباضی بوده است. کمیجانی با اعلام اینکه رشد نقدینگی باید با رشد تولید ناخالص داخلی متناسب باشد، تصریح کرد: پیش‌بینی رشد واقعی GDP اگر ملاک سیاست‌های پولی باشد، ما نباید بابت تورم دچار آسیب و گزند شویم.

وی با تاکید بر اینکه رشد نقدینگی محصولی جز تورم نداشته است، تصریح کرد: ممکن است در سطح خرد و در سایه رشد نقدینگی بخشی بهره‌مند شوند اما در کلان همه آسیب می‌بینند، زیرا تورم، بی‌ثباتی را حاکم می‌کند.

قائم مقام بانک مرکزی با اشاره به اینکه سیاست‌های پولی ما در حالی که بی‌توجه به رشد اقتصادی نبوده، اولویت را بر مهار تورم قرار داده است، گفت: در بازار بین بانکی که بانک‌ها برای رفع نیاز نقدینگی کوتاه مدت، مبادرت به قرض و عرضه وجوه می‌کنند،

از کشورهای خارجی خواهیم شد. وی اضافه کرد: به دلیل نابودی بنگاه‌های داخلی و نبود عرضه در خدمات و تولید، در نتیجه با انفجار تورم در سال‌های بعد روبه رو خواهیم شد که امکان مهار آن وجود ندارد، لذا امروز این فرمول کلاسیک است و به درد نمی‌خورد.

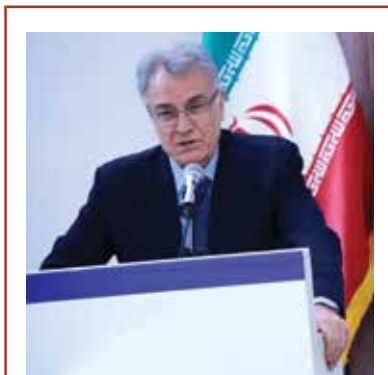
وی در خصوص اعلام آمار رشد اقتصادی ۲۴ درصدی از سوی مسئولان گفت: چرا خودمان را گول می‌زنیم، بخش بزرگی از رشد نقدینگی مربوط به استمهال‌های بانکی است. اکنون بنگاه‌هایی با ۴۰ سال سابقه کار در حال نابودی هستند پس دولت باید به این فکر باشد که اگر این شرکتها نابود شوند باز هم ۴۰ سال طول می‌کشد تا این شرکت‌ها دوباره شکل بگیرند.

انصاری با بیان اینکه بیشترین آسیب را صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی از تحریم‌ها دیدند گفت: استفاده از تقاضای بیرون از کشور نیاز به حمایت دارد و تمام کشورهای فعال در حوزه صادرات خدمات فنی و مهندسی مورد حمایت دولت خود قرار می‌گیرند و برای بستن قرارداد حتی رییس جمهوری و نخست‌وزیر کشورشان با آنها همراهی می‌کنند.

کنترل تورم به امید اینکه بهره بانکی پایین بیاید و تشکیل سرمایه شکل بگیرد اشتباه است چرا که رکود حاصل باعث نابودی بنگاه‌ها و تورم آبی خواهد بود. اگر رکود تحکیم شود فردا در خدمات و تولید عرضه ندارید و با تورم وحشتناکی مواجه می‌شوید. شما که اندیشمندان دولت هستید باید این موارد را به دولت یادآوری کنید که بنگاه‌ها در حال نابودی هستند.

خدمات فنی و مهندسی در این راستا با بیان اینکه طرح مارشال برخی از کشورهای آمریکای لاتین را بیچاره کرد گفت: علیرغم تزریق پول هنگفت به آمریکای لاتین در ۷۰ سال قبل، می‌بینیم که هنوز یک کشور آن آباد نیست و در پایتخت برخی کشورهای آن مثل کلمبیا بین ۳۰ تا ۴۰ درصد از جمعیت را زاغه‌نشینان تشکیل می‌دهند؛ از طرفی در مقابل آن هیچ پولی به کشور ژاپن که امروز به پیشرفت‌های چشمگیری دست یافته، تزریق نشد.

انصاری با تاکید بر لزوم اندیشیدن تمهیدات شجاعانه در این زمینه تصریح کرد: امروز با کنترل تورم نرخ را پایین نگه می‌داریم و فردا با ایجاد شدن تقاضا مجدداً ناچار به واردات کالا

مهندس انصاری: به دلیل نابودی بنگاه‌های داخلی و نبود عرضه در خدمات و تولید، در نتیجه با انفجار تورم در سال‌های بعد روبه رو خواهیم شد که امکان مهار آن وجود ندارد، لذا امروز این فرمول کلاسیک است و به درد نمی‌خورد

در اسفند سال ۹۳، ۲۹.۳۰ درصد بود اما با سیاست‌های بانک مرکزی این نرخ هم اکنون در حوالی ۲۰ درصد است.

کمیجانی تاکید کرد: ۶۰ تا ۷۰ مورد معاملاتی که بین بانک‌ها روزانه در جریان است، در حد ۱۹.۵ درصد سود بازار بین بانکی است و معتقدیم که این مسیر پیام را به بانک‌ها می‌رساند.

وی با اشاره به ساماندهی بدهی دولت، اظهار داشت: احکامی برای افزایش سرمایه بانک‌ها در بودجه ۹۵ و برنامه ششم پیش‌بینی شده است، بنابراین با ساماندهی بدهی دولت امید است با استفاده از توانمندی ابزار بدهی بتوانیم گام‌های مناسبی برای اصلاح رابطه بین بانکی ایجاد کنیم.

به گفته وی، میزان بدهی دولت به منابع بانکی در حال حاضر به بانک‌ها ۹۵ هزار میلیارد تومان است.

مهندس محمدرضا انصاری، نایب رئیس اتاق بازرگانی و رئیس شورای هماهنگی تشکلهای با انتقاد از دیدگاه مشاور اقتصادی روحانی که کمبود منابع مالی را مهمترین مشکل توسعه اقتصادی اعلام کرده است گفت: مشکل توسعه اقتصادی کشور ما پول و منابع مالی نیست و رازی که از آن غافلیم، این است که سرمایه انسانی مهمترین ثروت است اما دست‌اورا بسته ایم.

وی افزود: نگاهی به تجارب کشورهای دنیا این موضوع را به ما ثابت می‌کند که مسئله امروز مملکت ما پول و نقدینگی نیست و این دیدگاه غلطی است که باید آن را اصلاح و قبول کنیم چراکه این افراد هستند که پول را خلق می‌کنند. رئیس انجمن صادرکنندگان

پیام آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

وی افزود: بهترین اتفاق ممکن ماجرای برجام بود که در زندگی ما بیش از همه اثر داشت. توافق با دنیا یعنی آمیزش مجدد با اقتصاد دنیا، علی‌رغم همه کاستیهای داخلی و موانع توسعه، این اتفاق میمون و مبارک است. سرمایه خارجی اگرچه با جهت‌گیری نفت وارد می‌شود ولی به سایر بخشها هم می‌رود. توجه داشته باشید بحران جهانی برای ما امتیاز است. چون بحران جهانی به پتانسیل ۸۰ میلیونی به عنوان یک ظرفیت نگاه می‌کند. ظرفیت سازی ملی برای این نسل و نسل آینده باید مقصود ما باشد. ظرفیت‌سازی ملی تمهیداتی توسط دولت می‌خواهد. تشکلهای فقط می‌توانند همراهی کنند.

رئیس شورای هماهنگی گفت: صادرات خدمات فنی و مهندسی مهم است چون تقاضای موجود بیرون از مرز را نشانه گرفته است. امروز این امر میسر شده و دیروز میسر نبود. دولت برای استفاده از ظرفیت بیرون از مرز باید بداند فعالان برون مرزی احتیاج به حمایت دولت دارند. صحنه صدور خدمات فنی و مهندسی نبرد بیرونی شرکتها با حمایت دولتهاست.

متأسفانه آقای نعمت زاده یکسال است که تلاش می‌کند که جایزه صادراتی را احیا کند اما موفق نشده است. ظرفیت ملی ما در صادرات خدمات فنی و مهندسی ۲۵ میلیارد دلار است اما زیر یک میلیارد دلار صادرات داریم که برای افزایش آن تشکلهای باید به نوسازی سازمان شرکتها اقدام کنند که قادر به رقابت باشند و

دولت باید سیاستهای حمایتی داشته باشند. وی خاطرنشان کرد: تشکلهای باید به تقویت شرکتها و سازمان مدیریتی شرکتها کمک کند تا شرکتها، شرکتهای دست دوم و سوم شرکتهای خارجی نشوند. دولت هم وظیفه دارد مسیر را به سمت این مشارکت هدایت کند.

دکتر پرویز عقیلی رئیس بانک خاورمیانه در پایان جلسه عنوان کرد: اعتماد و اعتقاد

به دولتها تأثیر زیادی در توسعه دارد. در آمریکا وقتی رکود شدید اتفاق افتاد و دولت کسری بودجه داشت که مجموع ۳ سال آن، ۴ هزار میلیارد دلار می‌شد. در این شرایط رشد تولید ناخالص دیده شد که دلیل آن اعتماد مردم به دولت بود. دولت ما می‌تواند ابزاری منتشر کند و پولی جمع کرده به اقتصاد ما تحرک کافی بدهد. بدهیهای دولت در برابر بدهیهای کشورهایی مانند کره جنوبی و ترکیه چیزی نیست و ۹۹ درصد آن ریالی و داخلی است. دولت باید کسری بودجه را با انتشار اوراق قرضه بگیرد و منابع جدیدی ایجاد کند.

باید قسمت عمده‌ای از بدهیهای گذشته تبدیل به اوراق بلند مدت شود که با پرداخت سود به موقع آن برای دولت اعتبار آورده و اعتماد را بازآفرینی می‌کند. بنابراین امیدواری این است که بدهیهای گذشته کلیه پیمانکاران پرداخت شود. یکی از مشکلات اساسی ما بدهکار بودن وزارتخانه‌های مختلف است. در حالیکه در همه جا بدهیهای دولت یک جا

متمرکز شده و شفاف است.

وی سه راه برای تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای وزیرینایی، طرحهای عمرانی که توجیه اقتصادی ندارد، و پروژه‌های سودآور ارائه داد و به برخی از عواملی که ورود بخش خصوصی به اقتصاد را تسهیل می‌کند اشاره کرد و گفت: قانونمندی در کشور، اصلاحات اساسی در سیستم قضایی، شفافیت در امور اقتصادی و اجبار در گزارش دهی، کوچک کردن دولت و خروج دولت و ارگان‌های وابسته به آن از فعالیت‌های اقتصادی، تعیین قیمت براساس عرضه و تقاضا، رقابت و اصلاح قانون ورشکستگی، تقویت و تمرکز مصارف دولتی در وزارت اقتصاد، عدم دخالت دولت در سیاست‌های پولی و ضرورت استقلال بانک مرکزی، برداشتن موانع کسب و کار، جلوگیری از تغییر لحظه‌ای قوانین و مقررات از جمله عواملی هستند که ورود بخش خصوصی به اقتصاد کشور را تسهیل می‌کند. به گفته عقیلی، با توجه به قیمت‌های نفت، وقت آن است که بخش خصوصی فعال شود. وی شرایط کنونی کشور را یک موقعیت استثنایی دانست و اظهار کرد: مطمئناً در ۱۰ سال آینده قیمت نفت بالا نمی‌رود. امروزه موقعیتی است که تشکلهای آستین بالا بزنند و برای حل مشکلات بخش خصوصی اقدام کنند تا با سرعت بیشتر و علاقمندی بیشتر به عرصه اقتصادی وارد شود چرا که تنها راه نجات کشور بخش خصوصی است.

اقتصاد ایران می تواند ظریف داشته باشد

علی نقی مشایخی اقتصاددان

پیام آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

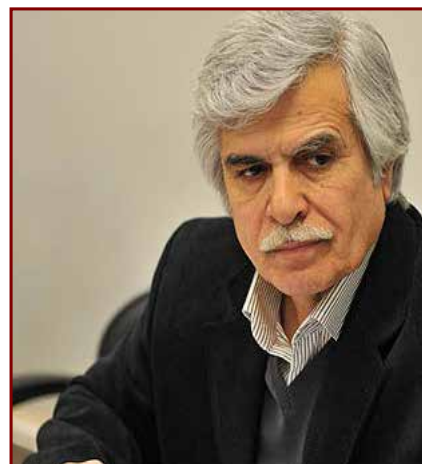
علی نقی مشایخی می گوید: برای حل مشکلات اقتصادی باید در این حوزه هم مانند مساله هسته‌ای اجماعی در سطوح بالای حاکمیت ایجاد شود. وگرنه افرادی مانند ظریف در اقتصاد ایران بسیار وجود دارد. افرادی مانند مسعود نیلی که می توانند «ظریف» اقتصاد باشند.

مرضیه محمودی: توفیق مذاکرات هسته‌ای و نتیجه‌بخش شدن مذاکرات سبب شد این سوال از جانب افرادی مانند مهدی بهکیش و موسی غنی‌نژاد، کارشناسان اقتصادی مطرح شود که آیا ورود فردی با مشخصات محمدجواد ظریف به عرصه اقتصاد می‌تواند سبب شود فردی در راس تصمیمات اقتصادی قرار بگیرد که به پشتوانه رئیس‌جمهوری، مردم و مقامات دیگر کشور را قانع کند که با توجه به شرایط داخلی و بین‌المللی باید چه اصلاحات اقتصادی اعمال شود؟ اما سوال دیگر این است که آیا از میان چهره‌های فعلی می‌توان فردی را به

عنوان ظریف اقتصاد ایران پیشنهاد داد؟ علی‌نقی مشایخی، اقتصاددان در این خصوص گفت: درست است که تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای در جریان مذاکرات کار خود را به نحو احسن انجام دادند، اما مساله این است که این تیم و چنین افرادی پیش از این هم در عرصه سیاست وجود داشتند اما چه می‌شود که در یک دوره خاص این تیم می‌تواند مذاکرات هسته‌ای را به انجام برساند؟ مشایخی خود پاسخ این سوال را می‌دهد و می‌گوید: اجماع هسته‌ای اجماعی در سطوح ملی و در سطح حاکمیت بود. یعنی کلیت نظام به این نتیجه رسید که باید این پرونده حل و فصل شود.

این استاد اقتصاد گفت: در عرصه اقتصاد هم ما افراد توانمند بسیاری داریم؛ مسعود نیلی، مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور یا محمدعلی نجفی از جمله چهره‌هایی هستند که هم سابقه درخشانی دارند و هم، اکنون در یک تیم

اقتصادی مشغول فعالیتند. اما مساله این است که هم دولت و هم مهمتر از آن حاکمیت باید در خصوص اقتصاد به یک نظر کلی برسند و انسجامی در کل نظام ایجاد شود. اما مشایخی به مساله ساختار هم اشاره می‌کند و می‌گوید: در کنار افراد، ساختار فعالیت افراد هم باید ایجاد شود. چون ساختار مهم‌تر از افراد است. می‌توان ظریف اقتصاد ایران را یافت و فردی را به این عنوان معرفی کرد، اما مهم‌تر از فرد ساختاری است که باید آماده شود تا بتوان تغییرات و اصلاحات اقتصادی را در آن به نتیجه رساند. پیش از این داود سوری، اقتصاددان هم مسعود نیلی را به‌عنوان ظریف اقتصاد معرفی کرده بود. علی میرزاخانی، سردبیر روزنامه دنیای اقتصاد مسعود نیلی، عباس آخوندی و محسن جلالپور را پیشنهاد داده بود. مهدی بهکیش هم در گروه تلگرام اقتصادنیوز، نام محمد نهاوندیان را به لیست سه نفره میرزاخانی اضافه کرده بود.

اقتصادپسابر جام و چالش‌های پیش رو

دکتر محمود جامساز اقتصاددان

رشد اقتصادی ۸ درصدی که هدف برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه هم بوده، اینک در برنامه ششم توسعه اقتصادی نیز مورد هدف قرار گرفته است که البته تحقق این امر مستلزم اعمال مدیریت صحیح مبتنی بر الزامات علم اقتصاد و تزریق سرمایه به بانک‌ها و مؤسسات مالی و شرکت‌ها و بنگاه‌های مولد بخش خصوصی واقعی که در توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال نقش بسزایی دارند، می‌باشد. شایان توجه است که مهمترین مسئله‌ای که دولت حاضر با آن روبروست و لازمست در برنامه ششم توسعه به آن توجه شایسته می‌دول شود، مسئله تنگناهای مالی دولت است و نتیجه ناکارآمدی مدیریت اقتصاد دولتی نفتی رانتهی است که در دولت گذشته منابع و درآمدهای آسانرس نفتی را که گفته می‌شود افزون بر ۸۰۰ میلیارد دلار بوده با دست و دل بازی به اتلاف کشانده است. به طوریکه رشد اقتصادی پیش‌بینی شده در برنامه

متأسفانه بخش خصوصی در کشور ما همواره در موقعیت مادون و منفعل قرار داشته و در تخصیص منابع از سوی دولت در قیاس با بخش‌های دولتی و شرکت‌های دولتی و حاکمیتی و وابسته نادیده انگاشته شده به طوری که کثیری از مؤسسات و بنگاه‌ها مولد بخش خصوصی از اعتبارات و تسهیلات کوتاه‌مدت سرمایه در گردش، به ویژه در دوران تحریم‌های اقتصادی و گسترش فساد بانکی محروم مانده‌اند

پنجم توسعه که بر مبنای ۱/۴ درآمدهای پیش‌بینی شده نسبت به درآمدهای حقیقی که در دوره ۸ ساله احمدی‌نژاد حاصل شد از هدف ۸ درصد به منهای ۶/۸ درصد تنزل کرد.

البته تحریم‌های اقتصادی مالی و بیمه‌ای و غیره چه در مورد مسئله هسته‌ای و چه دیگر مسائل غیرمرتبط با مساله هسته‌ای نیز در بروز و ظهور شرایط اقتصادی بسیار نامطلوب که بخش واقعی اقتصاد با آن روبروست و شاخص‌های تأسّف‌بار متغیرهای اقتصاد کلان نیز بر آن گواهی می‌دهند بی‌تأثیر نبوده اما همین تحریم‌ها نیز نتیجه دیپلماسی تهاجمی و نادیده گرفتن قوانین و مسلمات مناسبات بین‌المللی در چهارچوب استانداردها و نُرم‌های جهانی و سازمان ملل در دوران ریاست جمهوری پیشین بوده است. پس انتساب همه مصائب اقتصادی از جمله رکود عمیقی که اقتصاد را زمین‌گیر کرده و فساد در گسترده‌ای که منابع را به

لحاظ ثروت‌های طبیعی و نیروی انسانی دانش‌آموخته و موقعیت ژئواکونومی در زمره کشورهای دارای ظرفیت بالقوه برای فتح قله‌های پیشرفت و توسعه اقتصادی و تأمین رفاه اقتصادی و عدالت اجتماعی است. اما پرسش اساسی آن است که آیا ساختار مجموعه اقتصاد دولتی نفتی رانتهی قادر به فراهم‌سازی شرایط بروز ظرفیت‌های نهفته و شکوفائی استعدادهای انسانی هست یا همچنان بر طبل اقتصاد دولتی و شبه دولتی کوبیده می‌شود و بخش خصوصی واقعی که عقب‌نشینی اقتصاد دولتی را به نفع مواضع خود از زبان رئیس جمهوری شنیده همچنان نظاره‌گر حاکمیت اقتصاد دولتی پساتحریم خواهند بود؟

واقعیت این است که دستیابی به رشد اقتصادی ۵ درصد هدف لایحه بودجه ۹۵ و ۸ درصد هدف برنامه ششم توسعه نیازمند یک تغییر و تحول در اندیشه و تفکر غیرسیستمی تصمیم‌سازان اقتصادی کشور است تا با نگاهی نو و سیستماتیک نسبت به توسعه اقتصادی فارغ از وابستگی‌های بودجه به نفت و فساد اقتصادی و مالی و دخالت‌های نامطلوب دولت در اقتصاد، کشور را از یک مجموعه نامنظم به یک منظومه اقتصاد آزاد رقابتی هدایت کند. اولین گام اساسی در این مسیر همان عقب‌نشینی دولت از اقتصاد است که رئیس جمهوری بیان داشت. در حالی که به اعتبار علم و تجربه توسعه متوازن همواره در نظام‌های اقتصادی آزاد رقابتی با محوریت بخش خصوصی قابل حصول بوده است، اما متأسفانه بخش خصوصی در کشور ما همواره در موقعیت مادون و منفعل قرار داشته و در تخصیص منابع از سوی دولت در قیاس با بخش‌های دولتی و شرکت‌های دولتی و حاکمیتی و وابسته نادیده انگاشته شده به طوری که کثیری از مؤسسات و بنگاه‌ها مولد بخش خصوصی از اعتبارات و تسهیلات کوتاه‌مدت سرمایه در گردش، به ویژه در دوران تحریم‌های اقتصادی و گسترش فساد بانکی محروم مانده‌اند. حال که برجام به فرجام رسیده و دولت قصد عقب‌نشینی از مواضع اقتصادی خود به نفع بخش خصوصی واقعی را اعلام داشته، مطالبات و انتظارات بخش

گرفته؛ اینک با برون‌رفت ۱۷ بانک ایرانی از جمله بانک مرکزی از تحریم‌های بین‌المللی و باز شدن سوئیفت امید به روانی تجارت خارجی افزون شده تا مشارکت ۰/۳ درصدی کنونی در حجم تجارت جهانی به درصدی متناسب با ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری کشور با هدف دستیابی به تراز تجاری مثبت ارتقاء یابد که البته این امر منوط به رقابتی بودن کالاهای ایرانی در آزمون صحنه رقابت جهانی است که در حال حاضر این وجه رقابتی از کالاهای ایرانی سلب شده است. لذا به منظور رقابت‌پذیری لازم است تحولات جدی و اساسی در نحوه تولید و افزایش بهره‌وری و سرمایه‌گذاری و دستیابی به تکنولوژی‌های نوین صورت گیرد. بر کسی پوشیده نیست که کشور ما به

تحقق منابع مالیاتی در لایحه بودجه ۵۹ غیرممکن نیست مشروط بر آنکه دولت از قدرت و اراده آمرهای برخوردار باشد که طیف مؤدیان مالیاتی که در حال حاضر یا از مالیات معافند و یا از پرداخت آن گریزانند را به عنوان مؤدیان مسئول و مشمول شناسایی و از آنان مالیات دریافت کند. در این صورت مالیاتی فراتر از آنچه که در بودجه ۵۹ تعیین شده به خزانه دولت واریز خواهد شد

تاراج برده به اعمال تحریم‌های بین‌المللی در واقع نوعی فرافکنی و سلب مسئولیت از مدیریت اقتصاد دولتی چندصدایی است. این در حالی است که مسببین بروز و ظهور نابسامانی‌های گسترده اقتصادی و اجتماعی و عوامل و گروه‌های وابسته به هسته‌های قدرت و اطلاعات که با انباشت سرمایه‌های رانتهی در راستای حفظ منابع خاص خود تخریب اقتصاد را رقم زده و اسباب گسترش فقر را در جامعه فراهم آوردند. این در حالی است که در بسیاری از کشورها مفسدین اقتصادی و مالی اعم از دولتی یا غیردولتی مورد تعقیب و پی‌گرد کیفی شدید قرار می‌گیرند و به مجازات‌های قانونی می‌رسند. تظاهرات مردم اوگاندا در روزهای اخیر در خصوص تنها یک میلیارد یورو اختلاس از بانک‌ها یکی از مصادیق بارز است.

اینها برخی از عواملی است که دولت یازدهم را در بسامان کردن اقتصاد کشور با چالش‌های عمده روبرو ساخت؛ البته موفقیت دستگاه دیپلماسی دولت در دستیابی به توافق برجام و اینک اجرایی شدن آن دریچه‌های امید را در ظهور تحولات مثبت پساتحریم پیش روی اقتصاد جامعه گشوده و فرصت‌های مطلوبی را فراروی اقتصاد ایران نهاده که ورود اقتصاد منزوی ایران را به عرضه اقتصاد جهانی ممکن می‌سازد. زیرا طی سال‌هایی که تجارت خارجی کشور تحت تأثیر تحریم‌های اقتصادی به سطح حداقلی تنزل کرده و هزینه‌های جانبی مبادلاتی گزافی بر اقتصاد ایران تحمیل شده و رابطه مبادله که همواره به سود شرکت‌های تجاری ما بوده در موقعیت پست‌تری قرار

خصوصی را در همه عرصه‌های اقتصادی در راستای سیاست‌های کلی نظام که با رویکرد آزادسازی اقتصادی، کوچک‌سازی اندام دولت و تقویت بخش خصوصی و رقابت‌پذیری طرح شده، افزون ساخته است. اما مشارکت هرچه بیشتر بخش خصوصی در اقتصاد که ده‌ها سال تحت اقتدار و حاکمیت اقتصاد دولتی تحلیل رفته و کوچکتر شده مستلزم دسترسی به منابع داخلی و سرمایه‌های خارجی است تا رشد اقتصادی و اشتغال و افزایش رفاه جامعه محقق شود. اما لازمه تزریق این منابع به بخش خصوصی چیست؟ متأسفانه دولت خود در حال حاضر حدود ۵۴۰ هزار میلیارد تومان بدهی به بانک مرکزی و بانک‌ها، سازمان بازنشستگی و صندوق تأمین اجتماعی و پیمانکاران بخش خصوصی دارد که پرداخت همین مبلغ یکی از چالش‌های مهم دولت است. ضمن آنکه نیاز به میلیاردها دلار سرمایه‌های خارجی برای به حرکت درآوردن اقتصاد ایران و ورود به بازارهای جهانی از الزامات موفقیت‌های اقتصادی پساتحریم است. لذا سیاست‌هایی باید اتخاذ شود تا قادر باشد از نظر داخلی بدهی دولت به سازمان‌های عمومی و خصوصی و در بعد خارجی موفق به جذب سرمایه‌های مستقیم خارجی گردد تا در مشارکت با بخش خصوصی قرار گیرند و رشد اقتصادی و اشتغال را در حد مطلوب عملی سازند.

برای پرداخت بدهی‌های دولت پیشنهاد شده که از شیوه‌های ایجاد بازار بدهی برای پرداخت بدهی به نظام بانکی استفاده شود به طوری که اوراق از سوی دولت به طور وثیقه در بانک قرار گیرد تا بتواند نیاز مالی آن را تأمین کند و باید این اوراق در بازار سهام به فروش رسد و همچنین سود مطالبات دولت از شبکه بانکی در بودجه‌های سالیانه تأمین شود و به سیستم بانکی بازگردد. در حال حاضر سیستم بانکی از لحاظ منابع تسهیلاتی قفل شده به طوری که حدود ۵۰ درصد از اعتبارات بانکی بصورت مطالبات معوق درآمده است. براساس یکی از گزارش‌های مؤسسه عالی آموزش بانکداری مطالبات معوق بانکی در سال ۸۱ تنها ۱۲۰۰ میلیارد تومان بوده است. اما گستردگی فساد در سیستم بانکی این مطالبات معوق را اکنون ۱۳۳ برابر کرده است

و بانک‌ها را از پرداخت و اعطای تسهیلات تولیدی بازداشته و لذا رشد اقتصادی به شدت تقلیل و بیکاری افزایش یافته که نتیجه آن گسترش فقر و شکاف طبقاتی بوده است. آنطور که در نشریه روزگار اقتصاد آمده از سال ۸۳ تا ۹۲ خط فقر ۶/۵ برابر شده و خط فقر سرانه ماهانه از ۹۱ هزار تومان در سال ۸۳ به ۷۱۴ هزار تومان در سال ۹۲ رسیده که طبعاً این نوسان در دو سال گذشته با توجه به شرایط اقتصادی و رکود ممتد به زیان فقرا افزایش داشته است قطعاً بروز این معضلات در کشور ثروتمندی نظیر ایران ناشی از شیوه تخصیص منابع براساس سازوکارهای اقتصاد دولتی رانتی بوده که فساد را ترویج داده به طوری که براساس منابع رسمی ۵۰ درصد از مطالبات معوق فقط در اختیار ۴۰۰ نفر است. علی‌الحال نیاز به سرمایه از الزامات توسعه اقتصادی است و تأمین حجم عظیمی از سرمایه‌ای که بتواند اقتصاد را به حرکت آورد کاری است کارستان.

درآمدهای نفتی که براساس سقوط آزاد قیمت نفت روبه افول است نمی‌تواند منبع مطمئنی برای تأمین نیاز مالی کشور برای دستیابی به رشد اقتصادی مورد هدف باشد منابع مالیاتی نیز بحث دیگری است که بدان خواهیم پرداخت. لذا تنها جذب سرمایه‌های مستقیم خارجی و استفاده از فاینانس است که در صورت فراهم بودن شرایط ورود سرمایه‌گذاران خارجی در محیطی امن و خارج از ریسک و بیشتر از حاکمیت و حمایت‌های قانونی از مالکیت می‌تواند سرمایه‌گذاری را در ریل توسعه اقتصادی قرار دهد.

آنچه در خور توجه است همزمانی اولین سال برنامه ششم توسعه با تدوین بودجه سال ۹۵ است و لذا بودجه ۹۵ باید براساس اصول و اهداف کلی برنامه ششم تنظیم شود تا بتواند راه را برای ادامه موفقیت‌آمیز برنامه ششم هموار سازد. اما همین بودجه با چالش‌های عمده‌ای روبروست زیرا تدوین یک بودجه کارا و منطبق بر موازین علمی برنامه‌ریزی مستلزم رعایت چهار اصل عمده یعنی جامعیت، وحدت، تخصیص و توازن است که رعایت کامل آن در لایحه بودجه ۹۵ علی‌رغم تلاش بودجه‌نویسان تأمین نشده است. بودجه لازم است با واقعیات اقتصادی و مالی و

ظرفیت‌های تولیدی و اهداف پیش‌بینی شده همخوانی داشته باشد. این به معنای شفافیت صحیح نیازهای اقتصادی کشور به اعتبار علم و تجارب عملی است. بدیهی است بودجه مهمترین سند مصوب یکساله دولت است که دخل و خرج دولت را طبق یک برنامه مدون ترسیم می‌کند. هرچه منابع و مصارف بودجه با اتکاء برواقع‌بینی به دور از آرمانگرایی‌های خوشبینانه تقدیم شود بدیهی است که اجرای آن و دستیابی به اهداف تعبیه در قالب یک نظام انضباطی اجرایی بیشتر مقرون به واقعیت خواهد بود و دولت را در احتراز از کسر بودجه که تأمین آن به شیوه هر ساله یکی از عوامل مخرب اقتصادی است یاری خواهد کرد. لذا نباید براساس پیش‌بینی‌های دلخواسته مبتنی بر حدوث وقایعی که انتظارات خوشبینانه بر تحقق آنان حاکم است منابعی را پیش‌بینی کرد که در واقع تغییرات آن منبعث از تحولات خارجی و بین‌المللی و فراتر از حوزه اراده‌های داخلی است زیرا عدم شناخت صحیح شرایط سیاسی و اقتصادی منطقه‌ای و بین‌المللی بعضاً تحلیل‌ها و پیش‌بینی‌ها را دچار ابهام می‌سازد. به طور مثال در سال ۹۳ دورنمای کاهش بهای نفت در سال ۹۴ بسیار آشکار بود زیرا پیش‌بینی کاهش تقاضای جهانی به سبب تنازل رشد اقتصادی کشورهای با اقتصادهای نوظهور در سال ۲۰۱۵ افزایش تولید اوپک بیش از ۳۰ میلیون بشکه در روز یعنی فراتر از سهم تعیین شده مساله شیل اوپل امریکا که این کشور را از واردات ۶ تا ۷ میلیون بشکه نفت در روز بی‌نیاز و در نتیجه تقاضای جهانی را کاهش داد و همچنین پیش‌بینی افزایش نرخ بهره فدرال رزرو سیستم و بهره بین بانکی امریکا که موقتاً متوقف شد اما بهر حال حدود یک ماه پیش اتفاق افتاد و تولید نفت عراق و سوریه همه نشانه‌هایی از افت قیمت نفت در سال جاری بود که دولت علی‌رغم هشدار اقتصاددانان مستقل بهای نفت را بشکه‌ای ۵۲ دلار در بودجه تصویب کرد و در کمال تأسف امروز شاهد تنازل قیمت نفت تا ۲۷ دلار در هر بشکه هستیم و احتمال سقوط بیشتر آن نیز دور از انتظار نیست. با این حال در لایحه بودجه ۹۵ بهای نفت در هر بشکه قریب به ۴۰ دلار تعیین شده که این همان تجربه سال جاری را تداعی می‌کند. براین اساس رقم ۶۸

تعیین ۶۰ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی در لایحه بودجه ۹۵ نیز چالش دیگری است زیرا با وجود حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان طرح‌های نیمه‌تمامی که طبق آمارهای رسمی روی زمین مانده و پرداخت بدهی دولت به پیمانکاران بخش خصوصی به ثمر رسیدن طرح‌های عمرانی را با تردید روبرو می‌سازد. از سوی دیگر افزایش ۱۲ درصدی حقوق کارکنان دولت و ادامه پرداخت یارانه‌ها در حالی که حصول منابع بودجه ابهام‌آور است و در حالی که در دوره آغاز پساتحریم هستیم اما سال دشواری را برای دولت و جامعه رقم خواهد زد. حال با ابهاماتی که در حصول درآمدهای بودجه وجود دارد این پرسش مطرح است که آیا لایحه بودجه ۹۵ واقعاً پاسخگوی نیازهای اقتصادی و اجتماعی کشور در محیط اقتصادی پساتحریم هست؟ آیا تحول بنیادینی در اقتصاد کشور و بهبود رفاه عامه مردم را نوید می‌دهد؟ آنچه که حائز اهمیت است آنست که بودجه باید منعکس‌کننده تصمیمات سیاست‌ماتیک دولت در ارتباط با بهبود وضع زندگی و رفاه عامه مردم باشد. دولت لازم است در مورد چگونگی شکل‌دهی به محیط اقتصادی کشور در ارتباط با معضلات داخلی و دستیابی به بازارهای جهانی به اتخاذ تصمیمات سیاست‌ماتیک بپردازد. در تصمیمات سیاست‌ماتیک چون قابل پیش‌بینی هستند فعالان اقتصادی انتظارات و برنامه‌های خود را با آن هماهنگ کرده و متغیرهای کلان اقتصادی که در موقعیتی متناسب با اجرای تصمیمات سیاست‌ماتیک قرار می‌گیرند چندان دستخوش تغییر نمی‌شوند اما متأسفانه اتخاذ تصمیمات سیاست‌ماتیک در دولت یازدهم یا هر دولتی که با هسته‌های اقتصادی، سیاسی قدرتمندی که قادرند مسیر اقتصاد را در جهت تأمین منافع گروهی خود تغییر دهند، ممکن نیست. به ویژه در دوران پساتحریم که اقتصاد ایران را در برابر شرایط جدیدی قرار داده، سهم‌خواهی گروه‌های اقتصادی، سیاسی فرادولتی مقتدر که سیاست‌های دولت را بر نمی‌تابند بخش بزرگی از سرمایه‌های خارجی و سایر منابع از جمله حدود ۸۰ میلیارد دلار از ۱۱۰ میلیارد دلار دارایی‌های مسدود شده ایران که متعلق به دولت و بانک مرکزی نیست را در اختیار گرفته و رشد و شکوفایی و مشارکت بخش خصوصی واقعی با سرمایه‌گذاران خارجی را به شدت محدود می‌سازند.

اینک با وجود همه چالش‌های موجود، امکان افزایش شاید حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز فراهم نیست لذا از هم اکنون کاهش درآمدهای نفتی را می‌توان به عنوان یک کسری آشکار در منابع لایحه بودجه ۹۵ متذکر شد. همچنین تعیین منابع مالیاتی به مبلغ ۱۰۱ هزار میلیارد تومان نیز جای شگفتی است زیرا اقتصاد ما هنوز از رکود خارج نشده و آثار اجرای برجام بر رونق اقتصادی نیز زود هنگام نیست. این در حالی است که در سال جاری بخشی از منابع مالیاتی ۸۶ هزار میلیارد تومان تعیین شده نیز محقق نشده؛ با این حال در زمان رکود اقتصادی معمولاً یکی از راه‌های مبارزه با رکود کاهش مالیات از بخش خصوصی مولد است در این ارتباط به نظر نمی‌رسد که دولت با افزایش مالیات‌ها از بخش خصوصی قصد تأمین ۱۰۱ هزار میلیارد تومان را داشته باشد. البته تحقق منابع مالیاتی در لایحه بودجه ۹۵ غیرممکن نیست مشروط بر آنکه دولت از قدرت و اراده آمرهای برخوردار باشد که طیف مؤدیان مالیاتی که در حال حاضر یا از مالیات معافند و یا از پرداخت آن‌ها گریزانند را به عنوان مؤدیان مسئول و مشمول شناسایی و از آنان مالیات دریافت کند. در این صورت بسیاری از نیازها، نهادها و بنگاه‌های حاکمیتی و فرادولتی که بیشترین حجم اقتصاد کشور را در حاکمیت و اقتدار خود دارند نیز مشمول پرداخت مالیات خواهند شد و مالیاتی فراتر از آنچه که در بودجه ۹۵ تعیین شده به خزانه دولت واریز خواهد شد. اما متأسفانه در مجموعه اقتصاد دولتی چندصدایی انتظار نمی‌رود که یک نظام جامع مالیاتی مترقی جایگزین یک مجموعه مالیاتی دیوانی ناکارآمد کنونی شود.

هزار میلیارد تومان درآمد حاصل از فروش نفت در بودجه ۹۵ بیانگر خوشبینی بیش از حدی است که طراحان بودجه را از واقعیات ملموس دور ساخته است. خاصه آنکه روال تقسیم درآمدهای نفتی بگونه‌ای است که ابتدا سهم ۳۰ درصدی صندوق توسعه ملی (که اکنون ظاهراً به درخواست دولت ۲۰ درصد شده) و سپس سهم ۱۴/۵ درصدی شرکت ملی نفت ایران کنار گذاشته می‌شود و آنچه می‌ماند به خزانه دولت واریز می‌شود. لذا لازمست دولت حدود ۴۰ میلیارد دلار نفت بفروشد تا پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی و شرکت ملی نفت ایران قادر باشد با نفت بشکه‌ای ۴۰ دلار و دلار ۲۹۹۷ تومان و صادرات روزانه ۲۲۵۰ بشکه منابع تعیین شده نفتی بودجه یعنی ۶۸ هزار میلیارد تومان را تأمین کند. بدین منظور باید روزانه ۱/۲۵۰ میلیون بشکه بر صادرات خود بیفزاید که به نظر نمی‌رسد. با توجه به شرایط تنگناهای مالی و فرسودگی چاه‌های نفت و عقب‌ماندگی تکنولوژی این امر در سال آینده محقق شود این در حالی است که هرچه بر صادرات نفت ایران افزوده شود قطعاً بهای نفت را باز هم کاهش خواهد داد و تعیین قیمت ۴۰ دلار در هر بشکه نفت را در لایحه بودجه زیرسوال خواهد برد. البته در آینده پس از اجرای برجام و برداشتن تحریم‌ها و آزادسازی دارایی‌های مسدود شده ایران و ورود سرمایه‌های خارجی در صورت فراهم‌سازی امکانات و شرایط مورد لزوم امکان تولید و صادرات بیش از وضع کنونی وجود خواهد داشت که اینک تا قبل از سال ۵۷ روزانه بیش از ۶ میلیون بشکه نفت تولید می‌کردیم و دومین تولیدکننده اوپک محسوب می‌شدیم. اما

همایش بررسی موانع موجود فعالیت های مدنی در لایحه دولت
با حضور کارشناسان حقوق، سیاسی و اقتصادی

بایدها و نبایدهای فعالیت های

سازمان های غیر دولتی

الزهر، کمال اطهاری کارشناس و پژوهشگر اقتصادی، سهیل معینی مدیرمسئول روزنامه ایران سپید و رئیس هیات مدیره انجمن باور، جناب آقای سعید دهقان نویسنده، وکیل دادگستری و عضو شورای مرکزی شورای سازمان های جامعه مدنی ایران حضور یافته و به ارائه دیدگاه های خود پرداختند.

حقوقدانان و کارشناسان سیاسی و اقتصادی بررسی شد. در این همایش بهمن کشاورز حقوق دان و وکیل دادگستری، محمد کیانوش راد نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی، مقصود فراستخواه جامعه شناس، حسین راغفر اقتصاددان و استاد اقتصاد دانشگاه

موانع موجود بر سرراه فعالیت های سازمان های مدنی در ایران روز ۱۹ دی ماه طی یک همایش با همین عنوان در محل سندیکای شرکت های ساختمانی با ارزیابی لایحه «قانون ناظر بر فعالیت سازمان های غیردولتی» به همت شورای سازمان های جامعه مدنی ایران ئ با حضور شماری از

در ابتدای این نشست، **محمد عطاردیان** رئیس شورای مرکزی سازمان‌های جامعه مدنی ضمن خیر مقدم به مدعوین و سخنرانان جلسه گفت: مهمترین مساله درباره نهادهای مدنی این است که در کشور ما به نماد جامعه مدنی تبدیل شده اند، عطاردیان با بیان اینکه اگر درباره مسائل مربوط به "سمن"ها با متخصصان همان "سمن" گفتگو شود، بسیاری از مشکلات حل خواهد شد، گفت: از نظر من تمامی سازمان‌های مدنی مقدس هستند و کسانی هم که پایه گذار این سازمان‌ها هستند شایسته احترام هستند. امیدوارم مانند بسیاری از کشورها، سازمان‌های مدنی هم در کشور ما نهادینه شده و این دیوان سالاری سه هزار ساله شکسته شود.

بهمن کشاورز، رئیس اتحادیه سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران ضمن اشاره به اهمیت سازمان‌های مردم نهاد در کشور گفت: سازمان‌های مدنی پلی هستند بین دولت و مردم که بدون این پل، هریک از آنها در حیطه خاص خود به طور جداگانه عمل می‌کنند. عملکرد این سازمان‌ها موجب تسهیل عملکرد دولت در جامعه می‌شود و شرط توسعه و تعمیق این توسعه نیز این است که سازمان‌های مردم نهاد با دولت همکاری و همراهی داشته باشند.

وی درباره موانع موجود بر سر راه این سازمان‌ها گفت: این موانع فقط موانع بیرونی نیست و مقداری از آنها درونی بوده و برطرف کردن آن، محتاج کار فرهنگی طولانی و ریشه ای است. در کشور ما تعداد سازمان‌های مردم نهاد به نسبت جمعیت کشور، نسبت یک به صد دارد، در صورتی که در کشوری مثل کنیا، این رقم شش به صد است.

این وکیل با سابقه دادگستری با اشاره به پیش نویس لایحه قانون سازمان‌های مردم نهاد گفت: متأسفانه در این قانون، از کلماتی که تعریف نشده یا قیود مبهم و صفت استفاده شده که بعدها مشکل ساز خواهد شد، زیرا می‌تواند مورد استفاده

یا سوءاستفاده قرار بگیرد. مواردی هم به عنوان امتیاز در نظر گرفته شده مثل معافیت از مالیات یا استفاده از اماکن مسکونی به شرطی که مزاحم همسایگان نشود که البته این موارد هم می‌تواند باعث دکان داری و سوءاستفاده برخی دیگر شود. البته موارد مثبتی مثل مشخص شدن نحوه انحلال این سازمان‌ها هم در این قانون وجود دارد که طبق آیین نامه دادرسی کیفری اجازه ورود به مباحث حقوقی را می‌دهد.

سخنران بعدی این نشست، **محمد کیانوش راد، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در دوره ششم** بود که ضمن اشاره به این نکته که تحولی در مفهوم سازمان‌های مدنی شکل گرفته و این سازمان‌ها از موضوع انسان خارج شده و به طبیعت و محیط هم توجه می‌کنند، گفت: همیشه در کشور ما نهادهای مدنی وجود داشته اند اما نه با این مفهوم جدید. در مفهوم جدید، ضمن توجه به انسان، به محیط و طبیعت هم توجه بسیار شده است که این موضوع ناخودآگاه باعث تقابل بین این سازمان‌ها با دولت خواهد شد. مثل زمانی که به مسئله بنزین‌های آلوده یا خشکسالی دریاچه‌ها می‌پردازند.

وی ادامه داد: مساله سازمان‌های مردم نهاد و مدنی در جامعه ایران، تلقی‌ای

بهمن کشاورز:
سازمان‌های مدنی پلی هستند بین دولت و مردم که بدون این پل، هریک از آنها در حیطه خاص خود به طور جداگانه عمل می‌کنند. عملکرد این سازمان‌ها موجب تسهیل عملکرد دولت در جامعه می‌شود و شرط توسعه و تعمیق این توسعه نیز این است که سازمان‌های مردم نهاد با دولت همکاری و همراهی داشته باشند

است که دولت و حاکمیت نسبت به این سازمان‌ها دارد. به طور کلی برخی دولت‌ها، سازمان‌های مدنی را به نوعی حامی یا حداکثر مشاور خود می‌بینند.

این نماینده پیشین مجلس با اشاره به اهمیت فرهنگ جامعه در کارکرد سازمان‌های مدنی گفت: فرهنگ مردم در ساختارهای دموکراتیک اثرگذار است و مشکل جامعه مدنی فعلی ما این است که فرهنگ کار جمعی در بین ما مطلوب نیست و این ضعف ربطی به قانون ندارد، چرا که قانون فقط می‌تواند عملکرد را ارتقا بدهد. کیانوش راد تصریح کرد: اصلی ترین نقد من به لایحه فعلی دولت این است که قانون باید ظرفیت‌های لازم را برای کارکرد سازمان‌های مردم نهاد به وجود آورد. یعنی سازمان بتواند به اهداف خود دست پیدا کند که در این لایحه به این اصل توجه نشده است. این لایحه، پیش نویس خوبی است اما به گونه ای نیست که ظرفیت سازی کند. سازمان‌های مردم نهاد باید بتوانند دسترسی سهل و آسانی به اطلاعات طبقه بندی نشده داشته باشند که اکنون چنین امکانی فراهم نیست. در قانون فعلی، الزام دولت به برخی بندها وجود ندارد و مشروط است.

در ادامه نشست، **مقصود فراستخواه، جامعه شناس و نویسنده کتاب «ما ایرانیان»**، با طرح این سوال که چرا به سازمان‌های مدنی در کشور نیاز داریم، گفت: بدون نهادهای مدنی، جامعه اداره نمی‌شود و انتظام اجتماعی شکل نمی‌گیرد. بدون سازمان‌های مدنی نمی‌توان برای جامعه مدنی خط مشی تعریف کرد و سیاست گذاری برای جامعه ناممکن خواهد شد.

وی افزود: طبق اعلام مرکز آمار ایران در سال ۱۳۸۳ تعداد ۷۹۵۳ سازمان مدنی در کشور وجود داشت که حدود ۲۹۱ هزار نفر در آنها مشغول به کار بودند که از این تعداد، نزدیک به نیمی از آنها را بانوان تشکیل می‌دادند. یکی از راه‌های ارزش گذاری نهادهای مدنی،

تعداد اعضای نهادهای مدنی است که نشان دهنده سرمایه اجتماعی آن جامعه است. در سال ۹۴ جمعیت ایران حدود ۷۸ میلیون نفر است که ۲۹۱ هزار نفر از آنها با نهادهای مدنی ارتباط دارند که این تعداد کمتر از نیم درصد جمعیت ما را تشکیل می‌دهد.

کمال اطهاری، اقتصاددان هم در ادامه نشست به ایراد سخنرانی پرداخت و مشکل اصلی سازمان‌های مدنی را نبود نقشه راه دانست و گفت: مانع اصلی این است که روشنفکران هنوز نقشه راه مشخصی برای سازمان‌های مردم‌نهاد و جامعه مدنی تعریف نکرده‌اند و جامعه مدنی خودبه‌خود نمی‌تواند بدون نقشه راه رشد کند. با یک ساماندهی حداقلی می‌توان در کارهای گروهی موفق شد و همچنین دولت در جامعه نباید فکر کند وکیل تسخیری مردم است، زیرا این تصور یک تصور اشتباه است.

سهیل معینی، مدیرمسئول روزنامه ایران سپید، دیگر سخنران این برنامه با دفاع از این لایحه گفت: وقتی از سازمان‌های مدنی صحبت می‌کنیم، منظورمان نهادی است که کارش دخالت در حوزه اجتماعی است و نه سیاسی، اما رفتار سازمان‌های مدنی ما سیاسی است نه مدنی، حال آن که سازمان‌های مدنی باید فاصله خانواده تا دولت را پر کنند. وی با اشاره به مشکلاتی که بر سر راه فعالیت سازمان‌های مدنی در ایران قرار دارد، گفت: به علت اینکه دولت ما یک دولت متکی به درآمدهای نفتی است، احساس نیاز به بخش خصوصی ندارد و برعکس خود را مالک بخش خصوصی می‌داند. وی با بیان اینکه وقتی یک سازمان مدنی بخواهد سر سفره نفت بنشیند، استقلال خود را نقض می‌کند و دیگر نمی‌توان شاهد کنش اجتماعی از سوی این سازمان بود، تصریح کرد: ما از این قانون نباید انتظار داشته باشیم که تمام مشکلات جامعه مدنی را رفع کند زیرا جنس بسیاری از مشکلات جامعه مدنی، حقوقی نیست که قانون بخواهد حلشان کند.

در پایان این نشست، **سعید دهقان، وکیل دادگستری و نویسنده کتاب «ما و ما»**، در مقام آسیب‌شناسی موانع فعالیت سازمان‌های مدنی در ایران، مباحث را در سه سطح فردی، سازمانی و ساختاری بررسی کرد و گفت: در سطح فردی، یا بسیاری از مهارت‌های لازم را نداریم یا اغلب خودمحور و فایده‌مدار هستیم. سطح سازمانی را باید در دو بُعد داخلی و بین‌المللی دید؛ در بُعد داخلی، اغلب درک درستی از فعالیت‌های جمعی نداریم و خیلی بسته و جداگانه عمل می‌کنیم؛ آن هم با کمترین مدارا و بیشترین نزاع. در بُعد بین‌المللی، بسیاری از فعالان مدنی، ضرورت ارتباط بین سازمان‌های غیردولتی با جامعه مدنی جهانی را جدی نمی‌گیرند؛ البته علاوه بر این ضعف، با مانع بزرگی به نام نوع بینش حاکمیت مواجه می‌شویم که هر ارتباطی از این دست را «امنیتی» تلقی می‌کند.

این عضو شورای مرکزی سازمان‌های جامعه مدنی ایران، ضمن تأکید بر ضرورت بررسی همه جانبه لایحه دولت، گفت: نقدها در سه بخش مورد نظر است؛ نخست آنکه چه مواردی در لایحه هست که اصلاً نباید باشد؛

مانند نظارتی که در حد دخالت به دفعات تکرار شده که اکثریت اعضای دولتی در شورای عالی موید وارد بودن این ایراد است. یا شورای توسعه سازمان‌های غیردولتی هم در این لایحه، با وجود متولیان مستقیمی که به ترتیب در وزارت کشور، استانداری و فرمانداری دارد (به عنوان سیاسی‌ترین بخش‌های دولت)، هیچ تناسبی با مواد آغازین لایحه در باب تعاریف و مفاهیم ندارد؛ چون «N.G.O» طبیعتاً به تاسی از نامش، باید غیردولتی و غیرسیاسی باشد، اما شورای توسعه، هم کاملاً دولتی است و هم در سیاسی‌ترین بخش دولت مستقر است. دهقان در نقد بخش دوم این لایحه که نیاز به اصلاح دارد به مواردی مانند نگاه ابزاری به نهادهای مدنی و امکان عملیاتی شدن طرح‌هایی نظیر بیمه و معافیت‌های مالیاتی اشاره کرد و در بخش سوم ارزیابی خود به خلاهای این لایحه پرداخت و گفت: مواردی در لایحه نیست که باید باشد؛ مثل اصل مهم جایگاه نظارتی سازمان‌های مدنی بر دستگاه‌های دولتی و عمومی.

سعید دهقان افزود: سوالات ما نیز می‌تواند ذیل سه عنوان مطرح شود: نخست «چرایی ماجرا» که شاید بهتر باشد از شخص رئیس جمهوری بپرسیم چرا این لایحه با رویکردی امنیتی تنظیم شده و به دنبال نظارت حداکثری و به عبارتی دخالت است! دوم «چه باید کرد» که به نظر می‌رسد بهترین راهکار این باشد که فعالان مدنی و استادان حقوق در کنار احزابی که دغدغه جامعه مدنی دارند، وارد نقادی شوند تا در نهایت، لایحه‌ای متناسب، منطقی و قابل دفاع تنظیم شود. وی درباره «چگونه باید باشیم؟» نیز گفت: اصول کار جمعی را دریابیم، درازمدت بیندیشیم، تا حصول نتیجه منتقد بمانیم، مطالبه محور باشیم و از تدوین کنندگان لایحه بخواهیم که با مبانی و آداب کار داوطلبانه آشنا شوند.

سهیل معینی، مدیرمسئول
روزنامه ایران سپید:
وقتی از سازمان‌های مدنی
صحبت می‌کنیم، منظورمان
نهادهای است که کارش دخالت
در حوزه اجتماعی است و نه
سیاسی، اما رفتار سازمان‌های
مدنی ما سیاسی است نه مدنی،
حال آن که سازمان‌های مدنی
باید فاصله خانواده تا
دولت را پر کنند.

موانع عبور از بحران بی سابقه اقتصادی

محمد قوچانی در گفتگو با هفته نامه تجارت تشریح کرد

محمد قوچانی، روزنامه نگار شناخته شده در گفتگو با هفته نامه تجارت فردا از اجماع بی سابقه اقتصاددانان و موانع عبور از وضعیت موجود گفته است. قوچانی معتقد است: در دوران پسا احمدی نژادی و پسا پوپولیسیم اجماع بر سردنش اقتصاد برای عبور از بحران بی سابقه است، جز عده معدودی از «روشنفکران اقتصادی» همه، حتی اقتصاددانان نهادگرا و سیاستمداران چپگرا تنها راه اصلاح و بهبود اقتصاد ایران را پذیرش فرآیند توسعه، تقویت نهاد بازار (بخش خصوصی) و آزادسازی اقتصادی و آنگاه خصوصی سازی، جذب سرمایه های خارجی و رشد صادرات و بازرگانی خارجی خصوصی می دانند.

قوچانی در عین حال می گوید: اما چند دلیل کلی وجود دارد که مانع عبور از بحران می شود. عواملی مانند شکل گیری یک الیگارشسی مالی و تجاری که رئیس مجلس از آنان به کاسبان تحریم یاد کرده و دومین عامل هم عدم شکل گیری یک اجماع سیاسی و حقوقی میان احزاب قانونی کشور و رقابت های تا سرحد مرگ هریک برای ناکام کردن دیگری نه از طریق سیاسی و قانونی که از راه های غیر اخلاقی است. به گفته قوچانی راه ایجاد این وفاق تشکیل یک «شورای رقابت» سیاسی از میان احزاب قانونی کشور، تهیه و تدوین یک سند ملی رقابت و حقوق و آزادی های سیاسی مانند ماگنا کارتا، و تغییر نظام انتخاباتی پارلمانی کشور از غیر حزبی به حزبی است. فهرست های انتخاباتی به خصوص در پارلمان مناسب ترین صورت برای تکوین احزاب سیاسی است.

این فعال سیاسی افزود: در دولت روحانی سه دیدگاه اقتصادی وجود دارد: اول، آزادیخواهی اقتصادی که نماد آن دکتر مسعود نیلی مشاور اقتصادی رئیس جمهور و مغز متفکر اقتصادی دولت یازدهم است؛ اقتصاددانان اغلب طرفدار این جناح اند. دوم، نهادگرایی اقتصادی که نماد آن دکتر طیب نیا وزیر امور اقتصادی و دارایی است و وزیر کار هم تحت تأثیر این تفکرات؛ از جمله سیاستمداران طرفدار این جناح اند. سوم، فن سالاری اقتصادی که نماد آن مهندس نعمت زاده وزیر صنعت و تجارت است. گرایش معاون اول رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ترکیبی از این اضلاع است و خود رئیس جمهور نیز در حال انتخاب است.

عضو حزب کارگزاران تصریح کرد: دولت یازدهم از حیث اقتصاد سیاسی یک دولت ائتلافی است و به نظرم اصل این کار غلط نیست چون از لحاظ سیاسی هم این دولت، ائتلافی است و در شرایط سخت کنونی جز ائتلاف سیاسی و اقتصادی راه دیگری وجود نداشت. در دولت های قبل هم چنین بود: دولت آقای هاشمی ترکیبی از چپ سیاسی / فرهنگی و راست اقتصادی / اجتماعی بود که در نهایت (تحت فشار مجلس چهارم) به سود جناح دوم تغییر کرد، دولت آقای خاتمی ترکیبی از نهادگرایی و آزادیخواهی اقتصادی بود که در نهایت به سود جناح چپ تصفیه شد، دولت محمود احمدی نژاد ترکیبی از اصول گرایی اقتصادی و محافظه کاری اقتصادی بود که تا آخر معلوم نشد کدام جناح بر آن حاکم شد و دولت آقای روحانی هم، دولتی ائتلافی است. فکر

می کنم این دولت در دوره دوم به سوی جناح راست مدرن اقتصادی (جناح اول / آزادیخواهی اقتصادی) گرایش بیشتری پیدا کند.

از نظر وی گرچه باز تفسیر اصل ۴۴ قانون اساسی کار مهمی بود اما زاویه دید اقتصادی قانون اساسی ایران تحت تأثیر گرایش های چپ زمانه، سوسیالیستی است. نگاه حقوق اساسی ما به حقوق مالکیت، سرمایه خارجی، بازرگانی خارجی، صنایع بزرگ، نسبت زراعت و صنعت و تصدی گری دولت باید اصلاح شود. از سوی دیگر قانون کار ایران ضد توسعه است و باید اصلاح شود. قوانین مالیاتی، بودجه نویسی، غلبه نفت بر صنعت و تجارت، حضور پول نفت در صندوق دولت، وجود بخش چهارم اقتصاد که نه دولتی، نه خصوصی، نه تعاونی که خصولتی است و اساساً خود بخش تعاون از ادعای خطرناک اقتصاد مارکسیستی است و دیگر قوانین ... بدین ترتیب مهم ترین تغییر بنیادی در اقتصاد ایران، اصلاح قوانین اقتصادی است.

قوچانی تأکید کرده است: اگر برجام اجرا شود (و حتی اگر اجرا هم نشود!) چنان اثراتی بر اقتصاد و سیاست خارجی ایران می گذارد که ناگزیر به ایجاد اجماع اقتصادی در کشور خواهیم شد. ایران و هیچ کشوری نمی تواند بدون حضور در نظام بین الملل به رشد و توسعه ملی برسد و برجام قرار گرفتن بر سر دوراهی نیست: یک راه بیشتر وجود ندارد و این راه هم از اقتصاد می گذرد. در واقع همان طور که رئیس جمهور گفتند اکنون نوبت سیاست است که به اقتصاد، سوسپسید بدهد!

اشاره:

با عنایت به شکایت اعضای محترم سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران از عدم دریافت لیست بیمه توسط شعب تأمین اجتماعی به علت بدهی های معوق، بایی گیری صورت گرفته، معاونت محترم فنی و درآمد سازمان تأمین اجتماعی دستورالعمل دریافت لیست بیمه جاری کارکنان شاغل کارگاه های مشمول تأمین اجتماعی بدون منوط کردن پرداخت بدهی معوقه را ابلاغ نمود که تصویر دستورالعمل جهت استحضار و استفاده تقدیم می گردد.

شماره: ۵۰۰۰/۹۲/۱۱۳۳	تاریخ: ۱۳۹۴/۰۹/۰۲	موضوع: پیوسته	شماره سند: ۵۰۱
شماره: ۱۳۹۴/۰۹/۰۲	تاریخ: ۱۳۹۴/۰۹/۰۲	موضوع: پیوسته	شماره سند: ۵۰۱
شماره: ۱۳۹۴/۰۹/۰۲	تاریخ: ۱۳۹۴/۰۹/۰۲	موضوع: پیوسته	شماره سند: ۵۰۱

موضوع: اجرای دقیق ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی
سلام علیکم
با صلوات بر محمد و آل محمد (ص)

احتراماً؛ نظر به اینکه یکی از اهداف و سیاست های کلان سازمان تلاش در جهت جلب رضایت بیشتر بیمه شدگان، کارفرمایان و پاسخگویی به موقع به آنها می باشد و در این راستا اجرای دقیق ماده ۳۹ قانون تأمین اجتماعی از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. لیکن برابر اطلاعات واصله از سوی برخی کارفرمایان محترم مبنی بر ارسال لیست حقوق و مزد کارکنان به همراه حق بیمه متعلقه، واحدهای اجرایی تابعه از دریافت لیست و حق بیمه متعلقه با رعایت ماده ۳۹ قانون یادشده به دلیل داشتن بدهی معوقه کارگاه خودداری نمود، که این موضوع نه تنها باعث تضییع حقوق بیمه شدگان و کارفرما شده، بلکه عدم دریافت لیست و حق بیمه، موجبات تعلق جرائم تأخیر لیست و پرداخت حق بیمه می گردد. لذا مؤکداً اعلام می دارد واحدهای اجرایی تابعه مجاز به منوط کردن دریافت لیست و حق بیمه جاری کارکنان شاغل کارگاه های مشمول قانون تأمین اجتماعی به پرداخت بدهی معوقه و یا تعیین تکلیف آن توسط کارفرما نبوده و می بایست طبق مقررات جاری نسبت به دریافت لیست و حق بیمه جاری کارکنان شاغل کارگاه و درخصوص مطالبات معوق از کارفرمایان دقیق سایر مقررات جاری از جمله اجرای ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی و آئین نامه اجرایی مربوطه اقدام نمایند.

رونوشت:
- جناب آقای قریب مدیر کل محترم درآمد حق بیمه جهت استحضار.

محمد حسن زاده
معاون فنی

شماره سند: ۵۰۱
تاریخ: ۱۳۹۴/۰۹/۰۲

شماره سند: ۵۰۱
تاریخ: ۱۳۹۴/۰۹/۰۲

فرشاد مومنی در نشست
سیاست‌های کلان اقتصادی:

واحدهای غیر مولد صدای بلندتری در اقتصاد دارند

بررسی کرد و گفت: با امکانات، تجهیزات و زیرساخت‌هایی که اکنون در کشور وجود دارد، مشکلات اقتصادی و صنعتی قابل حل شدن هستند.

وی با اشاره به نقش مناسبات کنونی بین بخش خصوصی و بخش دولتی افزود: مشکلات کنونی در صورتی برطرف می‌شود که دولت این مناسبات را با اصلاحات بیشتری اجرا کند، همچنین یکی از مواردی که در این زمینه اهمیت زیادی دارد، بازگشت اعتماد از دست رفته تولیدکنندگان به بخش تولید است.

این کارشناس اقتصادی و صنعتی با اشاره به وجود فشارهای اقتصادی در واحدهای مولد توضیح داد: براساس سیاست‌های اقتصادی که از سال‌های گذشته در کشور وجود دارد، فشارهای اقتصادی به واحدهای مولد اعمال می‌شود و این در حالی است که اگر بخواهیم در کشور به رشد صنعتی و اقتصادی مناسب

تاکنون پروژه‌های بسیاری را در کشور و خارج از کشور اجرا کرده‌اند. به دلیل کاهش قیمت نفت و مشکلاتی که در این زمینه وجود دارد به «وضعیت سیاست‌های کلان اقتصادی و آثار آن بر حرفه مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی» پرداختیم، البته بر این باوریم که بیشتر مشکلاتی که در این حوزه برای شرکت‌ها پیش می‌آید در بیرون از این حوزه شکل می‌گیرد.

در ادامه مهندس محمود شریفیان رئیس کمیته برنامه‌ریزی و آموزش انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز با تاکید بر حرکت موازی انجمن‌های همسو، همبستگی اعضای انجمن‌ها را راهگشا دانست و برگزاری چنین نشست‌هایی را مهم و موثر خواند.

در ادامه این نشست دکتر فرشاد مومنی وضعیت اقتصاد و صنعت نفت کشور را

دکتر فرشاد مومنی، استاد دانشگاه علامه در نشست سیاست‌های کلان اقتصادی و آثار آن بر حرفه مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی، که ۱۹ دی ماه در سندیکای شرکت‌های ساختمانی برگزار شد، به بررسی نقش لایحه بودجه ۱۳۹۵ در وضعیت تولید و اقتصاد کشور و ارزیابی برنامه ششم توسعه پرداخت. این نشست به همت کمیته برنامه‌ریزی و آموزش انجمن‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی (APEC) برگزار شد.

مهندس امیر محمد اسلامی عضو کارگروه توزیع و انتقال انرژی کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران در ابتدای این جلسه گفت: انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی شامل بیش از ۲۰۰ شرکت مهندسی و پیمانکاری فعال در زمینه نفت، گاز و پتروشیمی (APEC) می‌شود که

دست یابیم این فشارها باید به بخش غیرمولد وارد شود. این کارشناس اقتصادی افزود: در شرایط کنونی کشور، واحدهای غیرمولد صدای بلندتری در اقتصاد دارند و تا زمانی که این روند ادامه داشته باشد صدای تولیدکنندگان به جایی نخواهد رسید. مومنی با اشاره به نقش رانت خواری و دلالی در کشور توضیح داد: رانت خواری و دلالی بزرگترین موانع توسعه زیرساخت‌های کشور است و اینها به طور دقیق همان بخش غیرمولد هستند. وی با اشاره به اینکه نرخ سود بانکی در شرایط کنونی برای تولیدکنندگان مشکلات بزرگی ایجاد کرده، توضیح داد: متاسفانه براساس سیاست‌هایی که در سال‌های قبل پیگیری می‌شد، سهم بخش مولد در تسهیلات بانکی کاهش یافته و شرایط کنونی نرخ تسهیلات بانکی نیز بخش مولد را دچار مشکلاتی مضاعف کرده است. وی افزود: یکی از موانع توسعه زیرساخت‌های صنعتی و رشد اقتصادی، وجود فشارهای اقتصادی بر بخش مولد است و امیدواریم با تدوین و تصویب سیاست‌های جدید در لایحه بودجه و برنامه ششم توسعه از این مشکلات رها شویم.

مومنی با اشاره به اینکه ایران در شرایط خاص اقتصادی قرار گرفته، افزود: شرایط کنونی کشور در زمینه توسعه صنعتی و اقتصادی، دوره پرچالشی است و برای رشد مطلوب صنعتی و اقتصادی کشور، مهم‌ترین نیاز مساله فعلی ریشه‌یابی و آسیب‌شناسی مشکلاتی است که در طول سال‌های متوالی ایجاد شده‌اند. این کارشناس اقتصادی و صنعتی در عین حال با بیان اینکه برای ریشه‌یابی مشکلات اقتصادی در کشور محدودیت‌هایی وجود دارد، گفت: در سال ۹۴ دولت پس از گذشت ۶ ماهه اول، «بسته خروج از رکود» را ارائه کرد، درست زمانی که پیش‌بینی می‌شد مشکلات اقتصادی کشور تا حدی برطرف شود، با کاهش شدید قیمت نفت مواجه شدیم.

وی با اشاره به موضوع رشد صنعتی در کشور توضیح داد: متاسفانه موضوعی که کمتر به آن پرداخته شده کیفیت رشد صنعتی است، در دوره کنونی فعالیت‌های قابل ملاحظه‌ای در زمینه رشد صنعتی و اقتصادی انجام شده اما یکی از مواردی که اهمیت دارد و نباید آن

را فراموش کرد رشد کیفی صنعتی و اقتصادی در کشور است که برای دستیابی به این نوع از رشد و توسعه اقتصادی و صنعتی باید در سطح کلان برنامه‌ریزی‌هایی انجام شود. این کارشناس توسعه با بیان اینکه تاثیرگذاری برخی شاخص‌ها در صنعت و اقتصاد قابل توجه است، توضیح داد: در بخش تولیدی و اقتصادی ۲ شاخص و مولفه وجود دارد، نخست شاخص‌هایی هستند که به طور مستقیم در صنعت، تولید و اقتصاد کشور حضور دارند و دوم، بخشی هستند که حضور مستقیم در صنعت، تولید و اقتصاد ندارند. وی با بیان اینکه در برخی مواقع متاسفانه شاخص‌هایی که حضور مستقیم ندارند، تاثیرگذاری بیشتری دارند، توضیح داد: برخی از مولفه‌هایی که مستقیم در این بخش‌ها حضور ندارند در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها تاثیرگذاری دارند و این موضوع باعث می‌شود سیاست‌های تولیدی و اقتصادی کشور به شیوه‌ای تبیین شوند که خواسته بخش‌های تولیدی اقتصادی نیست. مومنی با بیان اینکه در این زمینه بخش تولیدی اعتماد خود را به تولید از دست می‌دهد، گفت: برنامه‌ریزی‌ها در این زمینه باید به‌گونه‌ای باشد که خواسته‌ها و

دکتر مومنی :

یکی از موانع توسعه زیرساخت‌های صنعتی و رشد اقتصادی، وجود فشارهای اقتصادی بر بخش مولد است و امیدواریم با تدوین و تصویب سیاست‌های جدید در لایحه بودجه و برنامه ششم توسعه از این مشکلات رها شویم.

مطالبات بخش تولیدی لحاظ شود، البته نه به آن معنی که هر چه مطالبه کردند برنامه‌ریزی شود اما باید تلاش‌ها به گونه‌ای باشد که تا حد امکان تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی در سیاست‌گذاری‌ها تاثیر داشته باشند.

این اقتصاددان برجسته کشور با اشاره به تقدیم لایحه برنامه ششم توسعه و لایحه بودجه به مجلس شورای اسلامی، توضیح داد: در این زمینه یکی از موضوعاتی که اهمیت زیادی دارد، نقش بخش خصوصی در برنامه ششم توسعه است. از اینرو برنامه ششم باید به نحوی تنظیم شود که بخش خصوصی بتواند به مطالبات خود در عرصه تولید و اقتصاد برسد. مومنی افزود: در لایحه بودجه نیز یکی از اتفاقات مرسوم در کشور ما این است که علی‌الظاهر بیشترین سهم بودجه به بخش عمرانی داده می‌شد اما متاسفانه بودجه تخصیص شده به طور کامل داده نمی‌شد. وی با اشاره به اینکه نباید مشکلات اقتصادی باعث توقف طرح‌های عمرانی بلندمدت شود، توضیح داد: یکی از عواملی که آسیب زیادی به کشور می‌زند، پروژه‌هایی هستند که گرچه اهداف بلندمدت دارند اما به دلیل مشکلات اقتصادی و رکود متوقف می‌شوند. این مساله چنان مهم است که موجب شده در یکی از گزارش‌های اقتصادی خبرگزاری رویترز در ۱۵ نوامبر سال گذشته خطاب به سرمایه‌گذاران خارجی و اروپایی تاکید شود که آنها از سرمایه‌گذاری در طرح‌های بلندمدت با ایرانی‌ها پرهیز کنند.

وی افزود: دلیل اصلی چنین گزارش‌هایی متوقف شدن پروژه‌های عمرانی بزرگ در کشور است به همین خاطر با اینکه بسیاری اعتقاد دارند که با لغو تحریم‌ها مشکلات اقتصادی کشور نیز برطرف می‌شوند اما واقعیت این گونه نیست. چرا که اگر در لایحه بودجه و برنامه ششم توسعه به این مساله توجه نشود احتمالاً سرمایه‌گذاران خارجی به طرح‌های بلندمدت رغبت نکنند که در این صورت مشکلات باقی خواهد ماند و ما نخواهیم توانست از پتانسیل سرمایه‌گذاری خارجی برای توسعه کشور بهره مند شویم.

امضای تفاهم نامه بین استانداری کرمان و قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء

کرمان . خبرنگار اطلاعات: تفاهم نامه ساخت نیروگاه برق، خطوط انتقال نیرو و مترو شهر کرمان بین استانداری کرمان و قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء به امضاء رسید. در این نشست، سردار عبادالله عبداللهی فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء گفت: از یک سال پیش تاکنون، حجم سنگینی از پروژه‌ها پیشرفت داشته‌اند به طوری که در حوزه عمران شهری هم اکنون ۱۳ تقاطع غیرهمسطح در شهر کرمان در حال اجراست و خوشبختانه با همدلی مسئولان سرعت اجرای این پروژه خیلی خوب بوده به طوری که ۴ درصد از برنامه زمان بندی پروژه‌های

شهری جلو هستیم و تلاش می‌کنیم دیگر کارها نیز به همین شکل انجام شود. وی با تاکید بر این که تلاش می‌کنیم تا پایان امسال دستگاه «تی.بی.ام» دوم را از سمت شهرستان رابر وارد عملیات حفاری کنیم اظهار امیدواری کرد؛ با تامین منابع مالی بتوان پروژه انتقال آب از سد صفارود به کرمان را در مدت ۴۴ ماه به اتمام رساند. او در ادامه با اشاره به ساخت کارخانه‌های فولاد و احیاء در کرمان افزود: ساخت این کارخانه‌ها نیز هم اکنون ۸۵ درصد پیشرفت دارند و مذاکراتی با سازمان صنعت، معدن و تجارت داشته‌ایم تا مشکلات ساخت این دو

کارخانه برطرف شود. سردار عبداللهی با اشاره به ساخت کارخانه کنستانتره دره آلو با ظرفیت ۱۵۰ هزار تن کنستانتره مس در سال، اعلام کرد: قرارداد ساخت این کارخانه نهایی شده و بزودی تجهیز کارگاه و کار را آغاز خواهیم کرد. فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء در باره الگوی شهر اقتصاد مقاومتی در شهرستان قلعه گنج استان کرمان، گفت: اقتصاد مقاومتی به شعار نیست بلکه به عمل است و در عمل باید به سمتی برویم که الگوی مناسبی در این زمینه ارائه بدهیم و طرح استاندار کرمان برای ایجاد الگوی شهر

آیا دولت زیر پای بخش خصوصی رقابتی، غیر دولتی و غیر رانتی فرش قرمز پهن کرده است؟

آقای دکتر روحانی رئیس جمهوری محترم در نطق‌های خود و همچنین مصاحبه‌های مطبوعاتی می‌فرمایند که دولت از ابتدا زیر پای بخش خصوصی رقابتی، غیر دولتی و غیر رانتی فرش قرمز پهن کرده است و ادامه می‌دهند که امروز هم مسیر همین است ولی متأسفانه بخش‌هایی از دولت و حاکمیت، فرش قرمز را زیر پای شرکت‌های دولتی و... پهن کرده‌اند و یا در حال پهن کردن می‌باشند. این دوگانگی مخصوصاً در سازمان‌های دولتی واقعاً سؤال برانگیز است.

مگر استانداری‌ها زیر نظر دولت نیستند مگر شهرداری‌ها را وزارت کشور زیر نظر ندارد چگونه است که شهرداری‌های کلان‌شهرهای مثل تهران و... یا استانداری استان‌های نظیر کرمانشاه و کرمان کل پروژه‌های استان را یکجا به قرارگاه خاتم الانبیا واگذار می‌کنند. سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران به عنوان تشکل صنفی سازندگان از دولت محترم به خصوص از آقای رئیس جمهور تقاضا دارد به کلیه متولیان امر سازندگی دستور فرمائید ضمن رعایت قوانین موجود به خصوص آئین‌نامه معاملات دولتی از واگذاری کار بدون مناقصه و طی تشریفات قانونی خودداری نمایند.

اقتصاد مقاومتی در شهرستان قلعه گنج قابل تقدیر است که می‌تواند در جاهای مختلف تعمیم داده شود و دیگر استان‌ها نیز باید از این الگو استفاده کنند.

وی در ادامه با اشاره به پروژه متروی شهر کرمان، افزود: مترو پروژه بسیار سنگین و هزینه‌بری است که توافقنامه ساخت مترو شهر کرمان را امضا خواهیم کرد و ابتدا باید کارهای مطالعاتی انجام شود و سپس بحث اجرایی بعد از بستن قرارداد و سیر مراحل قانونی انجام خواهد شد.

او با اشاره به این که قشرهای مختلف مردم با عنوان بسیج در دوران دفاع مقدس جنگ را اداره می‌کردند، تاکید کرد: امروز این اعتقاد را داریم که در بحث سازندگی، چنانچه از سرمایه بزرگ نیروی انسانی و پتانسیل‌ها و مزیت‌های هر منطقه به درستی استفاده

کنیم، مطمئناً بحث مادی نیز حل خواهد شد.

سردار عبدالهی اعلام کرد: در استان کرمان ۲۵۰۰ نفر به صورت مستقیم در پروژه‌های مختلف قرارگاه خاتم از جمله سدسازی، پروژه‌های شهری و مشغول به کار هستند که ۹۵ درصد آنان بومی هستند. وی با اشاره به بستن قرارداد بین قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء با وزارت بهداشت برای ایجاد ۱۸ هزار تخت بیمارستانی در کشور، اظهار امیدواری کرد: در آینده نزدیک عملیات ساخت بیمارستان ۵۴۰ تختخوابی کرمان آغاز شود.

در ادامه استاندار کرمان با اعلام این‌که ۹۵ درصد پروژه‌های قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء، به‌وسیله نیروها و بیمانکاران بومی در کرمان اجرا می‌شود، گفت:

قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء تکنولوژی و فناوری‌های جدید را به استان کرمان وارد کرده و همه باید بدانند این قرارگاه، جا را برای بخش خصوصی تنگ نکرده است!!! وی با اشاره به آغاز عملیات حفاری تونل انتقال آب از سد صفارود به کرمان، گفت: با آغاز عملیات اجرایی این پروژه، شمار قابل ملاحظه‌ای از افراد بومی در آن مشغول به کار شده‌اند

رزم حسینی با اشاره به این فرمایش امام (ره) مبنی بر این‌که «اگر سپاه نبود، کشور هم نبود»، یادآور شد: هر روز بیشتر به این فرمایش امام (ره) پی می‌بریم و امروز سپاه سازندگی، ساخت و آبادانی کشور را برعهده گرفته است و در دولت تدبیر و امید به خوبی از پروژه‌های سپاه و قرارگاه سازندگی استقبال شده است!!!

ایرادات «ماده ۳۷» لایحه «تنظیم برخی از احکام برنامه‌های توسعه کشور»

سرگذشت «نظام فنی و اجرایی»، «مشارکت عمومی خصوصی» و «اعتبار اسنادی پروژه‌ها» در صحن مجلس

مهندس شهرام حلاج

پژوهشگر صنعت احداث و نظام فنی و اجرایی

پیام‌آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

احداث کشور در این مساله مهم، در این نوشتار ضمن بررسی اجزای ماده ۳۷ لایحه مذکور از دیدگاه کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس، آخرین تحولات، پیشنهادهای و مصوبات نمایندگان درباره آن ارزیابی شده است. امیدوارم که طرح این مباحث در میان

ماده ۳۷ این لایحه درباره نظام فنی و اجرایی، توسعه روشهای اجرا، تأمین منابع مالی و نیز اعتبار اسنادی برای پروژه‌های عمرانی و صنعت احداث کشور است. با توجه به ضرورت اطلاع و اهمیت مشارکت جدی جامعه حرفه‌ای و فعالان صنعت

با توجه به تجربه اجرای «قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت» و دو الحاقیه آن طی دهه گذشته، امسال دولت اقدام مشابهی انجام داد و لایحه «تنظیم برخی از احکام برنامه‌های توسعه کشور» را در آبان ماه ۱۳۹۴ تقدیم مجلس کرد.

حرفه‌مندان، موجب توجه بیشتر، تحلیل دقیق‌تر، مشارکت مؤثرتر و اثرگذاری مفیدتر در راستای بهبود محیط حقوقی و فضای کسب و کار صنعت احداث بشود.

۱- بند «الف» ماده ۳۷:

متن ماده پیشنهادی دولت: «نظام فنی و اجرایی مصوب ۱۳۸۵ را با رویکردهای نتیجه‌گرا و کنترل هر سه عامل هزینه، زمان و کیفیت در اجرای پروژه، از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون به مورد اجرا گذارد». از آنجا که این حکم پیشنهادی، در واقع الزام و ارتقای یک مقرر از سطح «مصوبه هیأت وزیران» به سطح مورد تأیید «مجلس شورای اسلامی» و «شورای نگهبان» است، لازم است تا بصورت خاص به پیشینه مقررات مرتبط توجه شود.

پیشینه آن در قوانین دائمی: ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱ می‌گوید: «سازمان برای تعیین معیارها و استانداردها همچنین اصول کلی و شرایط عمومی قراردادهای مربوط به طرح‌های عمرانی، آیین‌نامه‌ای تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران بر اساس آن دستورالعمل لازم به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌نماید و دستگاه‌های اجرایی موظف به رعایت آن می‌باشند».

پیشینه آن در آیین‌نامه‌ها و مقررات دولت:

۱- ماده یک از فصل اول آیین‌نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی (مصوبه شماره ۹۹۷۴ مورخ ۱۳۵۲/۴/۳۱) می‌گوید: معیارها و استانداردها و همچنین اصول کلی و شرایط عمومی قراردادهای مربوط به طرح‌های عمرانی موضوع ماده‌ی (۲۳) قانون برنامه و بودجه کشور از نظر سهولت مراجعه و بدون آنکه محدودیتی ایجاد نماید استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی نامیده می‌شود.»

۲- نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور (مصوبه‌ی ۱۳۶۷/۲/۷ هیأت وزیران) که می‌گوید: «سازمان برنامه و بودجه اقدامات زیر را برای تحقق اصول نظام معمول دارد:

۱- تهیه و پیشنهاد نهادهای نظام و نقش و وظیفه اصلی هر یک، برای تصویب هیأت

وزیران

۲- تهیه و پیشنهاد لوایح مورد نیاز به هیأت وزیران جهت تصویب و ارائه به مجلس شورای اسلامی

۳- تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های اجرایی نظام برای تصویب هیأت وزیران

۴- تهیه عناوین دستورالعمل‌های نظام و برنامه‌ی زمان‌بندی تهیه آن با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی ذیربط

۵- تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌های نظام طبق برنامه‌ی زمان‌بندی یادشده در قالب اصول کلی نظام و آیین‌نامه‌های اجرایی آن

پیشینه بند «الف» ماده ۳۷ در برنامه‌های پنج ساله توسعه:

۱- ماده ۳۱ قانون برنامه چهارم توسعه: «دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری با رویکرد نتیجه‌گرا و دستیابی به سیستم کنترل کیفی، متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی و اقلیمی کشور، تا پایان سال اول برنامه چهارم، نسبت به تدوین نظام فنی و اجرایی کشور و اجرای آن در تمامی دستگاه‌های موضوع ماده (۱۶۰) این قانون به شرح ذیل اقدام نماید: الف - نظام کنترل هزینه، کیفیت و زمان را در تمامی مراحل طراحی، اجرا و بهره‌برداری پروژه‌ها و طرح‌ها و بهره‌مندی از روش‌های نوین، ایجاد و حداقل در چهل درصد (۴۰٪) از طرح‌ها مستقر کند.»

۲- بند «الف» ماده ۲۱۴ قانون برنامه پنجم توسعه: «نظام فنی و اجرایی مصوب ۱۳۸۵ را با رویکردهای نتیجه‌گرا و کنترل هر سه عامل هزینه، زمان و کیفیت در اجرای پروژه، تا سال سوم برنامه اصلاح و از سال چهارم به مورد اجرا گذارد.»

نیاز یا عدم نیاز به قانونگذاری

متأسفانه همانطور که از بررسی پیشینه این ماده استنتاج می‌شود، ذکر نام مصوبه هیأت وزیران در حین تصویب بند الف ماده ۲۱۴ از قانون برنامه پنجم توسعه به عنوان احکام دائمی قانون برنامه، باعث شده که حتی اگر هیأت وزیران متوجه خطا و ضرورت اصلاحی در مصوبه‌ی خود بشود، به علت آنکه در قانون برنامه پنج ساله توسعه نام مصوبه قبلی ذکر شده، باید همچنان به مفاد همان متن اصلاح‌نشده استناد کند.

مسلماً قانونگذاری در قالب چنین روشی نه تنها لازم نیست بلکه مضرو دردسرافرین است. به عبارت بهتر نه تنها نیاز به چنین قانونی نیست بلکه باید با جدیت از تصویب آن جلوگیری کرد. چرا که تصویب این حکم به معنی تبدیل مجموعه گسترده «نظام فنی و اجرایی کشور» (قریب چهار هزار کلمه در یک مصوبه) به یک قانون دائمی است در حالی که مجلس فرصت و امکان بررسی دقیق آن در کمیسیون‌ها و کمیته‌های تخصصی ندارد. بنابراین یک بخشنامه نیازمند تغییر و اصلاح به یک قانون دائمی تبدیل می‌شود که تبعات منفی زیادی خواهد داشت.

اصلاحات پیشنهادی و دلایل آن

قبل از هر چیزی باید توجه داشت که دولت در این خصوص تقریباً هیچ عملکردی ندارد. یعنی نه تنها نظام فنی و اجرایی سال ۱۳۸۵ - علیرغم تصریح ماده ۲۱۴ قانون برنامه‌ی پنجم - اصلاح نشده است؛ بلکه در این نظام فنی و اجرایی، بخش «بهره‌برداری پروژه‌ها»، به وضوح مغفول و فراموش شده است. حتی روش‌های نوین مورد تأکید در بندهای بعدی ماده ۲۱۴ قانون برنامه پنجم توسعه، مورد توجه قرار نگرفته و فراموش شده‌اند. از اینرو به نظر می‌رسد که نظام فنی و اجرایی در وهله اول نیازمند اصلاح اساسی و در وهله دوم نیازمند بهبود مستمر است. بدین منظور پیشنهاد می‌شود در قدم اول برای اثربخشی نظام فنی و اجرایی، ماده قانونی آن بدین شکل اصلاح گردد: «دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری، بهبود پیاپی نظام فنی و اجرایی را با رویکرد نتیجه‌گرا و دستیابی به نظام کنترل کیفی و مسؤولیت حرفه‌ای تمام عوامل پروژه (از جمله کارفرما و مجری) متناسب با شرایط اقتصادی، اجتماعی، حقوقی و اقلیمی کشور، و رعایت شرایط زیر انجام دهد و گزارش سالانه‌ی هر یک از موارد زیر را به کمیسیون‌های عمران و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس ارائه نماید:

۱- راه‌اندازی سامانه‌ای برای دریافت نظرات جامعه فنی و اجرایی کشور و تشکل‌های حرفه‌ای مرتبط به منظور حداکثر استفاده از ظرفیت علمی و تجربی کشور

۲- توجه به هر سه عامل هزینه، کیفیت و زمان و بهبود ارزش طرح‌ها با مدیریت انواع مخاطرات آنها

۳- توجه به تمامی مراحل طراحی، اجرا و بهره‌برداری پروژه‌ها و طرح‌ها

۴- توجه به ویژگی‌های بخش‌های مختلف و تنوعات طرح‌ها و وظایف آنان از طریق مشارکت جدی و موثر دستگاه‌های اجرایی مختلف

۵- ترویج و بسترسازی امکان بهره‌مندی از روش‌های نوین، نظیر «طرح و ساخت کلید در دست» و «مدیریت طرح» و «روش‌های مشارکت بخش خصوصی با عمومی»

۲- بند «ب» ماده ۳۷

متن ماده‌ی پیشنهادی دولت: «روش‌های اجرایی مناسب «مشارکت بخش عمومی- خصوصی» از قبیل «تأمین منابع مالی، ساخت بهره‌برداری و واگذاری»، «تأمین منابع مالی، ساخت و بهره‌برداری»، «طرح و ساخت کلید در دست» یا «ساخت، بهره‌برداری و مالکیت» را با پیش‌بینی تضمین‌های کافی و تدابیر بودجه‌ای به کارگیرد.»

پیشینه این بند در قوانین دایمی: در این باره، ماده ۲ قانون حداکثر استفاده از توان فنی، مهندسی، تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات» (مصوب ۱۲ اسفند ۱۳۷۵) می‌گوید: «به منظور تقویت توان فنی و اجرایی کشور در اجرای کارهای بزرگ و

استفاده‌ی حداکثر از توان داخلی، سازمان برنامه و بودجه موظف است ظرف مدت سه ماه با کسب نظر از وزارتخانه‌های ذیربط آیین‌نامه‌ی لازم برای سازماندهی و روش فعالیت واحدهای پیمانکار طراحی و ساخت را تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران تسلیم نماید.

تبصره ۱- پیمانکار طراحی و ساخت به شرکت یا موسسه‌ای اطلاق می‌شود که مسؤولیت انجام خدمات طراحی تفصیلی و اجرایی (طراحی مهندسی یا مهندسی فرآیند)، تهیه و تأمین کالا و تجهیزات، عملیات اجرایی، نصب و راه‌اندازی و مدیریت انجام این فعالیت‌ها در یک پروژه را برعهده دارد.»

پیشینه این بند در برنامه‌های پنج‌ساله توسعه:

۱- در این باره، ماده ۳۱ برنامه چهارم توسعه اشعار دارد «دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری با رویکرد نتیجه‌گرا و دستیابی به سیستم کنترل کیفی، متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی و اقلیمی کشور، تا پایان سال اول برنامه‌ی چهارم، نسبت به تدوین نظام فنی و اجرایی کشور و اجرای آن در تمامی دستگاه‌های موضوع ماده‌ی (۱۶۰)

این قانون به شرح ذیل اقدام نماید:

الف - نظام کنترل هزینه، کیفیت و زمان را در تمامی مراحل طراحی، اجرا و بهره‌برداری پروژه‌ها و طرح‌ها و بهره‌مندی از روش‌های نوین، نظیر طرح و ساخت کلید در دست و مدیریت طرح با ارائه برنامه مشخص، ایجاد

و در حداقل چهل درصد ۴۰٪ از طرح‌ها مستقر کند...»

۲- ماده‌ی ۲۱۴ برنامه پنجم توسعه می‌گوید: «دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را به اجرا درآورد: ...

ب- روش‌های اجرایی مناسب از قبیل «تأمین منابع مالی، ساخت، بهره‌برداری و واگذاری»، «تأمین منابع مالی، ساخت و بهره‌برداری»، «طرح و ساخت کلید در دست»، «مشارکت بخش عمومی- خصوصی» و یا «ساخت، بهره‌برداری و مالکیت» را با پیش‌بینی تضمین‌های کافی به کارگیرد.»

نیاز یا عدم نیاز به قانونگذاری

به نظر می‌رسد موضوع مورد نظر بند «ب» ماده ۳۷ نیاز به قانونگذاری در قالب یک قانون مستقل و مفصل دارد، نه اینکه در ضمن یک حکم فشرده که دچار نوعی طبقه‌بندی نادرست نیز هست، بیان شود. البته، دولت اخیراً تلاش کرده تا لایحه‌ای برای این منظور تهیه نماید. با این حال در رابطه با مشکلاتی که در متن این بند وجود دارد نکات ذیل قابل طرح هستند:

اولاً؛ باید دقت کرد که روش «طرح و ساخت» چنانکه در قوانین دایمی قبلی و نیز در مقررات مصوب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آمده، یکی از انواع روش‌های «مشارکت بخش عمومی خصوصی» نیست. ولی در متن ماده پیشنهادی به عنوان یکی از اقسام

«مشارکت بخش عمومی - خصوصی» آورده شده است. «طرح و ساخت» از شاخه‌های تأمین مالی نبوده بلکه از شاخه‌های «تحویل پروژه» یا «ترکیب تعهدات پروژه» (Project Delivery Systems) است.

ثانیاً: اگر «تأمین منابع مالی» در زمره مصادیق یا مثال‌های اول و دوم لایحه پیشنهادی قرار گرفته پس لازم است در مصداق یا مثال آخر («ساخت، بهره‌برداری و مالکیت») نیز ذکر شود. چون مشارکت بخش خصوصی بدون «تأمین منابع مالی» و با صرف «ساخت و بهره‌برداری» به مالکیت منجر نمی‌شود.

اصلاحات پیشنهادی و دلایل آن

پیشنهاد می‌شود در برنامه‌ی ششم، و نه در احکام دائمی، دولت مکلف به ارایه «لایحه جامع ساماندهی طرحهای عمرانی و ارتقای مشارکت در این طرحها» بشود. در آن لایحه مستقل و مفصل باید ساز و کارها به درستی و در افق بلندمدت طراحی و تدوین شود، زیرا صرف ذکر اسامی برخی روشهای جلب مشارکت بخش خصوصی در عمل گزینی از کار نگشوده و نیاز جدی به بهبود محیط حقوقی را تأمین نمی‌کند. به‌ویژه که اسامی مطرح شده در بند پیشنهادی تعریف روشن و دقیقی ندارند. برای مثال مشخص نیست این اسامی واقعاً معادل کدامیک از اصطلاحات شناخته‌شده‌ی بین‌المللی است. لذا پیشنهاد می‌شود این بند حذف شود. در عین حال ماده زیر جهت تصویب در برنامه ششم پیشنهاد می‌شود: «دولت

مکلف است لایحه قانون مشارکت عمومی خصوصی را با لحاظ کردن انواع روشهای مشارکت و ظرف سه ماه از تصویب این قانون برای تصویب به مجلس ارائه نماید.»

۳- بند «ج» ماده ۳۷:

متن ماده پیشنهادی دولت: «ساز و کار تأمین مالی طرح‌های تملک‌داری سرمایه‌ای بزرگ و متوسط از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و ارزی نزد بانک‌های داخلی و خارجی همراه با پیش‌بینی ابزارهای مالی تضمینی را به تدریج به گونه‌ای پیاده‌کند که در پایان برنامه، رابطه تأمین منابع مالی و اجرای طرح‌های فوق با نوسانات بودجه‌ای سالانه کاهش یابد.»

پیشینه این بند در قوانین دائمی

ماده ۲ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ در این باره می‌گوید: «به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی اجازه داده می‌شود برای اجرای پروژه‌های طرحهای تملک‌داری سرمایه‌ای ملی و استانی مندرج در قوانین بودجه سنواتی و سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی شرکت‌های دولتی به نفع پیمانکاران داخلی طرف قرارداد نزد شبکه‌ی بانکی دولتی و غیردولتی کشور اعتبار اسنادی ریالی افتتاح نمایند. مبالغ و هزینه‌های مربوط به اعتبار اسنادی ریالی یادشده، حسب مورد از محل اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای مربوط یا منابع داخلی شرکت‌های دولتی ذیربط

قابل تأمین و پرداخت خواهد بود. مفاد بندهای (۱) و (۲) ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ در مورد اعتبارات اسنادی ریالی موضوع این بند برای گشایش اعتبار اسنادی ریالی در کلیه بانک‌های دولتی لازم‌الاجرا است. آیین‌نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.»

پیشینه این بند در برنامه‌های

پنجساله توسعه:

در این باره، ماده ۲۱۴ برنامه پنج‌ساله توسعه اشعار دارد: «دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرحهای تملک‌داری‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را به اجرا در آورد:

...

د- ساز و کار تأمین مالی طرح‌های تملک‌داری سرمایه‌ای بزرگ و متوسط از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و ارزی نزد بانک‌های داخلی و خارجی همراه با پیش‌بینی ابزارهای مالی تضمینی را به تدریج به گونه‌ای پیاده‌کند که در پایان برنامه رابطه تأمین منابع مالی و اجرای طرح‌های فوق با نوسانات بودجه سالانه کاهش یابد.»

نیاز یا عدم نیاز به قانونگذاری:

گرچه می‌توان پذیرفت که برای تبدیل «جواز» مندرج در قانون الحاق، به «تکلیف»، نیاز به

قانونگذاری هست؛ اما ماهیت بند مندرج در لایحه مربوط به برنامه پنج ساله است. حتی نحوه نگارش کنونی نیز مؤید برنامه‌ای بودن آن است. اشکالات و ابهامات آن نیز از برنامه به این حکم راه یافته است. به علاوه نقاط ابهام ذیل در متن ماده دیده می‌شود:

۱- تعریف طرح «بزرگ و متوسط» و حد و مرز آن روشن نیست.

۲- مراد از «در پایان برنامه» در بخش انتهایی حکم نیز روشن نیست. این حکم در برنامه خواهد بود یا در احکام دائمی؟

۳- کلمه «کاهش» در انتهای حکم نیز بسیار مبهم و کلی و غیرقابل اندازه‌گیری است.

اصلاحات پیشنهادی و دلایل آن

با توجه به مباحث فوق، متن زیر به عنوان متن جایگزین پیشنهاد می‌شود: «دولت مکلف است ساز و کار تأمین مالی بخشی از طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و ارزی نزد بانک‌های داخلی و خارجی همراه با پیش‌بینی ابزارهای مالی تضمینی را به تدریج و به گونه‌ای پیاده کند که رابطه تأمین منابع مالی و اجرای طرحهای فوق با نوسانات بودجه‌ای سالانه مرتباً کاهش یابد. گزارش سالانه این حکم به کمیسیون عمران و نیز برنامه و بودجه و محاسبات مجلس باید ارائه شود.»

۴ تبصره «ی» ماده‌ی ۳۷:

متن ماده‌ی پیشنهادی دولت: «آیین‌نامه

اجرائی این ماده ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، به‌عنوان متولی نظام فنی و اجرایی یکپارچه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

پیشینه این بند در قوانین دائمی؛ به قانون برنامه و بودجه‌ی کشور مصوب ۱۳۵۱ برمی‌گردد که در ماده ۲۳ می‌گوید: «سازمان برای تعیین معیارها و استانداردها همچنین اصول کلی و شرایط عمومی قراردادهای مربوط به طرحهای عمرانی، آیین‌نامه‌ای تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران براساس آن دستورالعمل لازم به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌نماید و دستگاه‌های اجرایی موظف به رعایت آن می‌باشند.»

پیشینه این بند در برنامه‌های پنجساله‌ی توسعه؛ برنامه‌ی پنجم توسعه، در بند «الف» ماده ۲۱۴ می‌گوید: «دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه‌ی اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را به اجرا درآورد: ... نظام فنی و اجرایی مصوب ۱۳۸۵ را با رویکردهای نتیجه‌گرا و کنترل هر سه عامل هزینه، زمان و کیفیت در اجرای پروژه، تا سال سوم برنامه اصلاح و از سال چهارم به مورد اجرا گذارد.»

نیاز یا عدم نیاز به قانون‌گذاری:

بخش دوم این تبصره که اعلام می‌دارد:

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - و نه دولت - به‌عنوان متولی نظام فنی و اجرایی یکپارچه کشور است، به‌رغم آنکه از اهمیت زیادی برخوردار است اما این حکم قانونی مهم را در یک جمله معترضه در میان کلمات یک تبصره بیان کرده است. چرا که نتیجه اصلی این جمله معترضه، عبارت از حذف یا لغو تمامی روشهای بدیل و راه‌حل‌های مشابه از جمله «نظام فنی و اجرایی شهرداری‌ها» و نیز «نظام فنی و اجرایی نفت» است. بنابراین اگر مراد این است، پس بهتر است همین موضوع بوضوح تصریح شود. نحوه نگارش لایحه، نوعی قانونگذاری ضمنی و غیرصریح و دوپهلوی است که بعداً می‌تواند مشکلات متعددی را ایجاد کند.

اصلاحات پیشنهادی و دلایل آن

در این بخش پیشنهاد می‌شود تبصره حذف و به جای آن در بند «الف» ماده‌ی ۳۷ پیشنهاد شده در بالا، به جای کلمه‌ی «دولت»، کلمه‌ی «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی» ذکر گردد. دیگر موارد در بندهای پیشنهادی لحاظ شده است.

در صورت عدم تصویب پیشنهادهای بندهای قبلی از سوی نمایندگان محترم، می‌توان این تبصره را به صورت بند جدید به شرح ذیل تصویب کرد: «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به‌عنوان مرجع تدوین نظام فنی و اجرایی تمامی طرحها و پروژه‌های بخش عمومی، مسؤولیت طراحی، تدوین و

بهبود پیاپی نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی و دیگر پروژه‌های سرمایه‌گذاری، را با رعایت شرایط زیر دارد:

۱- راه‌اندازی سامانه‌ای برای دریافت کلیه نظرات جامعه فنی و اجرایی کشور و تشکل‌های حرفه‌ای مرتبط، به منظور حداکثر استفاده از ظرفیت علمی و تجربی کشور

۲- توجه به هر سه عامل هزینه، کیفیت و زمان و بهبود ارزش طرح‌ها با مدیریت انواع مخاطرات آنها

۳- توجه به تمامی مراحل طراحی، اجرا و بهره‌برداری پروژه‌ها و طرح‌ها

۴- توجه به ویژگی‌های بخش‌های مختلف و تنوع طرح‌ها و وظایف آنان از طریق مشارکت جدی و موثر دستگاه‌های اجرایی مختلف

۵- ترویج و بسترسازی امکان بهره‌مندی از روش‌های نوین، نظیر «طرح و ساخت کلید در دست» و «مدیریت طرح» و «روش‌های مشارکت بخش خصوصی با عمومی»

بند جایگزین بند «الف» ماده‌ی ۳۷ که برخی پیمانکاران و کارکنان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی مشترکاً پیشنهاد و پیگیری کردند:

«الف- نظام فنی و اجرایی یکپارچه کشور که شامل عوامل، اصول، برنامه‌ها، فرآیندها و اسناد (مقررات، ضوابط و دستورالعمل‌ها) مربوط به مدیریت، پیدایش، پدیدآوری

و بهره‌برداری طرح‌های سرمایه‌گذاری و پروژه‌های ساخت و ساز می‌باشد، به منظور مدیریت کل عرصه ساخت و ساز کشور،

ایجاد و مستقر می‌شود و از تاریخ اجرایی شدن این قانون، ضوابط و مقررات ساخت و ساز صرفاً در چارچوب این نظام ابلاغ خواهد شد.»

اصلاحیه‌های مرکز پژوهش‌های مجلس

پیشنهاد جایگزین بند «الف» که با مشارکت چند تن از پیمانکاران و مشاوران در مرکز پژوهش‌های مجلس تدوین و پیشنهاد شده است:

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است «سند نظام فنی و اجرایی کشور» را برای:

- تعیین قواعد اساسی حاکم بر کارفرمایان، مجریان، پیمانکاران، مشاوران، سازندگان و تأمین‌کنندگان همه طرح‌ها و پروژه‌هایی که

از وجوه عمومی کشور استفاده می‌کنند و نیز - تبیین اصول تشخیص صلاحیت عوامل همه پروژه‌های ساخت و ساز (اعم از خصوصی و عمومی)

تهیه و اجرا کند و سپس مقررات تابعه نظام فوق را با لحاظ کردن ویژگی‌های بخش‌ها و دستگاه‌های اجرایی مختلف (از جمله دانشگاه‌ها، شهرداری‌ها و وزارت نفت) از طریق مشارکت مؤثر دستگاه‌های اجرایی

ذیربط و تشکل‌های صنفی مرتبط بخش خصوصی تهیه نماید و به صورت پیاپی بهبود دهد.»

بندی که دو تن از نمایندگان عضو کمیسیون مشترک تنظیم احکام دائمی، نهایتاً ترکیب و تصویب کردند:

الف: سازمان مدیریت موظف است با لحاظ موارد زیر ظرف مدت یک سال از تاریخ ابلاغ این قانون «سند نظام فنی و اجرایی کشور» را تهیه و اجرا کند. ضوابط و مقررات ساخت و ساز صرفاً در چارچوب این نظام ابلاغ می‌شود:

۱- نظام فنی و اجرایی یکپارچه کشور شامل عوامل، اصول، برنامه‌ها و فرآیندها و اسناد (مقررات، ضوابط و دستورالعمل‌ها) مربوط به مدیریت، پیدایش، پدیدآوری و بهره‌برداری طرح‌های سرمایه‌گذاری و پروژه‌های ساخت و ساز باشد.

۲- قواعد اساسی حاکم بر کارفرمایان، مجریان، پیمانکاران، مشاوران، سازندگان و تأمین‌کنندگان همه طرح‌ها و پروژه‌هایی که از وجوه عمومی کشور استفاده می‌کنند در این سند لحاظ شود.

۳- ویژگی‌های بخش‌ها، دستگاه‌های اجرایی و تشکل‌های صنفی مرتبط بخش خصوصی پیش‌بینی شده و به صورت مستمر بهبود یابد.»

وزیر راه و شهرسازی در اتاق ایران: چرا دنبال یارانه هستید؟ چرا دنبال آزاد سازی قیمت گذاری نیستید؟

انتقاد کم سابقه آخوندی از بخش خصوصی

وی اضافه کرد: این توزیع سهام عدالت در بستری اتفاق می افتد که به مشکلات ساختاری اقتصاد ایران برمی گردد و بستری است که سرگردانی در بازار مشاهده می شود، ضمن اینکه مجموع سهام عدالت واگذار شده بیش از ۳۰ میلیارد دلار قیمت داشت که به مفهوم ۳۰ درصد انباشت صنعتی است.

چرا بخش تولید دنبال یارانه است؟

آخوندی خاطرنشان کرد: نظام بنگاه داری در ایران اکنون آنقدر گرفتار است که نمی تواند وارد اقتصاد شده و متاسفانه افرادی که باید به عنوان نمایندگان بخش خصوصی حرف می زدند، سکوت کردند و نمونه آن هم اجرای قانون هدفمندی یارانه ها است؛ به این معنا که در هدفمندی یارانه ها نیز اصل قانون به این دلیل تصویب شده بود که اصلاح قیمت انرژی صورت گرفته و بهره وری و کارایی در اقتصاد ایران افزایش یابد اما اکنون بهره وری به اینجا ختم شده که پول توزیع شود.

این عضو کابینه یازدهم افزود: موضع اتاق بازرگانی نیز در شرایط اجرای قانون هدفمندی یارانه ها و توزیع یارانه نقدی به جای اینکه مخالفت باشد، پیگیری تخصیص یارانه تولید بود در حالی که فعالان اقتصادی باید به دنبال سیستم رقابتی باشند، چرا که مفهوم یارانه تولید، وابسته کردن کل اقتصاد به دولت بود. کل یارانه تولیدی که قرار بود پرداخت شود در مجموع ۵۰۰ میلیارد تومان بود اما اکنون ما دلمان لک زده که بازار بگوید یارانه نمی خواهیم و در مقابل دولت در قیمت گذاری دخالت نکنند؛ یعنی بخش خصوصی خواستار این باشد که یارانه نگیرد ولی قیمت گذاری آزاد باشد.

آخوندی گفت: عمده فعالان اقتصادی به

اقتصادی، امور سیاسی و امور اجتماعی اتخاذ شود. برای توسعه ایران باید در مورد نحوه ورود مدرنیته و تجدد، بازنگری هایی صورت گیرد و این در شرایطی است که دوران مدرن و جدید با مشروطه آغاز شد که عمده این اندیشه هم بعد از شکست ایران از جنگ های روس بوده است؛ به همین دلیل عمده ترین آشنایی ایران با غرب بیش از آنکه با غرب اروپایی باشد، با غرب روسی است. بلافاصله پس از این، سوسیال دموکرات و فرقه های دموکراتیک تبلیغ شد و البته بستر فقر دانش و فقر مادی، بیشترین زمینه را برای توسعه اندیشه های چپ فراهم کرد.

وزیر راه و شهرسازی خاطرنشان کرد: وقتی در بازار موضع روشنی نسبت به اقتصاد نداریم، همان چیزی رخ می دهد که در دو دهه گذشته در اقتصاد ایران آن را شاهد هستیم که یکی از اتفاقات آن هم ابلاغ سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی است که نحوه تدوین آن، داستان جالبی دارد.

وزیر راه و شهرسازی در ادامه خاطره ای درباره توزیع فرم های سهام عدالت بیان کرد و یادآور شد: سال ۱۳۸۵ که توزیع سهام عدالت آغاز شد، من یک معلم دانشگاه بودم که فرم سهام عدالت را به من دادند و چند روز بعد خواستند که اطلاعات خود را در آن ثبت کنم و بازگردانم در حالی که به اعتقاد من سهام عدالت به معلمان دانشگاه نباید ارائه می شد و وقتی علت این نحوه توزیع سهام را از سازمان خصوصی سازی جویا شدم، عنوان شد که سهام تنها برای سه میلیون نفر جمعیت طراحی شده بود در حالی که از یکی از جلسات تصمیم گیری در رابطه با آن، ۳۹ میلیون نفر مشمول سهام عدالت به عنوان مصوبه خارج شد.

حضور دکتر عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی بیستم دی ماه در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران خبر ساز شد. او در اظهاراتی انتقادی خواستار توجه بیشتر به رقابت در حوزه اقتصادی شد و در مقابل رئیس اتاق بازرگانی ایران هم تصریح کرد: ما در اتاق به دنبال رقابت هستیم نه یارانه. آخوندی پس از آنکه سخنان برخی نماینده های فعالان بخش خصوصی را شنید بر ضرورت وجود رقابت در اقتصاد تاکید و تصریح کرد: اگر اتاق طرفدار نظریه قیمت بر مبنای بازار نباشد و در بعضی مواقع به دنبال منافع باشد، آن موقع باید بپذیرد که سازمان حمایتی هم باشد که برایش تعیین تکلیف کند.

آخوندی اضافه کرد: ما حتما می توانیم کارهای بزرگی انجام دهیم، مشروط بر اینکه اندیشه بنیادین و درست داشته باشیم و از دارایی های خود استفاده کنیم. ما دارایی های زیادی در حوزه راه داریم که همه ظرفیت اقتصادی فوق العاده ای دارند که هیچ وقت مورد بهره برداری قرار نگرفته اند. ایستگاه های راه آهن ما می توانند تجاری باشند اما فقط جایی برای ارائه خدمات هستند. وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد: لازمه استفاده از این ثروت ها این است که رقابت کنیم و نظام مالی و بنگاه داری مناسبی داشته باشیم.

چرا در قبال سهام عدالت سکوت شد؟

وزیر راه و شهرسازی در ادامه بیان کرد: مشکلات امروز اقتصاد ایران به اندیشه جان سخت سوسیالیست و سرگردانی بازار برمی گردد، در حالی که برای رسیدن به اقتصاد پویا و توسعه یافته، نیاز است که رویکرد مورد اجماعی در جامعه برای مدیریت

پیام آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

دنبال این بوده‌اند که بارانه تولید را از دولت بگیرند در حالی که موضع آنها با کسی که به دنبال دریافت ۴۵ هزار تومان بارانه نقدی خود از دولت است، فرقی ندارد.

وزیر راه و شهرسازی خاطرنشان کرد: گیر ذهنی من این است که چرا بخش خصوصی هیچ‌گاه نسبت به وضعیت فعلی اقتصاد و رقابتی نبودن، اعتراض جدی ندارد، چرا که به نظر می‌رسد اگر این موضوع به سرنوشت روشنی نرسد، ایران توسعه یافته‌ای در کار نخواهد بود و بخش خصوصی همواره دستش در جیب دولت است.

پاسخ‌های آخوندی به چند سوال

آخوندی، در واکنش به سخنان یکی از اعضای اتاق بازرگانی درباره موضوعی در وزارت راه بیان کرد: رویکرد ما رقابت و پذیرش حقوق است و اگر کارمندی در بخش‌های مربوط به ما تخلف کرده باشد من شخصا رسیدگی می‌کنم. وی درباره واگذاری امور توسط دولت نیز متذکر شد: در بحث مشارکت در خطوط ریلی تمام کار ما این بوده که این خطوط را فقط و فقط به بخش خصوصی واگذار کنیم. من متعهدم بر مبنای رقابت و صلاحیت کار کنم. فقط در بنادر شش هزار میلیارد تومان واگذار کردیم. آخوندی همچنین در پاسخ به سخنان یکی از اعضای هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران بیان کرد: امنیت حق است، مانند حق گرفتنی است و آن را به کسی نمی‌دهند. امنیت را به کسی اهدا نمی‌کنند. اگر قرار شود جنگیم با هم می‌جنگیم، اگر هم قرار باشد بخوریم با هم بخوریم. این طور نیست که ما مبارزه کنیم و شما در امنیت باشید.

وی در پاسخ به سخنانی که درباره مسکن مهر نیز مطرح شد، گفت: باید وقتی قراردادها بی‌ربط مسکن مهر را به شما می‌دادند و شما آنها را گرفتید فکر امروز را هم می‌کردید. چرا اعتراض نکردید که بدون مناقصه ۱۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه‌های مسکن مهر را اعطا کردند؟ همه مطالبات قانونی گذشته حتی مسکن مهر که من هیچ مورد آن را قبول نداشتم پذیرفتم. همه مطالبات را قبول داریم. هر کسی یک ریال مطالبه داشته باشد تا ریال آخرش را می‌پذیریم. وزیر راه و شهرسازی همچنین با بیان اینکه

جز آزادی اطلاعات راهی برای مبارزه با فساد نیست، متذکر شد: ما تمام اطلاعات وزارتخانه را روی سایت قرار داده‌ایم. من عهد کرده‌ام در وزارتخانه هیچ کاری بدون رقابت انجام نشود. توسعه ایران با رقابت و آزادی اطلاعات محقق می‌شود.

جلالپور: در اتاق به دنبال رقابت هستیم نه یارانه

در این نشست، محسن جلالپور، رئیس اتاق بازرگانی هم بیان کرد: بپذیریم مدرنیته فقط به ظاهر در کشور رخ داده و دولت و حاکمیت در سال‌های گذشته فرصتی برای شکل‌گیری بخش خصوصی به وجود نیاوردند. وی با بیان اینکه دولت‌ها با استفاده از منابع خدادادی هرچه توانسته‌اند، تاخته‌اند، افزود: بنابراین بخش خصوصی نتوانسته به درستی شکل بگیرد. در نتیجه همه تصمیمات برخلاف رقابتی شدن است. جلالپور اضافه کرد: امیدواریم با توجه به دیدگاهی که امروز در بعضی دولتمردان شکل گرفته که بخش خصوصی را محترم می‌شمارند، مسیر درستی را طی کنیم. وی تأکید کرد: شاید در گذشته موضوع رقابت‌پذیری با جدیت دنبال نمی‌شد ولی امروز بخش خصوصی به فکر گرفتن یارانه تولید نسبت بلکه بارها اعلام کرده که دولت از بحث قیمت‌گذاری خارج شود و اجازه دهد که بخش خصوصی در این عرصه پررنگ‌تر حاضر شود. رئیس اتاق ایران مبارزه با قاچاق، بهبود محیط کسب و کار و رقابتی شدن بازار را مطالبات اصلی بخش خصوصی عنوان کرد.

انصاری: آمادگی لازم برای برخی تغییرات وجود ندارد

محمد رضا انصاری نائب رئیس اتاق ایران نیز خطاب به وزیر راه و شهرسازی تأکید کرد: بخش خصوصی از نظر اندیشه و رویکرد با نگاه‌های شما هماهنگ است، ولی جای تعجب دارد که چرا این نگاه‌ها هنوز نتوانسته به بهبود وضعیت کمک کند و اصلاحات در وزارت راه و شهرسازی همچنان عملیاتی نشده‌اند. البته ما می‌دانیم که شرایط سخت و پیچیده است و آمادگی لازم برای بسیاری از این تغییرات وجود ندارد. وی با تأیید اندیشه‌های توسعه‌ای وزارت خانه، گفت: پیشنهاداتی وجود دارد که می‌توان با همگامی تشکل‌ها و دولت آنها را

اجرای کنیم.

امیرزاده: امنیت سرمایه‌گذاری لازمه رقابت‌پذیری است

محمد امیرزاده رئیس کمیسیون احداث اتاق ایران، نقد فعالیت‌های بخش خصوصی را اقدامی مفید و سازنده ارزیابی کرد و در ادامه از لزوم ایجاد امنیت در اقتصاد سخن گفت. بر اساس اظهارات این فعال اقتصادی، امنیت سرمایه‌گذاری و تولید، لازمه رقابت‌پذیری است. اقتصاد مانند محیط زیست است؛ اگر حتی بخش کوچکی از چرخه طبیعی آن مخدوش شود، تخریب بزرگی در سایر حوزه‌ها روی می‌دهد. این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران، نهادینه شدن رقابت و اجرای دقیق قانون را خواستار شد و یادآوری کرد: احیای بنگاه‌ها و واحدهای تولیدی که متوقف شده‌اند کار آسانی نیست. در این مرحله از وضعیت اقتصاد به تشویق، امنیت و اعتماد نیاز داریم.

ملک، نماینده کمیسیون حمل و نقل اتاق ایران، عدم اجرای قانون و فساد سازمان یافته را مشکل جدی بخش خصوصی دانست و یادآور شد: وزارتخانه برای مقابله

با این پدیده می‌تواند از همکاری بخش خصوصی استفاده کند. متأسفانه ابلاغیه خوبی که از سوی وزیر راه و شهرسازی اعلام شد همچنان از سوی زیرمجموعه‌ها اجرایی نشده است. در عین حال دستگاه نظارت دقیقی وجود ندارد که به این مسائل دقت کند.

جبار کیانی پور رئیس اتاق یاسوج، نقش دولت را در ایجاد زیرساخت‌ها، پررنگ تلقی و بخش خصوصی استان‌ها را بازوان اجرایی دولت عنوان کرد، و گفت: با این وجود متأسفانه پروژه‌هایی به مناقصه می‌روند که تأمین اعتبار نشده‌اند و سرمایه‌های بخش خصوصی را نابود می‌کنند. وی اضافه کرد: منابع در بخش‌هایی سرمایه‌گذاری می‌شوند که بازگشت سرمایه ندارند، چون کارشناسی و مطالعه شده نیستند. پروژه‌هایی بدون قرارداد در استان‌ها تعریف می‌شوند. همه این موارد از چالش‌های جدی هستند. این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران اجرای پروژه‌ها مسکن مهر را نیز مورد انتقاد قرار داد و گفت: متأسفانه حرکت‌های گذشته در این وادی مانند قبل تداوم دارد.

موسوی نژاد رئیس انجمن ریلی کشور در رابطه با لازمه‌های بهبود اقتصاد ایران، تصریح کرد: شفافیت، رعایت قوانین، سیاست‌گذاری متمرکز وزارتخانه در بخش حمل و نقل، جلوگیری از دخالت دولت در قیمت‌گذاری از خواسته‌های بخش خصوصی است.

سازمان تجارت جهانی (WTO) در سال ۱۹۹۵ و به منظور گسترش تجارت خارجی در سطح بین‌المللی ایجاد شد. مأموریت این سازمان که مقر اصلی آن در شهر ژنو سوئیس است و حدود ۱۶۱ کشور عضو را در بر می‌گیرد، سیاستگذاری و وضع قوانین در زمینه تعرفه و تجارت و اعمال مجازات بر علیه کشورهای عضو خاطی است و هیچگونه خدماتی به بخش‌های غیردولتی نمی‌دهد و در واقع فقط دولت‌ها به عضویت این سازمان درمی‌آیند. (WTO) تجارت بین کشورهای را اداره می‌کند و به این ترتیب ۹۶ درصد تجارت جهانی در آن انجام می‌شود. ایران اولین بار در سال ۱۹۹۶ برای عضویت در سازمان تجارت جهانی درخواست داد، اما مخالفت آمریکا مانع تحقق ایران امر شد و تاکنون نیز رأی منفی آمریکا در پیوستن ایران به این سازمان، مهمترین مانع در این مسیر بوده است.

ایران، فقط عضو ناظر

در این میان هر چند برخی، عضویت ناظر ایران در (WTO) را با عضویت در آن اشتباه می‌گیرند، اما واقعیت آن است که ایران عضو رسمی (WTO) نبوده و فقط از سال ۸۴ عضو ناظر این سازمان شده است. حال با توافقات هسته‌ای و در آستانه رفع تحریم‌ها که چشم‌انداز روشنی را برای عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی پدید آورده است، برخی کارشناسان بر این باورند که مسیر برای عضویت ایران در این سازمان هموارتر شده است. با این حال به عقیده مسئولان ذربط، عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی (WTO) در گام نخست، نیازمند به کارگیری سیاست‌های گسترده آزادسازی تجاری و تولیدی و تغییرات قابل توجهی در قوانین و مقررات اقتصادی و کوتاه شدن دست دولت و شبه دولتی‌ها از فعالیت‌های اقتصادی است که این تغییرات می‌تواند تاثیر گسترده‌ای بر اقتصاد کشور و امنیت اقتصادی داشته باشد.

عضویت، یک سم مهلک

اما گروهی دیگر از اقتصاددانان بر این باورند که در وضعیت

موافقان و مخالفان الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی

منبع: صما

پیام آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

اقتصادی فعلی عضویت ایران در wto ، نه تنها به سود کشور نیست، بلکه حتی صدمات جبران ناپذیری به کشور وارد می کند و یک سم مهلك برای اقتصاد ایران است. چرا که بدون اقداماتی شامل فراهم کردن زیرساخت های اقتصادی؛ احیا، نوسازی و گسترش صنایع مادر و در نهایت تبدیل کشور به یک صادرکننده کالاهای غیرنفتی، عضویت در (wto) فقط موجب خواهد شد تا کارخانه هایی هم که در حال حاضر در کشور فعالند، به سرعت ورشکسته و متوقف شوند.

به بیان دیگر، عضویت در (wto) زمانی برای ایران مفید و سودمند خواهد بود که جهت گیری صنعتی کاملاً صادراتی باشد و بر روی صنایع مادر سرمایه گذاری بنیادی کرده باشد، نه مثل اکنون که کشور ما کاملاً وارداتی است و اکثر صنایع و کارخانجات نیز به دلیل مشکلات اقتصادی ورشکست شده و یا در حال ورشکستگی و غالب کارگران کارخانه ها هم به دنبال حقوق معوقه خود هستند. بنابراین ممکن است که عضویت کشور در سازمان مذکور در مقطع فعلی، منجر به از میان رفتن بسیاری از صنایع نوپا در کشور شود.

از طرف دیگر، این در حالی است که اگر کشوری به عضویت سازمان تجارت جهانی در نیاید، عملاً قادر به رقابت صادراتی و حضور موفق در بازارهای جهانی نخواهد بود و همین تناقض، کشور را به شدت تحت فشار قرار می دهد.

ناهمخوانی قوانین داخلی با مقررات (wto)

بر اساس این گزارش علاوه بر معضلات فعلی حاکم بر اقتصاد ایران، برخی از قوانین داخلی با مقررات (wto) همخوانی ندارند. از جمله این قوانین اصل ۴۴ قانون اساسی و مالکیت و انحصار دولت بر صنایع و معادن بزرگ، بانکداری، رادیو و تلویزیون، کشتیرانی، هواپیمایی و... است که به معنای حضور بیش از حد دولت و شبه دولتی ها در عرصه اقتصاد و نقش کمرنگ بخش خصوصی در فعالیت های اقتصادی است. همچنین قوانین مربوط به بیمه خارجی، سرمایه گذاری خارجی در ایران، تعرفه های بالای واردات و برخی دیگر از قوانین نیز از نظر بُعد داخلی با مقررات (wto) مغایرت دارند. اما در نهایت مسایل و موانع خارجی مهمترین سد در برابر الحاق ایران به (wto) بوده است.

لزوم آشنایی با تکنیک های تبلیغاتی و عرضه کالا

در همین راستا، برخی کارشناسان نیز با تاکید بر ضرورت عضویت ایران در (wto) برای توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی معتقدند: ما باید در بازارهای دیگر حضور پیدا کنیم و همچنین اجازه دهیم که کشورهای دیگر در بازار ما حضور پیدا کنند و لازمه این امر عضویت در (wto) است. به اذعان این افراد، یکی از شروط اولیه

تحقق این هدف، آشنایی با اصول و تکنیک های تبلیغاتی، بسته بندی، عرضه کالا، ارائه خدمات و... در کشورهای دیگر است و از آنجایی که هنوز ایران از چنین آمادگی برخوردار نیست و بازار جذابی برای کشورهای مخاطب ندارد، بهتر است فعلاً پیوستن آن به سازمان جهانی تجارت عملیاتی نشود.

گروهی دیگر از صاحب نظران، مسئله اصلی برای عضویت ایران در (wto) را کیفیت کالاهای تولیدی عنوان می کنند و بر این باورند که واحدهای تولیدی داخلی باید بهینه سازی شوند و اقدام به تولید کالاهای مرغوب و قابل رقابت کنند تا سپس در مرحله بعدی با گذر از مسائل سیاسی، ایران حائز شرایط عضویت در (wto) باشد.

چگونه فشار آمریکا تضعیف می شود؟

از طرفی به اعتقاد کارشناسان سیاسی، مسئله مهم این است که با الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی، هیچ کشوری از جمله آمریکا دیگر امکان محدود کردن تجارت با ایران را نخواهد داشت، چرا که سازمان تجارت جهانی چنین اجازه ای یعنی نقض قوانین این سازمان را به اعضای خود نمی دهد. بنابراین با پیوستن ایران به این سازمان توانایی کشورهای بیگانه برای اعمال فشار به ایران از طریق تجارت تضعیف خواهد شد.

حال در شرایطی که هنوز پیوستن کشورمان به سازمان تجارت جهانی یک آرزوی محال و دست نیافتنی در نظر بسیاری افراد است، دولتمردان عضویت در سازمان تجارت جهانی را از اولویت ها اعلام می کنند و وعده الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت را ظرف چهار سال آینده می دهند.

اما در این راستا دولتمردان ابتدا باید به این باور برسند که حیات و پیشرفت آینده کشورمان در گروی افزایش درآمد ناشی از صادرات غیرنفتی است و بستر لازم برای توسعه تولیدات داخلی و ارتقای کیفیت آنها را فراهم کنند. چرا که در آینده ای نه چندان دور، کشورهای عضو (wto) صرفاً با هم تجارت خواهند کرد و با کشورهای غیر عضو، ارتباط اقتصادی نخواهند داشت و از این رو عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی نیز جهت رشد و شکوفایی اقتصادی یک واقعیت انکارناپذیر است.

هفت خوان کسب و کار برای شرکت های پیمانکاری

مطالبات معوق، قانون کار، رقابت های ناعادلانه، حق بیمه، مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده نیازمند اصلاحات جدی هستند.
دکتر علی اکبر نجفی

پیام آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

و در آستانه بررسی و تصویب در مجلس شورای اسلامی هستند، به امید توجه دولتمردان و نمایندگان مردم، در این نوشتار به مطالب فوق و برخی مشکلات پرداخته شده و پیشنهادهایی برای رفع موانع موجود ارائه گردیده اند تا پیمانکاران بتوانند در دوره پیش رو، که شاخصه مهم آن بایستی خروج از رکود فعلی و ایجاد رونق اقتصادی باشد، به ایفای نقش شایسته خود بپردازند.

الف) مطالبات معوق

در حال حاضر غالب شرکت های پیمانکاری مبالغی بابت کارکردهای خود از کارفرمایان مختلف دولتی طلبکارند. منابع مختلف ارقام متفاوتی را برای بدهی دولت به پیمانکاران بخش خصوصی عنوان کرده اند. از آن جمله رئیس جمهوری در گزارش ۱۰۰ روزه خود بدهی دولت به پیمانکاران و بخش های مختلف و خصوصی را حدود ۵۵ هزار میلیارد تومان اعلام کرد. شهریور سال گذشته هم رئیس سازمان حسابرسی بدهی های دولت به پیمانکاران بخش

کارفرمایان دولتی و غیردولتی و در نتیجه ناتوانی در پرداخت مطالبات فروشندگان، پیمانکاران جزء و کارکنان که علاوه بر لطمه به اعتبار پیمانکاران، موجب ایجاد مسائل جانبی شده است.

۳- افزایش قیمت ها از یک طرف و کاهش ارزش پول از طرف دیگر؛ به طوری که قدرت خرید پیمانکاران به علت کم شدن ارزش پول ناشی از تاخیر در پرداخت مطالبات ایشان کاهش یافته است.

۴- پائین آمدن امکان گرفتن کار جدید به دلیل کم شدن تعداد پروژه های در دست واگذاری، وجود رقابت نابرابر و ضرورت تامین مالی پروژه توسط پیمانکار به جای صاحب کار به علت کمبود منابع مالی.

۵- دست و پنجه نرم کردن با مشکلات ثانوی ناشی از عدم نقدینگی از قبیل تبعات اخذ وام با بهره های کلان، جرایم تاخیر در تادیه اقساط وام و مالیات و حق بیمه.

باتوجه به اینکه در این مقطع زمانی قانون بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون برنامه ششم توسعه کشور توسط دولت محترم تهیه شده

شرکت های پیمانکاری در واقع سرمایه ملی و بخشی از بدنه نظام فنی و اجرایی کشورند و از کارآفرینان اصلی نیز هستند زیرا بسیاری از رشته های فعالیت با گردش کار ایشان رونق می گیرد، لذا حفظ و استمرار رشد آنها از وظایف ذاتی دولت و پیش نیاز توسعه کشور است. این شرکت ها با تحمل مشقات فراوان در طول دهه های گذشته به مرحله ای از رشد رسیده اند که در غالب زمینه ها کشور را بی نیاز از خدمات فنی و اجرایی خارجی نموده اند.

شرکت های پیمانکاری کشور دچار مشکلات مزمنی هستند که باعث شده در مواجهه با مشکلات حاد ناشی از شرایط چند سال اخیر کم توان گردیده ادامه حیاتشان به مخاطره بیفتد. این شرایط را در یک نگاه کلی می توان بصورت زیر جمع بندی نمود:

۱- شروع پروژه های جدید توسط کارفرمایان بدون اختصاص بودجه لازم در حالی که پروژه های نیمه تمام قبلی به علت کمبود بودجه دچار رکود یا تعطیل شده اند.

۲- انباشت مطالبات معوق پیمانکاران از

خصوصی را ۹۴ هزار میلیارد تومان عنوان کرده و گفته بود البته بخش هایی از آن تسویه شده و اعداد آن قطعی نیست. احتمال واقعی بودن رقم ۹۴ هزار میلیارد تومانی بدهی دولت به پیمانکاران بخش خصوصی را دبیرکل اتاق تهران هم تایید نموده است.

وزارتخانه های نیرو، راه و شهرسازی و نفت جزء بدهکارترین وزارتخانه ها به پیمانکاران هستند و آمار متفاوتی از میزان بدهی این وزارتخانه ها عنوان می شود. وزیر راه و شهرسازی بدهی به پیمانکاران را ۵ هزار میلیارد تومان عنوان کرده و گفته بود قرار است این بدهی از طریق انتشار اوراق بهادار صکوک اجاره یکجا پرداخت شود.

وزیر نیرو هم اسفند ماه سال گذشته بدهی انباشته شده بخش برق را حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان عنوان کرد اما معاون وی خرداد ماه امسال رقم بدهی های این وزارتخانه به پیمانکاران بخش خصوصی و شبکه بانکی کشور را ۲۸ هزار میلیارد تومان اعلام نمود. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در نشست خبری اردیبهشت ماه سال جاری خود رقم بدهی های شرکت ملی نفت ایران را حدود ۵۰ میلیارد دلار دانست.

میزان بالای مطالبات معوق باتوجه به ماهیت کار چنین شرکت هایی، آنان را که خود کمتری یا بیشتر از مبالغ طلب خویش

از کارفرمایان، به فروشنندگان و پیمانکاران دست دوم بدهکارند، در معرض خطر ورشکستگی قرار داده است. همچنین بسیاری از شرکت ها برای تامین نقدینگی و پرداخت بدهی ها به ناچار مبالغ زیادی از بانک ها وام گرفته اند که تاخیر در پرداخت کارکرد این شرکت ها موجب تاخیر در بازپرداخت اقساط مربوطه و تعلق جریمه دیرکرد می گردد.

اخیرا معاون اول رئیس جمهوری اعلام نموده که بدهی دولت به بخش خصوصی تا پایان سال ۱۳۹۶ پرداخت خواهد شد. بطورکلی به نظر می رسد در طول دو سال گذشته مطالبات پیمانکاران به دلیل کاهش درآمد دولت چندان تقلیل نیافته است و با ادامه شرایط موجود احتمال دارد که در طول دو سال آینده، با وجود تلاش دولت در جهت تسویه مطالبات، رقم بدهی های انباشته از رقم پرداختی دولت پیشی بگیرد. در این رابطه و در پای بندی به قاعده عملی و فقهی لاضرر مندرج در اصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد می شود:

۱- کارفرمایان بدون اطمینان از تامین اعتبار پروژه (در طول حیات پروژه) قراردادی با شرکت ها منعقد نمایند. در واقع ماده ۹ قانون برگزاری مناقصات اولین قدم در فرایند برگزاری مناقصه را تامین منابع مالی ذکر کرده

و بند الف ماده ۱۰ انجام معامله را به پیش بینی منابع مالی در مدت قرارداد منوط کرده است.

۲- باتوجه به ماده ۲۲۸ قانون مدنی و باب نهم ماده ۵۲۲ آئین دادرسی مدنی، شرایط عمومی پیمان قراردادها به گونه ای اصلاح شود که کارفرما موظف به پرداخت صورت حساب ها حداکثر ظرف مدت شش ماه و آنهم با افزودن بهره واقعی برای مدت تاخیر گردد. بند ب ماده ۱۰ قانون برگزاری مناقصات دستگاه مناقصه گزار را موظف کرده که موضوع پیش بینی منابع مالی و نحوه ضمانت تاخیر تعهدات را به صراحت در اسناد مناقصه قید و تعهد نماید.

۳- در هنگام عقد قرارداد، اعتبار اسنادی ریالی که قوانین آن قبلا تصویب و ابلاغ شده اند گشایش و بدین وسیله پرداخت ها از طریق سیستم بانکی تضمین گردد.

۴- باتوجه به اینکه تا تعیین تکلیف پرداخت کامل بهای هیچ کالا و خدمتی، آن کالا به مالکیت خریدار در نمی آید، هیچ طرحی لااقل رسماً توسط مقامات افتتاح نگردد مگر اینکه مطالبات شرکت ها رسیدگی و تعیین تکلیف شده باشد.

۵- با استفاده از ماده ۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر، به جای صدور اوراق صکوک، فروش دارائی های دولتی برای تهاتر بدهی های دولت به بخش خصوصی در

می‌کند. پس از بررسی مجدد و تایید دفتر مهندس مشاور، به مدیر طرح مربوط به خط متروی مزبور فرستاده می‌شود و مورد بررسی مدیر طرح قرار می‌گیرد و پس از اصلاح به مجری خط مربوطه که نماینده کارفرماست ارسال می‌شود. مجری خط پس از کنترل و تطبیق صورت وضعیت با مفاد پیمان، آن را به مدیر امور پیمان‌ها و رسیدگی فنی شرکت مترو می‌فرستد و پس از تایید ایشان به امور مالی مترو ارسال می‌شود تا پس از کسر کسورات به پیمانکار پرداخت گردد.

در واقع مبلغ مالیات بر ارزش افزوده باید همراه با مبلغ صورت وضعیت توسط کارفرما پرداخت شود تا بوسیله شرکت‌ها به حساب دارائی واریز گردد. در حال حاضر چون تاریخ تسلیم صورت وضعیت ملاک قرار می‌گیرد، تا زمان پرداخت مالیات بر ارزش افزوده به رقم آن جریمه تعلق می‌گیرد که رفع این اشکال نیاز به اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده دارد. برای رفع مسائل پیش گفته پیشنهاد می‌شود:

۱- هیچ شخص حقیقی و حقوقی که فعالیت اقتصادی دارد، قانوناً از مالیات معاف نباشد.
۲- فرض بر صحت اظهارنامه شرکت‌ها باشد مگر آنکه در بررسی‌های ادواری عکس آن ثابت شود، که در این صورت بایستی راهکارهای حسابرسانه دیگری غیر از روش علی‌الراس اعمال گردد.

اقلامی است که پیمانکار اصلی خریداری و تحویل پیمانکار فرعی می‌دهد. در این موارد اداره دارائی پیمانکار اصلی را موظف به صدور سند فروش کالا می‌کند و متعاقباً مالیات این معامله را مطالبه می‌نماید. همچنین در حالتی که کارفرما برای تزریق نقدینگی به پروژه در مقطعی بیش از کارکرد واقعی را تایید می‌کند و بعداً صورت وضعیت منفی می‌شود، اداره دارائی منفی شدن درآمد را نمی‌پذیرد.

در مورد مالیات بر ارزش افزوده، همانگونه که سال‌هاست مصرانه توسط تشکل‌های صنعت احداث پیگیری می‌شود، باید به جای ثبت بدهی مالیاتی در زمان تسلیم صورت وضعیت، زمان پرداخت آن ملاک قرار گیرد. زیرا مسیر درآمد شرکت‌های پیمانکاری سه مرحله دارد: مرحله اول ارائه صورت وضعیت کار انجام شده، مرحله دوم بررسی و تایید صورت وضعیت، مرحله سوم پرداخت مبلغ صورت وضعیت. معمولاً رقم تایید شده یک صورت وضعیت با رقم ادعاشده اولیه توسط پیمانکار متفاوت است و پرداخت کامل آن ممکن است ماه‌ها به طول انجامد. به عنوان مثال در پروژه‌های متروی تهران، صورت وضعیت ابتدا توسط پیمانکار در کارگاه تهیه و تسلیم دستگاه نظارت می‌گردد. دستگاه نظارت آن را بررسی و اصلاح کرده به دفتر مرکزی خود ارسال

نظر گرفته شود و شامل تهاتر سهام یا دارائی بانک‌های دولتی نیز گردد.

ب) مالیات بردرآمد و مالیات بر ارزش افزوده در حال حاضر شرکت‌های پیمانکاری از نحوه برخورد سازمان مالیاتی کشور و تعیین مالیات بردرآمد خود رضایت ندارند. این شرکت‌ها در حالی که به عنوان فعالان عرصه سازندگی معتقد به افزایش سهم درآمد دولت از مالیات هستند و دریافت مالیات بدون تبعیض از کلیه افراد حقیقی و حقوقی را لازمه توسعه کشور می‌دانند، رویه فعلی سازمان را در تناقض با ملزومات توسعه می‌بینند. باور جمعی این است که برخی از نگاه‌ها به ناحق از دادن مالیات معاف اند، مالیات بنگاه‌ها به روش یکسان محاسبه نمی‌شود، مالیات واقعی متعلقه عیناً و بطور کامل وارد خزانه نمی‌شود، طلب مالیاتی شرکت‌ها به راحتی در بستنکاری مالیاتی ایشان لحاظ نمی‌گردد و حتی قوانین مالیاتی در مرحله عمل بدرستی رعایت نمی‌شوند. به عنوان مثال در اکثر موارد مالیات تکلیفی، هم از پیمانکار اصلی مطالبه می‌شود و هم از پیمانکار دست دوم، در حالی که مالیات هر فعالیت فقط بایستی یک بار پرداخت گردد، یا اینکه در مورد صدور خدمات فنی مهندسی طبق قانون مالیات از پیمانکار اصلی اخذ نمی‌شود ولی پیمانکار دست دوم را مشمول مالیات می‌دانند. مثال دیگر

۳- رابطه مستقیم ممیز مالیاتی و بنگاه اقتصادی قطع شود تا مالیات حقه بطور کامل به خزانه بیت المال وصل شود که این امر با ارتقای سامانه جامع مالیاتی کشور میسر می‌گردد. بدین صورت که وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف شود ظرف مدت دو سال نسبت به پیاده سازی کامل نظام جامع الکترونیکی اظهار و پرداخت مالیات اقدام نماید بطوری که نیاز به مراجعه حضوری کلامنتفی گردد.

۴- اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده در قانون بودجه صورت گیرد و تاریخ دریافت مبلغ مالیات بر ارزش افزوده از کارفرما ملاک زمان پرداخت توسط شرکت پیمانکاری شود.

ج) حق بیمه تامین اجتماعی

پیمانکاران در ارتباط با سازمان تامین اجتماعی با مسائل عدیده ای مواجهند که این عوامل موجب می‌شوند در معرض جریمه قرارگیرند و از خدمات تامین اجتماعی بهره لازم را نبرند. از جمله این مسائل موارد زیر را می‌توان ذکر نمود.

غالب کارفرمایان ۵٪ علی الحساب حق بیمه مکسوره از صورت وضعیت‌ها را به حساب سازمان تامین اجتماعی واریز نمی‌کنند و لذا پیمانکار ناچار است با هر لیست بیمه

حق بیمه متعلقه را به حساب سازمان واریز نماید. در شرایطی که پیمانکاران دچار کمبود نقدینگی بدلیل عدم پرداخت مطالباتشان هستند، امکان پرداخت حق بیمه ماهانه را ندارند و سازمان از دریافت

مبلغ مالیات بر ارزش افزوده بایستی همراه با مبلغ صورت وضعیت توسط کارفرما پرداخت شود تا بوسیله شرکت‌ها به حساب دارائی واریز گردد. در حال حاضر چون تاریخ تسلیم صورت وضعیت ملاک قرار می‌گیرد، تا زمان پرداخت مالیات بر ارزش افزوده به رقم آن جریمه تعلق می‌گیرد که رفع این اشکال نیاز به اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده دارد.

لیست بیمه ایشان خودداری می‌کند. در نتیجه ضمن به خطر افتادن سوابق بیمه ای کارکنان، از دریافت خدمات تامین اجتماعی از قبیل تمديد دفترچه بیمه، پوشش حادثه و دریافت مستمری محروم می‌شوند.

برای قراردادهای با ماهیت‌های مختلف، ضرایب بیمه مختلفی در نظر گرفته شده است که مرجع تعیین آن هیات تشخیص سازمان تامین اجتماعی می‌باشد. در بسیاری از موارد پیمانکاران تشخیص این هیات را منطبق بر ماهیت قرارداد نمی‌دانند لکن موفق به اثبات این امر نمی‌شوند و برای دریافت مفاصاحساب که برای تسویه حساب با کارفرما ضروری است، ناچار به پذیرش ضریب بیمه تشخیصی می‌شوند و مبالغی بیش از حق بیمه واقعی را پرداخت می‌نمایند.

درمورد خریدهای خارجی در مضایق سال‌های اخیر، چون فروشنده (یا واسطه) قادر به دریافت مفاصاحساب بیمه از سازمان تامین اجتماعی نمی‌شود، پیمانکار به سازمان بدهکار می‌گردد و اخذ مفاصاحساب منوط به پرداخت حق بیمه ای می‌گردد که به عهده فروشنده است.

برای رفع اینگونه موانع در کسب و کار شرکت‌های پیمانکاری و روان شدن تعاملات ایشان با سازمان تامین اجتماعی پیشنهاد

می‌شود:

۱- طبق بندج ماده ۱۱ قانون رفع برخی از موانع تولید که وزارت رفاه و تامین اجتماعی موظف است حق بیمه تامین اجتماعی پیمانکاران طرح‌های عمرانی و غیر عمرانی بدون مصالح و با مصالح را صرفاً بر مبنای لیست ارایه شده توسط پیمانکار دریافت نماید، حق بیمه قرارداد برابر جمع مبالغ مربوط به لیست بیمه ماهانه پیمانکاران در هر پروژه باشد و نه براساس بخشنامه داخلی سازمان مبنی بر ۷/۷۸٪ برای قراردادهای با مصالح و ۱۶/۶۷٪ برای قراردادهای دستمزدی.

۲- در صورت عدم واریز به موقع حق بیمه مکسوره از صورت وضعیت‌های پیمانکار، کارفرما مشمول پرداخت جریمه باشد نه پیمانکار، در عین حال پیمانکار مسئول ارائه لیست بیمه و سازمان موظف به دریافت آن باشد.

۳- در موارد خاصی که تشخیص ضریب بیمه به هیات تشخیص ارجاع می‌شود، نماینده پیمانکار و نماینده تشکل صنفی پیمانکاران اعضای هیات باشند تا دلایل خود را ارائه نمایند.

د) رقابت عادلانه

در شرایط پس از جنگ تحمیلی عراق با ایران که قوای نظامی کشور برای پیروزی در جنگ تجهیز شده بودند، لزوم بکارگیری امکانات نهادهای نظامی در سازندگی کشور موجب شد تا اجرای بسیاری از پروژه‌ها به این بخش که منابع سرشار نیروی انسانی و ماشین آلات را در اختیار داشت واگذار گردد. سیاست‌های توسعه ای درازمدت اقتضا می‌کرد که با تدوین برنامه‌های توسعه، این توانمندی به مرور زمان به بخش‌های دیگر علی‌الخصوص باتوجه به اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش خصوصی منتقل شود لکن چنین نشد. البته بخش خصوصی هیچگاه خواهان در اختیار گرفتن این امکانات نبوده و نیست، لکن باتوجه به شرایط و قوانین مساعدی که متوجه نهادهای عمومی دولتی و غیر دولتی و نظامی کشور است، خواهان رقابت منصفانه در هنگام برگزاری مناقصه و واگذاری پروژه‌ها بوده است، بدین معنی که چون شرکت‌های وابسته به این نهادها بهره‌مند از امکانات

فراوان، انواع معافیت‌ها، ارتباطات گسترده و مولفه‌های قدرت هستند، شرکت‌های بخش خصوصی قادر به رقابت با ایشان در مناقصات نیستند و راهکارهای حداقلی زیر را پیشنهاد نموده‌اند:

۱- شرکت‌های وابسته به بخش نظامی صرفاً در اجرای پروژه‌های نظامی که معمولاً نیازمند ملاحظات امنیتی و حفاظتی هستند بکار گرفته شوند.

۲- در صورت حضور در مناقصات، قیمت‌های پیشنهادی شرکت‌های غیر خصوصی با اعمال ضرایبی هم‌تراز قیمت سایر شرکت‌ها شوند تا مقایسه واقعی به عمل آید.

۳- در هر مناقصه، یا شرکت‌های غیر خصوصی حضور داشته باشند یا شرکت‌های خصوصی و در یک مناقصه با هم رقابت نکنند.

راه حل این موضوع چه به صورت ریشه‌ای و چه در چارچوب پیشنهاد‌های فوق می‌تواند به نحوی در قانون تعبیه گردد

میزان بالای مطالبات معوق

باتوجه به ماهیت کار چنین شرکت‌هایی، آنان را که خود کمتر یا بیشتر از مبالغ طلب خویش از کارفرمایان، به فروشندگان و پیمانکاران دست دوم بدهکارند، در معرض خطر ورشکستگی قرار داده است. همچنین بسیاری از شرکت‌ها برای تامین نقدینگی و پرداخت بدهی‌ها به ناچار مبالغ زیادی از بانک‌ها وام گرفته‌اند که تاخیر در پرداخت کارکرد این شرکت‌ها موجب تاخیر در بازپرداخت اقساط مربوطه و تعلق جریمه دیرکرد می‌گردد

که هم از شفافیت کافی برخوردار باشد و هم حقوق همه بخش‌ها در آن رعایت شده باشد. توجه به این نکته ضروری است که لزوماً هزینه تمام شده یک پروژه معادل مبلغ اولیه قرارداد که معمولاً پائین‌ترین قیمت پیشنهادی است نمی‌باشد و در مقام مقایسه، بخش خصوصی کمتر موفق به افزایش این مبلغ می‌شود، در حالیکه در مورد بخش غیر خصوصی تساهل بیشتری وجود دارد و به نظر می‌رسد در بازرسی‌های بعدی نیز سخت‌گیری کمتری بکار می‌رود.

مطلب دیگر در رابطه با موضوع رقابت عادلانه، اصلاح قانون برگزاری مناقصات می‌باشد که طی نامه شماره ۶۷۴۹۰ مورخ ۸۳/۱۱/۲۶ رئیس جمهوری ابلاغ شده و چون بیش از یک دهه از ابلاغ قانون و آئین‌نامه‌های اجرایی مربوطه می‌گذرد اکنون زمان مناسبی برای ارزیابی و بازنگری آن به نظر می‌رسد. در این قانون شکایت در مورد معیارها و روش‌های ارزیابی پیشنهادها از شمول وظایف هیات رسیدگی به شکایات خارج شده در حالی که در برگزاری مناقصات کاستی‌هایی درباره نحوه ارزیابی کیفی اولیه و نحوه تعیین امتیاز معیارهای موثر در مرحله پیشنهاد فنی بازگانی وجود دارد. از آنجا که طرح اولیه این قانون توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تهیه شده و از آن پس نیز توسط همین مرکز تحت ارزیابی بوده است، پیشنهاد می‌شود در اصلاح آن از کارشناسان مرکز و نظرات شرکت‌های پیمانکاری استفاده و نتیجه بصورت اصلاح قانون ابلاغ گردد.

پ) قانون کار در صورت وقوع حادثه

بروز حوادث کارگاهی که موجب ورود خسارات و صدمات جسمانی به افراد شاغل در پروژه‌ها می‌شود، علیرغم رعایت نکات و دستورالعمل‌های ایمنی، متأسفانه و بنا به دلایل متعددی اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. هر چند به منظور پوشش کامل برای جبران صدمات وارده، اقدام به خرید بیمه‌های مسئولیت مدنی با سقف تعهدات قانونی می‌گردد لیکن به واسطه رویه ایجاد شده، کارگران مصدوم منافع خود را در طرح شکایت نزد مراجع قضائی می‌دانند و از دریافت

خسارت با نظر پزشکان معتمد شرکت‌های بیمه بدون طرح شکایت امتناع می‌ورزند. آنچه که باعث ایجاد مشکلات فراوان در رسیدگی به پرونده‌های مورد بحث می‌گردد، نحوه برخورد مقامات قضائی با موضوع حادث شده است. بدین توضیح که هر چند مطابق اصول مسلم حقوقی از یک طرف و صراحت‌های مندرج در متون قانونی از طرف دیگر، امکان رسیدگی به موضوع و صدور رای به پرداخت خسارات وارده طبق نظرات پزشکی قانونی و کارشناسان رسمی دادگستری و یا بازرسان اداره کار به راحتی و در کوتاهترین زمان ممکن از طریق احضار مسئولین و مدیران پروژه محل حادثه میسر می‌باشد، متأسفانه اکثر مراجع مزبور با استناد به ماده ۱۸۴ قانون کار، اصرار به احضار مدیر عامل شرکت و تفهیم اتهام به وی دارند که با توجه به تعدد کارگاه‌های

شرکت‌های بزرگ پیمانکاری و حوادث واقع شده در آنها، اکثر وقت مدیران عامل شرکت‌های مذکور صرف حضور در دادسراها و انتظار پشت درهای شعب رسیدگی کننده می‌گردد و چه بسا به دلیل تطویل جریان رسیدگی (تفهیم اتهام) و ارزیابی و تودیع وثیقه، منجر به صدور قرار بازداشت مدیر عامل مذکور گردد.

هر چند اصل این ماجرا محل تامل است، لیکن عوارض این اقدام آثار مخرب تری خواهد داشت، چرا که اولاً؛ وقت مدیران شرکت‌ها به جای صرف در پیشبرد امور کسب و کار، صرف انتظار پشت درهای دادیاری‌ها و بازرسی‌ها و احیاناً بازداشت موقت ایشان خواهد شد. ثانیاً؛ بطور مستقیم و غیر مستقیم تأثیر منفی در خصوص جذب و اشتغال داشته که این امر با نیازهای جامعه در تضاد می‌باشد و نتیجه بلند مدت آن

افزایش بیکاری و بزه خواهد بود. از آنجا که نحوه رسیدگی‌های دستگاه قضائی، که بموجب اصل ۱۵۶ قانون اساسی مسئول اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع بزه و کاهش آن می‌باشد، ناخواسته بانی رشد و افزایش وقوع بزه در سطح جامعه می‌گردد، پیشنهاد می‌شود نسبت به رفع این عارضه از طریق اصلاح قانون کار یا ابلاغ مصوبه‌ای اقدام شود تا رویه‌ای واحد در محاکم قضائی مبنی بر امکان حضور وکیل دادگستری به جای مدیرعامل یا حضور مسئول مستقیم کار (مدیر پروژه یا رئیس کارگاه) حاکم گردد. بدین ترتیب هم موجبات احقاق حق افراد آسیب دیده از حوادث و یا بازماندگان ایشان تامین می‌شود و هم از عوارض ناشی از اقدامات فعلی نسبت به مدیران شرکتها جلوگیری می‌گردد.

نتایج یک پژوهش: جهش اقتصادی با ساختار کنونی منتفی است

برای حصول رشد اقتصادی ۸ درصدی در ایران،
۱۵۵ تا ۱۸۴ میلیارد دلار سرمایه لازم است

پیام آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی با اشاره به اهمیت موضوع دستیابی به رشد ۸ درصدی در برنامه ششم توسعه، ابراز امیدواری کرد که با مباحثه سازنده و تبادل نظر در این باره، نتایج قابل استنادی برای تحقق این هدف حاصل شود.

الزامات کمی برآورد سرمایه‌گذاری

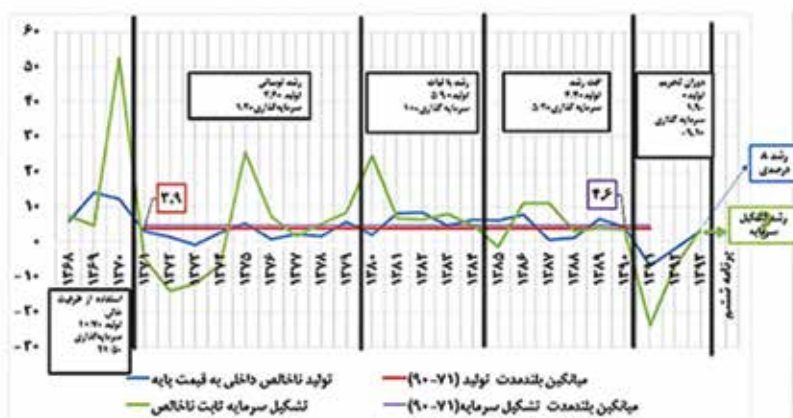
در این نشست، دکتر مهدی برکچیان معاون پژوهشی موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، با اشاره به تهیه گزارشی با طرح این پرسش که «برای تحقق رشد ۸ درصدی، چه میزان سرمایه نیاز است؟» گفت: «هدف این است که با مفروض قراردادن نرخ رشد اقتصادی ۸ درصدی در برنامه ششم توسعه، برآورد کنیم

دلار سرمایه‌گذاری خارجی جذب کرده است. کارشناسان در بررسی این پژوهش بر ضرورت تغییر ساختار اقتصادی کشور برای حصول رشد ۸ درصدی، افزایش کارایی موجودی سرمایه تحقق الزامات دستیابی به سرمایه هدفگذاری شده، افزایش بهره‌وری، تقویت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و لزوم بهره‌گیری از منابع خارجی تاکید کردند.

جمعی از اقتصاددانان و کارشناسان برنامه‌ریزی کشور در موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی گرد هم آمدند تا برای یک پرسش مهم، پاسخی بیابند. پرسش این بود: «برای تحقق رشد ۸ درصدی، چه میزان سرمایه نیاز است؟» این نشست با طرح مساله از طرف دکتر مسعود نیلی آغاز شد که طی آن رئیس موسسه عالی

گروه بازار پول: یک پژوهش در سه سناریو با بهره‌گیری از آمار نسبت تولید به موجودی سرمایه در سال‌های گذشته، به بررسی میزان سرمایه لازم برای تحقق رشد ۸ درصدی در برنامه ششم توسعه پرداخته است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که به منظور تحقق رشد ۸ درصدی برحسب ۳ سناریوی مذکور، لازم است به ترتیب ۳۵، ۳۹ و ۴۱ درصد از تولید ناخالص داخلی، سرمایه‌گذاری شود که منابع مورد نیاز آن بین ۱۵۵ تا ۱۸۴ میلیارد دلار برآورد می‌شود. این پژوهش تاکید می‌کند که بر این اساس باید رقمی حدود ۲۸ تا ۵۴ میلیارد دلار در هر سال از محل سرمایه‌گذاری خارجی تامین شود حال آنکه بر اساس عملکرد گذشته اقتصاد کشور اقتصاد ایران سالانه حداکثر ۴ میلیارد

نمودار(۱) رشد تولید ناخالص داخلی و تشکیل سرمایه در دوره‌های مختلف

۱۳۹۴ نیز به میزان ۲ درصد در نظر گرفته شده است. در عین حال با توجه به میانگین دوره سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۹۰، نرخ استهلاک نیز حدود ۲/۴ درصد، فرض شده است. ضمن اینکه، نسبت تولید به موجودی سرمایه نیز در دو سناریو معادل ۲۷ درصد و ۲۹ درصد در نظر گرفته شده است.»

سناریوهای قابل تصور

عضو کارگروه تخصصی ستاد هماهنگی اقتصادی دولت ادامه داد: «بر این اساس سه سناریو منظور شده است. در سناریوی نخست فرض شده که نسبت تولید به موجودی سرمایه متناسب با متوسط آن طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۹۰ باشد (۲۷ درصد). در سناریوی دوم نیز این موضوع در نظر گرفته شده که تولید به موجودی سرمایه متناسب با متوسط آن طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۹۰ باشد و همچنین سالانه حدود ۸/۰ واحد درصد از رشد ۸ درصدی فرض شده از طریق استفاده

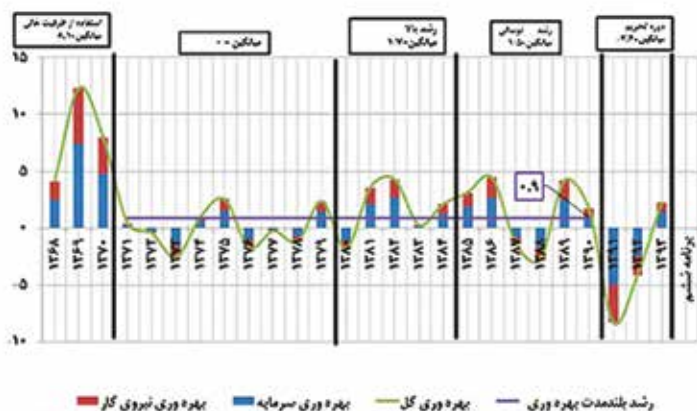
نیز، به سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ باز می‌گردد که نرخ آن ۷/۱ درصد برآورد شده که چندان رقم قابل توجهی به نظر نمی‌رسد و اگر همین روال بر اقتصاد کشور حاکم باشد، می‌تواند مشکلات و محدودیت‌هایی را ایجاد کند.»

مراحل برآورد سرمایه‌گذاری مورد نیاز برچسبان درباره محاسبه میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز گفت: «در گام نخست، موجودی سرمایه با استفاده از روش نسبت تولید به موجودی سرمایه طی سال‌های برنامه ششم برآورد شده است، در گام بعدی میزان استهلاک با توجه به نرخ بلندمدت آن تخمین زده شده و در نهایت از رابطه تعدیل موجودی سرمایه، مقدار سرمایه‌گذاری مورد نیاز به دست آمده است.» او سپس به برخی مفروضات مورد توجه در این محاسبه اشاره کرد و گفت: «یکی از این مفروضات، رشد اقتصادی سال ۱۳۹۴ است که با فرض خوش بینانه، برابر با ۲ درصد تعیین شده، همچنین نرخ رشد تشکیل سرمایه در سال

که چه میزان سرمایه به منظور تحقق این نرخ لازم است.» وی افزود: «این موضوع نیز اهمیت دارد که با توجه به شرایط اقتصادی گذشته و حال، مشخص شود که چه مقدار از این منابع از محل منابع داخلی قابل تامین خواهد بود و به چه میزان منابع خارجی نیاز داریم برچسبان گفت: «در سیاست‌های کلی برنامه ششم این‌گونه تبیین شده که متوسط رشد اقتصادی کشور برای برنامه ششم باید ۸ درصد باشد. به این معنا که اقتصاد باید به هر شکل ممکن تلاش کند تا به این سطح از رشد برسد تا در نهایت، مسائلی نظیر بحران بیکاری برطرف شود.» به گفته وی «حجم عظیم نیروی کاری که انتظار می‌رود در سال‌های آینده وارد بازار کار شوند، ضرورت توجه بیش از پیش به نرخ بیکاری را گوشزد می‌کند به گونه‌ای که این نرخ، از سطوح فعلی بالاتر نرفته و حتی الامکان در سطح نرخ فعلی یعنی ۱۰ درصد باقی بماند.» برچسبان در ادامه افزود: «تصویر کلی از وضعیت اقتصاد ایران در سال‌های گذشته با استفاده از آمارهای مربوط به آن سال‌ها ارائه می‌شود، سپس برآوردی از سرمایه‌گذاری مورد نیاز با استفاده از روش نسبت تولید به موجودی سرمایه صورت می‌گیرد و در نهایت منابع مورد نیاز، به تفکیک داخلی و خارجی برآورد می‌شود.» (نمودار شماره ۱-)

تصویر کلی از اقتصاد کشور

معاون پژوهشی موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی گفت: «عملکرد اقتصاد ایران در حد فاصل سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۳ به چند دوره همگن تقسیم شده و به هر یک از این دوره‌ها از منظر نرخ رشد و سرمایه‌گذاری پرداخته می‌شود؛ با کنار گذاشتن سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۰ که دوره بعد از جنگ بوده و رشد اقتصادی بالا از طریق استفاده از ظرفیت‌های خالی جنگ ممکن شد، بهترین دوره به لحاظ رشد اقتصادی بین سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ بوده که حائز میانگین رشد ۶ درصد و نرخ رشد سرمایه‌گذاری ۱۰ درصدی است که در هیچ دوره دیگری تجربه این رشد وجود ندارد.» او ادامه داد: «متوسط بالاترین میزان بهره‌وری

نمودار(۲) رشد بهره‌وری در دوره‌های مختلف

از ظرفیت خالی موجود تامین شود.» به گفته او، در سناریوی سوم نیز فرض بر این است که نسبت تولید به موجودی سرمایه متناسب با متوسط آن در طی سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۹ باشد. ضمن اینکه به مانند سناریوی دوم، فرض شده است که سالانه حدود ۸/۰ واحد درصد از رشد ۸ درصدی در نظر گرفته شده از طریق استفاده از ظرفیت خالی موجود تامین شود.» برکچیان افزود: «اگر نسبت سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص داخلی مورد سنجش واقع شود، مشاهده می‌شود که در دوره بلندمدت بین سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۹۰، سرمایه‌گذاری ۲۸ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد و بعد از آن در بهترین سال‌ها که مربوط به دهه ۱۳۸۰ و درآمدهای نفتی بوده، این میزان ۳۳/۳۲ درصد بوده است، همچنین بهترین عملکرد رشد تشکیل سرمایه مربوط به دوره سال‌های ۸۰ تا ۸۴ با متوسط رشد ۱۰ درصدی است.» او ادامه داد: «به منظور تحقق رشد ۸ درصدی بر حسب ۳ سناریوی مذکور، لازم است به ترتیب ۳۵، ۳۹ و ۴۱ درصد از تولید ناخالص داخلی، سرمایه‌گذاری شود که منابع مورد نیاز آن بین ۱۵۵ تا ۱۸۴ میلیارد دلار برآورد می‌شود. قیاس این ارقام با کشورهای دیگر نشان می‌دهد تنها در چین نسبت سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص داخلی به ۳۹ درصد می‌رسد. بنابراین تحقق هدف یاد شده،

مستلزم وقوع تحولی بزرگ در سرمایه‌گذاری بوده و اقتصاد کشور باید در مسیری که برای سرمایه‌گذاری در کشور چین رخ داده، قرار گیرد تا بتوان منابع لازم را برای تولید فراهم کرد.» (نمودار - ۲)

تامین داخلی منابع مورد نیاز تحقق رشد

دکتر برکچیان سپس به ادامه گزارش خود پرداخت و عنوان کرد: «نکته بعدی که حائز اهمیت است، این که چه میزان از منابع مورد نیاز می‌تواند از داخل فراهم آید و چه میزان باید از خارج تامین شود؟» وی با تشریح چگونگی برآورد ارقام مورد نظر ادامه داد: «در گام نخست باید میزان پس‌انداز طی سال‌های برنامه برآورد شود. در همین راستا با استفاده از روابط حسابداری ملی و اعمال مفروضاتی روی برخی متغیرها، میزان پس‌انداز برآورد شده است. اگر از رابطه حساب‌های ملی، سقف پس‌انداز کشور را از کسر مصرف از تولید به دست آوریم، در گام بعد مشخص می‌شود که از این میزان پس‌انداز، چه مقدار را می‌توان به سرمایه‌گذاری اختصاص داد.» وی ادامه داد: «با استفاده از این روابط و محاسبه شکاف بین پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، میزان سرمایه‌گذاری خارجی مورد نیاز به دست می‌آید.» برکچیان افزود: «بر این اساس و با نگاه به گذشته ملاحظه می‌شود که حدود ۶۴ درصد از پس‌انداز کشور صرف سرمایه‌گذاری شده که فرض

شده که معادل همین نسبت بلندمدت نیز در سال‌های آینده برقرار باشد. همچنین فرض شده که سهم مصرف خصوصی از تولید ناخالص داخلی متناسب با روند بلندمدت آن باشد و نیز مصرف دولتی متناسب با رشد بلندمدت آن طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۹۰ رشد کند.»

این پژوهشگر اقتصادی افزود: «جمع‌بندی این سناریوها گویای این است که در سناریوی اول از مجموع ۱۸۴ میلیارد دلار، ۱۳۰ میلیارد دلار را می‌توان از داخل تامین کرد و بر این اساس، ۵۴ میلیارد دلار از محل سرمایه‌گذاری خارجی باید تامین شود. در سناریوی دوم این رقم ۴۲ میلیارد دلار و در سناریوی سوم ۲۸ میلیارد دلار برآورد شده است. در حالی که عملکرد گذشته اقتصاد کشور نشان می‌دهد اقتصاد ایران سالانه حداکثر ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی داشته است.» به گفته او، مطابق با سناریوهای یاد شده این ارقام باید به حدود ۲۸ تا ۵۰ میلیارد دلار در هر سال برسد تا کسری منابع لازم برای سرمایه‌گذاری جبران شود. معاون پژوهشی موسسه ادامه داد: «در نهایت از آنچه در این ۲۰ سال در حوزه سرمایه‌گذاری داخلی و سرمایه‌گذاری خارجی سپری شده، استنباط می‌شود که رشد ۸ درصد در چارچوب روندهای پیشین، عملی نبوده و لازم است ساختار اقتصاد

کشور به گونه‌ای تغییر کند که این رشد در اقتصاد کشور رخ دهد. چنانچه رسیدن به رشد ۸ درصدی در برنامه ششم ضرورت باشد، باید الزاماتی مدون شده و در اسرع وقت نیز عملی شود در غیر این صورت، سال‌های پیش‌رو نیز سپری می‌شود و زمانی که سال پایانی برنامه ششم فرا برسد، اهداف مندرج در آن تحقق نیافته خواهد بود.»

رشد اقتصادی و الزامات تحقق آن مورد وفاق باشد

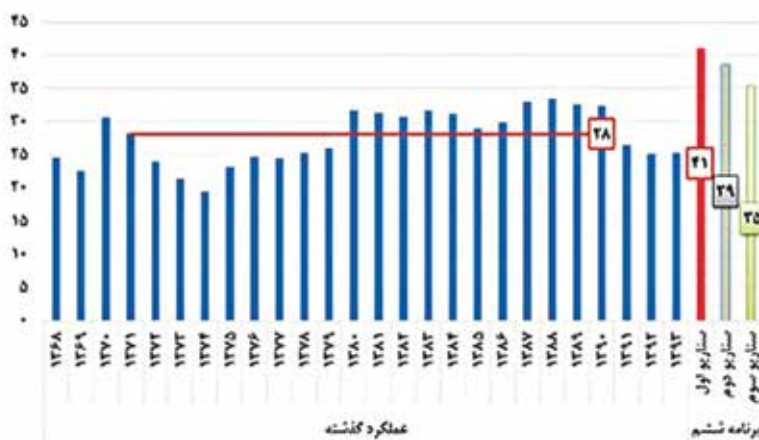
در ادامه دکتر مسعود نیلی در جمع بندی گزارش ارائه شده، سه موضوع قابل تامل را به عنوان خروجی این گزارش مورد اشاره قرار داد و گفت: «موضوع نخست ضرورت رشد اقتصادی طی سال‌های آتی است که برای اقتصاد کشور یک الزام بوده و با وجود تمامی مسائل و معضلات در حیطه اشتغال و سایر متغیرها و فارغ از اختلاف نظرها، برای تحقق آن به یک وفاق عمومی نیاز داریم.» مشاور اقتصادی رئیس جمهوری ادامه داد: «در شرایط کنونی، ضرورت دارد رشد اقتصادی را به عنوان محور اصلی برنامه‌ریزی اقتصادی در نظر گرفت و به نظر می‌رسد معنا و مفاهیم بسیاری در این موضوع نهفته است. به همین سبب پرداختن به این مقوله، حائز اهمیت بسیار است و سایر موضوعات در فرع این محور اصلی قرار می‌گیرند.» رئیس موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی در باب دومین خروجی گزارش ارائه شده از سوی دکتر برکچیان گفت: «در ساختار فعلی اقتصاد، حجم سرمایه‌گذاری مورد نیاز، بسیار فراتر از ارقامی است که اقتصاد کشور تاکنون جذب کرده است. چنانچه بندی یک، به عنوان یک ضرورت در نظر گرفته شود، باید درباره الزامات دستیابی به میزان سرمایه‌گذاری مورد نظر در کشور اندیشید.» وی افزود: «علاوه بر این، با در نظر گرفتن این واقعیت که نسبت سرمایه به تولید در کشور بسیار بالاست، نمی‌توان انتظار داشت طی مدت پنج سال تحول بزرگی در نسبت‌هایی که رفتار بلند مدت دارند، ایجاد شود.» دکتر نیلی ادامه داد: «اما باید پایین بودن کارایی موجودی سرمایه را به عنوان نقیصه‌ای در

اقتصاد کشور مورد توجه قرار داد؛ چراکه وضعیت این شاخص در اقتصاد ایران به معنای نرخ پایین بهره‌وری است و این یک ضرورت است که با اصلاحات ساختاری، بهره‌وری ارتقا یابد. پایین بودن بهره‌وری در مواردی مانند اتلاف انرژی بدون تناسب با افزایش تولید یا استفاده از تسهیلات بانکی بدون افزایش سرمایه‌گذاری موضوعیت می‌یابد.» **نمودار (۳)**

سومین نتیجه‌گیری دکتر نیلی از گزارش ارائه شده، لزوم بهره‌گیری از منابع خارجی برای تحقق رشد اقتصادی تعیین شده برای برنامه ششم توسعه بود: «باید توجه داشت، ارقامی که در گزارش یاد شده به عنوان سرمایه مورد نیاز خارجی عنوان شد، به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دلالت داشته و شامل سرمایه‌گذاری مالی یا فاینانس نمی‌شود.» او افزود: «این ارقام در مقایسه با سرمایه‌گذاری‌هایی که در سطح جهان صورت می‌گیرد، رقم قابل توجهی نیست؛ اما به نسبت سرمایه‌ای که در گذشته و در زمان حاضر جذب اقتصاد ایران شده، حجم سرمایه مورد نیاز دست‌نیافتنی به نظر می‌رسد و بیشتر از آنکه تحقق این ارقام حائز اهمیت باشد، نحوه سیاست‌گذاری در مورد آن با اهمیت به نظر می‌رسد. او افزود: «در واقع سرمایه مورد نیاز به دو شرط در اقتصاد ایران قابل جذب خواهد بود؛ شرط نخست این است که اقتصاد، گیرایی لازم

برای جذب منابع خارجی را داشته باشد و شرط دوم این است که بخش خصوصی در آن بسیار فعال باشد.»
دکتر نیلی با اشاره به قیمت پایین نفت در بازار جهانی، اضافه کرد: «این مفروضات در شرایطی مطرح می‌شود که قیمت نفت در دامنه بشکه‌ای ۴۰ تا ۵۰ دلار و حتی شاید کمتر قرار دارد و مقدار تولید نفت در سال‌های برنامه در سناریویی خوش بینانه به ۴ میلیون بشکه در روز یا کمی بیشتر خواهد رسید که درآمدی در سطح ۴۰ میلیارد دلار برای اقتصاد حاصل می‌کند که البته رقم قابل توجهی نسبت به درآمدهای چشمگیر ۱۰ سال گذشته به شمار نمی‌آید. با توجه به این محدودیت در درآمدهای نفتی، لزوم توسعه صادرات غیرنفتی بیش از پیش احساس می‌شود.» او همچنین تصریح کرد: «لازمه دستیابی به این تحولات بزرگ در اقتصاد کشور آن است که در شرایط فعلی، اجماع نظر بر ضرورت تحقق رشد ۸ درصد حاصل شده و به الزامات تحقق این هدف پرداخته شود. به عبارتی دیگر این الزامات مانند سیاست‌های کلی برنامه ششم باید در فضای سیاست‌گذاری و محافل عمومی و رسانه‌ای کشور مورد توجه قرار گیرد.» علاوه بر این در این میزگرد، یک پژوهش دیگر نیز ابعاد دیگر حصول رشد ۸ درصدی را بررسی کرد. «دنیای اقتصاد» در گزارش‌های آتی به بررسی این پژوهش می‌پردازد.

نمودار (۳) نسبت تشکیل سرمایه به تولید ناخالص داخلی

عادت‌های مدیران خیلی موفق

موفقیت و ثروت شانس‌ی به دست نمی‌آیند. افرادی که موفق و ثروتمند شده‌اند عادت‌هایی را در خود پرورش داده‌اند که آنها را به افرادی بهره‌ور و مؤثر تبدیل کرده‌اند. برای اینکه بتوانیم از این افراد الگوبرداری آگاهانه کنیم، لازم است ما نیز روی این عادت‌ها متمرکز شویم و آنها را جایگزین عادت‌های بد کنیم:

۱. سحرخیز باشید

تحقیقات نشان می‌دهد که ۴۴ درصد از مدیران ثروتمند جهان سه ساعت قبل از اینکه ساعت کاری‌شان شروع شود، بیدار می‌شوند. همین عمل خیلی ساده باعث می‌شود که حداقل یک ساعت مفید به روز این افراد اضافه شود. تصور کنید که صبح زود بدون اینکه کسی مزاحم شما شود، چقدر می‌توانید بهره‌ور باشید. مدیران بزرگ از این فرصت طلایی برای هدف‌گذاری و کشف فرصت‌های جدید استفاده می‌کنند.

۲. شبکه‌سازی کنید

بر اساس نتایج تحقیقات صورت گرفته، ۷۹ درصد از مدیران موفق حداقل ۵ ساعت را در یک ماه صرف شبکه‌سازی، رفتن به کنفرانس‌های مختلف، ملاقات مشتریان جدید، گپ زدن با مدیران دیگر شرکت‌ها می‌کنند، در حالیکه این آمار در میان مدیران معمولی تنها ۱۶ درصد است. در کنار افرادی با دغدغه‌ها و آرمان‌های مشترک بودن، باعث می‌شود که از آنها چیزهای زیادی یاد بگیرند. اگر افرادی که با آنها معاشرت می‌کنیم افرادی موفق و مثبت‌اندیش باشند، نتایج این معاشرت روی خروجی کار ما تأثیر زیادی خواهد داشت.

۳. از شاخه‌ای به شاخه دیگر نپرید

افراد موفق زمانی که تصمیم خود را می‌گیرند

تا انتهای مسیر موفقیت خود را نسبت به تصمیم‌شان متعهد می‌دانند و اجازه نمی‌دهند هیچ چیز تمرکز آنها را به هم بزند.

۴. مطالعه کنید

حقیقات حاکی از آن است که ۸۶ درصد از مدیران ثروتمند عاشق مطالعه کردن هستند. زمانی که مطالعه می‌کنید حتماً به دنبال این باشید که از آنچه می‌خوانید، نکته‌ای هرچند کوچک بیاموزید. مطالعه کردن ابزار مهمی برای پیشرفت شخصی است. حتماً باید سعی کنیم که خود را نسبت به مطالعه کردن متعهد کنیم به طوری که اگر یک روز، چند صفحه کتاب، مجله یا روزنامه مطالعه نکنیم، احساس کنیم کار مهمی را انجام نداده‌ایم و در آن روز چیزی را از دست داده‌ایم.

۵. بیش از حد تلویزیون نبینید

۶۷ درصد مدیران ثروتمند در طول روز یک ساعت یا کمتر تلویزیون می‌بینند. در مورد سریال‌ها آمار جالب‌تر است. تنها ۶ درصد از مدیران موفق سریال‌های تلویزیونی را دنبال می‌کنند. این افراد ترجیح می‌دهند زمان خود را به فعالیت‌های مهم‌تری اختصاص دهند.

۶. زمان را یک کالای گرانبها بدانید

مدیران موفق زمان را یک منبع تجدیدنپذیر می‌دانند. آنها حاضر نیستند ساعت‌ها در

شبکه‌های اجتماعی پرسه بزنند و این منبع گرانبها را هدر دهند. خوشبختانه با تبلیغات وسیع، اکثر مردم نسبت به صرفه‌جویی در مصرف آب و برق حساس شده‌اند. کاش کمی به فکر صرفه‌جویی در مصرف زمان، این منبع تجدیدنپذیر باشیم.

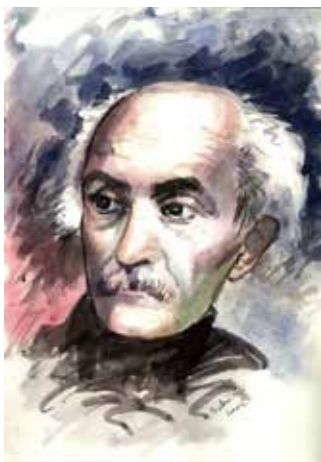
۷. هوش هیجانی خود را تقویت کنید

وارن بافت که یکی از موفق‌ترین و ثروتمندترین مدیران جهان است معتقد است که هوش هیجانی ۸۵ تا ۹۰ درصد روی موفقیت تأثیرگذار است و IQ و تخصص با فاصله بسیار زیاد پس از آن قرار دارند. IQ صلاحیتی است که برای موفقیت به آن نیاز دارید اما الزاماً از شما ستاره نمی‌سازد. در حالیکه هوش هیجانی این قابلیت را دارد که شما را به یک ستاره تبدیل کند.

۸. به سلامتی خود اهمیت دهید

مدیران موفق به اهمیت تغذیه سالم و ورزش کردن در موفقیت واقف هستند. تحقیقات نشان می‌دهد که ۷۶ درصد از مدیران موفق حداقل ۴ روز در هفته تمرینات هوازی انجام می‌دهند. ۷۰ درصد از این مدیران کمتر از ۳۰۰ کالری فست‌فود در روز مصرف می‌کنند. بین تغذیه، ورزش و موفقیت ارتباطی انکارناپذیر وجود دارد.

متنی بسیار زیبا از نیما یوشیج :

کاش تا دل میگرفت و می شکست
دوست می آمد کنارش می نشست !
کاش می شد روی هر رنگین کمان
می نوشتم مهربان با من بمان !!!
کاش می شد قلبها آباد بود
کینه و غم ها به دست باد بود
کاش می شد دل فراموشی نداشت
نم نم باران هم آغوشی نداشت
کاش می شد کاش های زندگی
تا شود در پشت قاب بندگی
کاش می شد کاش ها مهمان شوند
در میان غصه ها پنهان شوند
کاش می شد آسمان غمگین نبود
رد پای کینه ها رنگین نبود...

کاش می شد زندگی
تکرار داشت
لااقل تکرار را یکبار داشت.....
ساعتم برعکس
می چرخید و من
بر تنم می شد گشاد این
پیرهن
آن دبستان، کودکی، سرمشق
آب
پای مادر هم برایم جای
خواب.....
خود برون می کردم
از دلواپسی
دل نمی دادم به دست
هر کسی
عمر هستی، خوب و بد
بسیار نیست.....
حیف هرگز قابل تکرار نیست!!!

آب را گل نکنیم
در فرود دست انگار کفتری منخورد آب
یا که در پیشه ای دور، سیره ای پر مشوید

خلع ۹۴

مدتی هست که ما از جسم و حرمت متمیم
پیشترت این طایفه را بستیم

اینکه گویند غلط میکنید
تا خدا هست در این مع که ما هم متمیم
ابو عبد الباقیر

خلع ۹۴

ایامجرمین مقتدر، محترمند

مهدی شبروهی

سهامی مراتب تاسیس و ثبت خود را به اداره امور ثبت شرکت‌های ثبت اسناد ارائه ننمایند و این ترتیبات از طریق روزنامه رسمی و روزنامه‌های کنیترالانتشار تعیینی خود شرکت رعایت نشود مالکیت اعضاء نسبت به حصه مالکانه سهام محرز است ولی حق استفاده از مواهب فراخوان عمومی و حق رای در اتخاذ تصمیمات اداره امور شرکت را نخواهد داشت.

از طرفی طبق قانون نظام صنفی نیز کلیه کسبه و تجار لزوماً باید حضور رسمی خود را از طریق اخذ جواز فعالیت و کسب، تضمین نمایند در غیر این صورت محل کار و فعالیت آنان طبق قانون نظام صنفی و دستورالعمل‌های اداره اماکن و شهرداری‌ها پلمپ و ادامه فعالیت متوقف خواهد شد.

نظایر این فرآیند قانونی در امور پزشکی، بانکی، وکالت و دفترخانه‌های اسناد رسمی و داروخانه، تولیدکنندگان و فروشندگان مواد غذایی و غیره نیز مورد عمل است زیرا اشخاص یا افراد زمانی دارای حق حضور در عرصه عمومی در مناسبات و روابط اجتماعی خواهند بود که مجوز لازم را از سازمان متصدی آن اخذ و کسب نموده باشند.

یکی از وظایف دولت‌ها در هر جامعه‌ای نظارت رسمی بر کلیه فعالیت‌های افراد و اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی در کل عرصه اجتماع است. این مجوزها از قدرت فراخوان پشتیبانی می‌نمایند و مردم در مراجعه به این واحدها از ضمانت اجرای قانونی جهت صیانت از حقوق خود مطمئن می‌شوند.

امور پولی و بانکی از اهمیت خاص و اولویت درجه اول از نظر نظارت رسمی برخوردار است و چون بانک مرکزی عهده‌دار وظایف کنترل حجم نقدینگی و نحوه تخصیص اعتبارات پولی و تنظیم اسناد مالی و چاپ اسکناس است و می‌تواند با مدیریت صحیح و مطلوب کارآمدی پول، و پشتوانه‌های آنرا تضمین نماید و از این طریق محافظ ارزشهای مالی مردم کل کشور باشد، ضرورتاً تاسیس و فعالیت هر نهاد عمومی یا خصوصی در رابطه با پول و بانکداری و شبه بانکداری منوط و متوقف به اجازه بانک مرکزی می‌باشد و به همین دلیل بازار غیرمستقل پولی در کشور که به شغل صرافی مشغولند لزوماً باید تحت نظارت بانک مرکزی و براساس مجوز صادره

بدون جواز و اجرای تشریفات قانونی و خارج از نظارت رسمی نهادهای حکومتی مشغول عملیات مالی هستند ماهیتاً تخلف محسوب میشود یا جرم؟ تخلف و جرم بزیان ساده بقرار زیر است:

تخلف به اقداماتی گفته می‌شود که دور از حزم بوده و پیش‌بینی نتایج آن از سوی فاعل ضروری ولی الزامی نیست و اگر این پیش‌بینی مورد غفلت قرار گیرد می‌توان فاعل را متخلف تلقی نمود و عمل وی فاقد وصف مجرمانه است.

اما جرم بنا به تعریف قانون آئین دادرسی کیفری به اعمالی اطلاق می‌شود که انجام و یا عدم انجام آن مستوجب مجازات قانونی است.

حال باید دید تاسیس و انجام اقدامات شبه بانکی در کشور جرم است یا تخلف. اساساً شخصیت‌های حقوقی در کشور برابر قانون تجارت و قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت، زمانی حق حیات و حضور رسمی پیدا می‌کنند که بوسیله روزنامه رسمی در مورد تاسیس و کنیترالانتشار در مورد تصمیمات راجب ارکان اساسی شخصیت حقوقی اعلان عمومی گردد. این اعلان عمومی القاء قدرت فراخوان به شخصیت حقوقی است. بطوریکه اگر شرکت‌های

از زمان صدور مجوز تاسیس اولین بانک خصوصی در ایران و متعاقب آن موسسات مالی و اعتباری اعم از تعاونیه‌های مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض الحسنه و سایر نهادهای پولی، موضوع بلا جواز بودن موسسات و صندوق‌های مالی و اعتباری و قرض الحسنه، بعنوان یکی از ادعاها و اعتراضات بانک مرکزی بصورت دائم‌البیان بر روی آنتن‌های خبری و رسانه‌های مکتوب مطرح بوده و هست. طی چند روز اخیر نیز یکی از متصدیان محترم بانک مرکزی با بازتولید این خبر بیان داشته بود که بانک مرکزی قادر به برخورد با این موسسات فاقد جواز به دلیل وابستگی به بعضی از مقامات لشکری و کشوری نیست. پیام فوق این واقعیت را به ذهن متبادر مینماید که به نظر میرسد مجرم مقتدر- محترم نیز هست و هیچگونه ضمانت اجرایی برای اعمال قانون نسبت به این محترمان مالی وجود ندارد فقط قانون در مورد اشخاصی قابل اجراست که از هیچ قدرت و پشتوانه سیاسی و اجتماعی و صنفی برخوردار نیستند.

در ابتدا لازم است به عرض مخاطبین محترم برسانم که آیا تاسیس و انجام عملیات مالی و شبه بانکی در کشور که

پیام‌آبادگران
دی ۱۳۹۴
شماره ۳۳۸

فعالیت نمایند.

از آنجا که مراتب تاسیس و فعالیت شخصیت‌های حقوقی در امور بانکی و پولی به منصفه اعلان عمومی نرسد و مقدمه و جوب امر اعلان که منوط به موافقت و صدور جواز فعالیت از سوی بانک مرکزی است و این نهادها قبل از انتشار آگهی تاسیس و فعالیت شخصیت حقوقی دارای وجه عدمی بوده و فاقد حیات قانونی هستند، از این نظر هرگونه فعالیت این موسسات مصادق مغرور نمودن و اغوای مردم به امور واهی است و چون تسلیم اسناد و مدارک به عنوان گواهی سپرده و یا صدور دفترچه قرض الحسنه پس انداز ثابت یا دیداری و یا انجام سایر امور بانکی فاقد اعتبار قانونی است عنصر تقلب نیز در کلیه این اقدامات مشهود و مرئی خواهد بود؛ زیرا تمامی این اقدامات فاقد اباحت قانونی و از مصادیق تالی فاسد محسوب می‌شود.

این مصادیق به خوبی موید اقدامات مجرمانه بنا به مستنبط از مستفادیه ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین اختلاس و ارتشاء و کلاهبرداری مصوب سال ۶۷ است، و کلیه سودهای عایداتی از این طریق از مصادیق دارا شدن ناروا با استناد ماده ۲ همان قانون می‌باشد ضمن اینکه بر اساس قوانین خاص نظام پولی و کشور نیز جرم تلقی و مستوجب مجازات می‌باشد که در این مورد قانون‌گذار با تعیین جرائم حکمی، اعمال مجازات مقرر در قانون عام به شرح فوق را جایز الاجرا دانسته است. فلذا با تعریف ساده از اعمال مجرمانه می‌توان پی برد که هرگونه عمل به تاسیس و فعالیت عملیات پولی و بانکی بدون اخذ جواز از بانک مرکزی یعنی جرم مشهود و ادامه آن نیز ماهیت جرم را به مستمر و از زمره جرائم مقیده تعریف می‌نماید.

علاوه بر مستند قانونی فوق تاسیس و فعالیت این موسسات برخلاف قانون نظام پولی و بانکی کشور و دستورالعمل‌های مصوب شورای پول و اعتبار و حوزه وظایف بانک مرکزی نیز هست از سویی دیگر آثار مخرب این موسسات در عرصه پولی کشور و تخصیص منابع به اشخاص خاص، جرم دیگری است که مستقل از جرم قبلی قابل رسیدگی و تعیین مجازات

خواهد بود.

از نظر شکلی جرم تاسیس و فعالیت بدون جواز در عرصه پولی کشور از جرائم مشهود است که به فوریت برای توقف و ممانعت از ادامه فعالیت باید متصدیان مربوط اقدام فوری و عاجل معمول دارند در غیر این صورت می‌تواند از اسباب توجه اتهام به متصدی مسئول در مقام شریک یا معاون تلقی گردد. زیرا کوتاهی و اهمال در این خصوص امعاد به حصول نتیجه مجرمانه است و تأیید قدرت فراخوان غیرقانونی و فریب مردم به امور واهی؛ حال چگونه است که فارغ التحصیلان رشته حقوق با گرایش‌های مختلف و پزشکان و داروسازان و سایر رشته‌های آکادمیک با وصف تحصیل و اخذ دانشنامه قادر به وکالت و طبابت و تاسیس داروخانه و یا سایر مشاغل نیستند، که البته این ضابطه کاملاً صحیح و مورد قبول است، ولی عده‌ای که مرتکب جرائم مالی و پولی گردیده و ضد مقررات لازم‌الاجرای نظام پولی و مالی کشور می‌شوند، بی‌باکانه از قدرت فراخوان با تاسیس موسسات و توسعه شعب سوءاستفاده و هستی مردم را که خلاصه شده در پول است در حبس غیرقانونی خود قرار می‌دهند و از هرگونه تعقیب قضایی و اداری مصون و محفوظ می‌مانند.

اگرچه دولت محترم و بانک مرکزی از آثار این پدیده مجرمانه تا حدودی سود می‌برند و از طریق آنها بخشی از نقدینگی جامعه را از دست مردم خارج می‌نماید ولی تالی فاسد آن به مراتب بیشتر از نفع موقت و ناچیز آن است چون دولت محترم شاید توانسته باشد به کمک تعدادی از همین موسسات و از طریق جذب نقدینگی مردم، قادر به اعلام سیر نزولی نرخ تورم گردد، اما موجب تجری موسساتی مثل میزان و مولی‌الموحدين و تعدادی دیگر که تاکنون ورشکست و پول مردم را در گردونه دشواری قرار داده‌اند، شده است که در زمره همین تالی فاسد است. همین جرائم غیرقابل مجازات و مصون از مسئولیت موجب شده است که پدیده شانديز و پرديسان و ديگر شرکتهای موجود، توانستند با قدرت فراخوان و اذن فحوی بانک مرکزی و سود بردن از غمض عین ناثواب متصدیان مربوطه میلیاردها ریال

ثروت مردم را غارت و آنان را به آینده‌ای نامعلوم سوق دهند.

با آنکه سابقه برخورد با اینگونه شرکتها و موسسات آنها از نوع شدید در دهه ۶۰ علیه شرکتهاى مضاربه‌ای مثل سحر و الیکا در آرشیو قوه قضائیه موجود و ابداع رویه برخورد با اینگونه شرکتها و موسسات محصول تصمیم قانونی قوه قضائیه بوده است معلوم نیست چرا بانک مرکزی و قوه قضائیه از تعطیلی این موسسات و یا ممانعت از ادامه فعالیت آنان سرباز می‌زنند و عملاً اقدامات ناثواب و مجرمانه آنان را منقوش به امضاء فعلی می‌نمایند این سئوالی است از تبار سئوالات در خور پاسخ، که شاید امیدی به آن باشد یا نباشد.

معلوم نیست بانک مرکزی چرا و به چه علت از افشای اعلام نام این موسسات بلاجواز نیز خودداری می‌کند تا مردم بتوانند با آگاهی از هویت این موسسات قادر به محافظت از اموال و دارایی خود در قبال تبلیغات و اقدامات جذبی این موسسات گردند.

البته شاید مردم جامعه و مال باختگان کنونی و آتی که دارایی آنان در حبس غیرقانونی این نهادهاى غیرقانونی قرار گرفته است با نویدهای افشاگرانه که دارای سابقه کمی هم در جامعه نیست آشنا و تا حدودی عادت به این شیوه افشاگری داشته باشند ولی این عادت رافع مسئولیت متصدیان محترم مربوطه نخواهد. چرا که بی‌اعتنایی بانک مرکزی به مسئولیت خود در قبال حقوق مالی مردم موجب آثار و عوارض جبران ناپذیر در جامعه خواهد گردید و جمعیت مال باخته از این بی‌توجهی جزء لشکریان مقلد جرم و هنجارشکنان آینده به عنوان یک حرکت جبرانی آنها تخریبی، جلوس منصب خواهند نمود. اینگونه فرافکنی از سوی بانک مرکزی و سایر نهادهاى قانونی، این نتیجه را در آفوا عموم به باور نزدیک می‌کند که مالکین اندوخته‌های حبس شده در این موسسات فاقد حق و قدرت دفاع از مایملک خود هستند زیرا قابل اثبات به نظر می‌رسد که قدرت مولود حق نبوده بلکه قدرت حمل حق را تا بستر زایش پشتیبانی می‌نماید که جای بسی تاسف است.

سوخت در ماشین آلات سنگین و نیمه سنگین

سمینار آموزشی

سمینار آموزشی کاربردی سوخت ماشین آلات سنگین و نیمه سنگین» ۲۶ آذرماه در
سندیکای شرکتهای ساختمانی برگزار شد.

محورهای این سمینار آموزشی، انواع سوخت، استانداردهای فنی سوخت و استانداردهای
زیست محیطی سوخت بود.

آقای مهندس محمود ترکی به عنوان مدرس مطالب خود را به این صورت شروع نمودند: به
طور کلی سوختها دو دسته هستند، سوختهای فسیلی و سوختهای زیستی تجدیدپذیر در
کشور ما با توجه به منبع فراوان سوختهای فسیلی روی آن تاکید می شود. منشاء سوختهای
فسیلی نفت خام و زغال سنگ است. دو نوع سوخت حاصل از زغال یعنی گاز و سوخت
مایع، انرژی لازم برای خودرو را به وجود می آورند. با توجه به اینکه در ایران نفت خام فراوان
است کمتر سراغ زغال سنگ می روند. چینی ها در زمینه زغال سنگ فعال هستند، در قطر
هم تبدیل گاز طبیعی به سوخت مایع طی فرایندی به نام GTL رواج دارد. سوخت مایع
حاصل از گاز، گوگرد و آلاینده های دیگر را ندارد.

در سوختهای فسیلی، کربن و هیدروژن مهم ترین عناصر هستند، و این سوختها گاز متان و
عناصر دیگری هم دارند. اگر نفت خوب تصفیه نشود ناخالصی هایی مانند گوگرد و ... خواهد
داشت. هر چه گوگرد نفت زیاد باشد قیمت آن ارزان تر است. نفت کوره و مازوت نزدیک
۳ درصد گوگرد دارد که مقدار زیاد آن مشکل زا است. کاتالیست اگزوز با وجود گوگرد از کار
می افتد و گازهای سمی وارد محیط می شود. پس سوخت باید عاری از وجود نیتروژن باشد
که ارزش حیاتی سوخت را پایین آورده، و به تولید گازهایی که برای محیط زیست مضر است
منجر شده، تولید اسید سولفوریک می کند. فلزات سنگین در سوخت ایجاد رسوب می کند و
در ماشینهای بنزینی به احتراق قبل از موعد می انجامد.

چند نوع سوخت مایع وجود دارد از جمله:

۱- بنزین که مستقیماً از نفت جدا می شود و عدد اکتان پایینی دارند که دیرسوزی بنزین را
نشان می دهد، و هر چه هیدروکربنهای آن شاخه ای باشد عدد اکتان پایینی می رود.

۲- گازوئیل که هیدروکربنهای آن خطی هستند و زود سوز است.

۳- سوخت جت و نفت سفید که از یک خانواده هستند. اما نفت سفید امروزه کاربرد چندانی
ندارد و به عنوان خوراک پتروشیمی ها استفاده می شود.

۴- نفت کوره یا مازوت از تقطیر نفت خام بدست می آید و چون سیاه رنگ است به نام نفت
سیاه نیز خوانده می شود. این نفت قیمت بسیار پایینی دارد چرا که ارزش آن به دلیل زیاد
بودن گوگرد آن پایین است.

وی افزود: سوختهای گازی شامل LPG (گاز مایع)، CNG (گاز طبیعی متراکم)، و
LNG (گاز طبیعی) و ... که عدد اکتان بالایی دارند. بیشترین راندمان حرارتی مربوط
به CNG و LNG است. در حال حاضر در دنیا در خودروها LNG استفاده می شود که
وزن کمتری دارد. (جدول-۱)

علاوه بر آزمایشات استاندارد فوق، تعدادی آزمایش نیز وجود دارد که اثر بنزین در حین
کارکرد را مشخص می کنند مثل:

جدول ۱: سوخت بنزین: مشخصات و ترکیبات و پارامترهای اندازه گیری در بنزین

۱- قابلیت تبخیر	۱- عدد اکتان (RON , MON)
۱۱- گام (Gum)	۲- پایداری در برابر اکسیداسیون
۱۲- دانسیته	۳- مقدار گوگرد (ppm)
۱۳- خوردگی ورقه مس	۴- مقدار فلزات (ppm)
۱۴- ظاهر بنزین	۵- مقدار اکسیژن (درصد وزن)
۱۵- آب و رسوبات	۶- مقدار هیدروکربوری الفینی
۱۶- فشار بخار	۷- مقدار آروماتیکها (هیدروکربورهای حلقوی سیر نشده)
	۸- مقدار بنزین

استاندارد زیست محیطی	EU1	EU2,3	EU4	EU5,6	...,EU6
گروه بنزین	C-1	C-2	C-3	C-4	C5
عدد اکتان (RON)	۹۱ و ۹۵ و ۹۸	۹۱ و ۹۵ و ۹۸	۹۱ و ۹۵ و ۹۸	۹۱ و ۹۵ و ۹۸	۹۵ و ۹۸
مقدار گوگرد (PPM)	۱۰۰۰	۱۵۰	۵۰	۱۰	۱۰
درصد الفین (حجمی)	-	۱۸	۱۰	۱۰	۱۰
درصد آروماتیک کل (حجمی)	۵۰	۴۰	۳۵	۳۵	۳۵
درصد بنزین (حجمی)	۵	۲,۵	۱	۱	۱
گام شسته نشده	۷۰	۷۰	۳۰	۳۰	۳۰
Mg/100ml					

به وجود آمده است. برای حل این مشکل از اکتان افزاها استفاده می‌شود. البته در کشورهای پیشرفته بنزین تولید شده عدد اکتان بالایی دارد. (جدول ۲-)

اما در کشورهای توسعه نیافته در گذشته از تترا اتیل سرب به عنوان بالا برنده عدد اکتان استفاده می‌شد که به شدت سرطانزا و عقیم‌کننده است. افزایش دهنده عدد اکتان MMT «متیل سیکلو پنتودی نیل منگنز تری کربیل» یک افزودنی فلزی بر پایه منگنز است که برای بالا بردن عدد اکتان به بنزین اضافه می‌گردد. MMT مقرون به صرفه‌ترین جایگزین تترا اتیل سرب برای بالا بردن اکتان است.

۱- تمیزی انژکتور
 ۲- چسبندگی در سوپاپ ورودی
 ۳- تمیزی سوپاپ ورودی
 ۴- رسوب در محفظه احتراق
 ۵- کد تمیزی بنزین

عدد اکتان مقیاسی است برای نشان دادن مقاومت بنزین و یا دیگر سوخت‌ها در مقابل گرما، فشار و شروع احتراق خود بخود (بدون جرقه). به زبان ساده هر چه عدد اکتان یک سوخت بیشتر باشد آن سوخت در مقابل پدیده احتراق مخرب، فشار و گرما مقاوم تر است. وقتی عدد اکتان پایین باشد در ماشین ناک یا ضربه دیده می‌شود که در اثر برخورد امواج حاصل از احتراق سوخت

افزودنی های به بنزین

- بالا برنده های عدد اکتان
- سایر مواد (پاک کننده و ...)

بالا برنده های عدد اکتان به دو گروه تقسیم می شوند.

۱- مواد اکسیژن دار که عبارتند از:

الف) اترها مثل MTBE, ETBE
 ب) الکلها مثل اتانول، پروپانول و متانول

۲- مواد عالی فلزی مثل

الف) TEL (ترکیب سوب دار)
 ب) MMT (ترکیب دارای منگنز)
 ج) فروسین (ترکیب دارای آهن)

۳- مواد آلی بدون اکسیژن و فلز

این دسته بیشتر شامل مواد آروماتیک مثل بنزین، زایلین ها، آتیلین و ...

محاسن و معایب این مواد

۱- اترها به راحتی در بنزین حل می شوند ولی مشکلات زیست محیطی که دارند (با شدت وضعیت نسبت به یکدیگر) مصرف آن‌ها را روز به روز کمتر کرده است مثل MTBE که در حال حاضر در خیلی از کشورها مصرف آن ممنوع شده است.

۲- الکلها:

● متانول به شدت جاذب آب است و رطوبت هوا را جذب و نهایتاً باعث دو فاز شدن بنزین می شود، رسمیت بسیار بسیار زیادی دارد. به شدت خورنده است. ارزش حرارتی آن

مهمترین مشخصه های گازوئیل

۱- عدد ستان	۹- دمای تبخیر ۹۰٪ گازوئیل C°
۲- اندیس ستان	۱۰- دمای تخیر ۹۵٪ گازوئیل C°
۳- دانسیته	۱۱- نقطه جوش نهایی
۴- گرانروی	۱۲- نقطه اشتعال
۵- مقدار گوگرد	۱۳- باقیمانده کربنی (درصد)
۶- فلزات	۱۴- CFPP
۷- آروماتیک کل (درصد وزنی)	۱۵- مقدار آب (PPM)
۸- آروماتیک های چند حلقه ای (درصد وزنی)	۱۶- پایداری در برابر اکسیداسیون
۱۹- اتانول و متانول نباید وجود داشته باشد.	۲۴- اندازه ذرات آلودگی (کدتمیزی)
۲۰- خوردگی فلزات آهنی	۲۵- ظاهر گازوئیل
۲۱- خوردگی ورقه مس	۲۶- تمیزی انژکتور
۲۲- خاکستر	۲۷- لوبریستی
۲۳- مقدار کل ذرات آلودگی	

تأثیر فیلتر در سایش موتور (اقتباس از مطالعه جنرال موتورز)

فیلتر (اندازه میکرونی با راندمان ۹۸ درصد با یک مسیر)	سایش نرمال شده	کاهش نسبی سایش
۴۰ میکرون	۱	۱
۱۵ میکرون	٪۲۹	۴/۳
۵/۸ میکرون	٪۱۸	۵/۵
۷ میکرون	٪۱۴	۱/۷

می شود اغلب مربوط به موتور و خروجی های موتور است. هرگز سوخت بسیار مناسب در ماشینی که طبق استاندارد نیست جواب نمی دهد. سوخت و خودرو باید همزمان با هم حرکت کنند. و برای اینکار باید ماشین سازها استانداردهای سوخت را تعیین کنند که برای عملی شدن آن باید سوخت توصیه شده برای هر ماشین، در آن استفاده شود.

سیستم انژکتوری در خودرو در واقع عملکردی مشابه کاربراتور دارد که همان مخلوط کردن سوخت و هوا به نسبت لازم و تزریق آن به موتور است. انژکتور باعث می شود تا احتراق سوخت به طور کامل انجام شود و آلاینده های موتور مانند ناکس، هیدروکربنهای نسوخته، مونوکسید کربن بطور قابل ملاحظه ای کاهش پیدا کند. تعداد ذرات در میلیون (PPM) روشی برای تعیین مقدار غلظت مواد است. انژکتور باید مرتب چک شود. درباره تمیزی بنزین هم کدی وجود دارد که باید به آن دقت شود. از جمله درباره گوگرد، که هر چه بیشتر باشد کاتالیست زودتر از بین می رود. بخش دوم مبحث سوخت، مربوط به گازوئیل بود.

گازوئیل (Gas Oil)

● گازوئیل هم یک هیدروکربوراست که شامل هیدروکربورها ۱۵ کربنه تا ۲۵ کربنه است. برخلاف بنزین که دارای هیدروکربورهای شاخه ای زیاد است، گازوئیل باید دارای

با توجه به موارد گفته شده برای بالا بردن عدد اکتان چه باید کرد؟
امروزه پالایشگاه های مدرن دنیا به فرآیندهایی مجهز شده اند که با تغییر شکلی که در ساختار هیدروکربورها به وجود می آورند عدد اکتان را بالا می برند. هر چه مقدار هیدروکربورهای شاخه دار و حلقوی در بنزین زیاد باشد عدد اکتان نیز زیاد می شود. در نتیجه دیگر نیازی به مواد افزودنی بالا برنده عدد اکتان نیست.

سایر مواد افزودنی

به طور کلی وقتی یک بنزین بر اساس استاندارد تولید شود نیازی به هیچگونه ماده افزودنی نیست و اگر نیاز به افزودنی بالا برنده عدد اکتان باشد، این افزایش باید در پالایشگاه و بر اساس اندازه گیری دقیق انجام شود.

استانداردهایی که به بنزین نسبت داده

نسبت به بنزین بسیار پایین تر است. به همین دلایل در دنیا مصرف بسیار کمی به عنوان سوخت یا بالا برنده عدد اکتان دارد (در بعضی از شهرهای چین مصرف می شود)
● اتانول در حال حاضر در خیلی از کشورها بعنوان سوخت ویا بالا برنده عدد اکتان مورد استفاده قرار می گیرد. مشکل آن جذب آب است که باید از رسیدن آب به سوخت جلوگیری کرد.

۳- ترکیبات فلزدار

امروزه به علت رسوبی که از سوختن این مواد در محفظه احتراق و همچنین رسوب روی کاتالیزور اگروز ایجاد می شود، تمام سازندگان موتور استفاده از این مواد را ممنوع کرده اند.

۴- مواد آروماتیک

استفاده از این مواد نیز به علت سمی بودن توصیه نمی شود.

اختلاف در مشخصات گازوئیل برای پنج طبقه بندی

320	320	320	340°C	-	T90% oC
340	340	340	355	-	T95%
350	350	350	365	-	FBP
غیر قابل اندازه گیری	٪۵ حجمی	٪۵ حجمی	٪۵ حجمی	٪۵ حجمی	FAMS
نباید بیشتر از حدی باشد که دیگر خواص سوخت را تغییر دهد.					سوخته های زیستی دیگر
٪۱۵	٪۱۵	٪۲۰	٪۲۵	-	آروماتیک کل
٪۲	٪۲	٪۳	٪۵	-	آروماتیک های چندحلقه ای
۴۰۰	۴۰۰	۴۶۰	۴۶۰	۴۶۰	لوبرسیتی
غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	غیر قابل اندازه گیری	اتانول و متانول

هیدروکربورهای حطی بیشتری باشد.

● همچنین بر خلاف بنزین که باید دیرسوز باشد، گازوئیل باید زود سوز باشد براساس استانداردهای محیط زیستی یورو، WFC ۵ گروه گازوئیل را با مشخصات مربوطه معرفی کرده است. بعد از آن نفت گاز یا گازوئیل به عنوان سوخت موتورهای دیزلی و تأسیسات حرارتی بکار می‌رود. از این رو گازوئیل باید زود سوز باشد. استانداردهای مربوط به ماشینهای دیزلی سخت‌تر است. گازوئیل سوخت سنگین‌تری نسبت به بنزین است و آلودگی‌های بیشتری دارد. در گازوئیل دود بیشتر تولید می‌شود. «سوت» از آلاینده‌های مربوط به گازوئیل است. دو آلودگی مهم دیزلها شامل ذرات PM و اکسیدهای NOx است چون دمای متوسط موتور دیزلی ۱۰ درجه از موتور بنزینی بالاتر است. برای کم کردن ذرات آلاینده باید بر روی کامل کردن احتراق تمرکز شود.

کنترل تولید و حذف اکسیدهای ازت

هرچه دمای محفظه احتراق بیشتر باشد، تولید اکسیدهای ازت نیز بیشتر خواهد شد. برای پایین آوردن دمای محفظه احتراق، تکنولوژی‌ها مختلفی وجود دارد که می‌توان از جمله آن‌ها به EGR اشاره کرد.

کنترل PM

۱- باید از تکنولوژی‌هایی استفاده شود که حداکثر احتراق (سوختن کامل) صورت پذیرد.
۲- باید از فیلترهایی استفاده شود که ذرات تولید شده را قبل از خروجی از اگزوز جذب کند.
وی افزود: «عدد ستان» در گازوئیل مهم است که یک معیار اندازه‌گیری برای نشان دادن زمان تاخیر احتراق سوخت در موتورهای دیزل است. این عدد زمان تاخیر میان شروع پاشش به داخل محفظه احتراق و شروع احتراق سوخت را نشان می‌دهد. در طی این تاخیر زمان، سوخت جمع شده و سپس محترق می‌گردد و این احتراق به صورت انفجار صورت می‌گیرد تا بتواند یک ضربه قدرت تولید نماید. هر چه زمان تاخیر کمتر باشد احتراق یکنواخت‌تر خواهد بود. در ایران به جای «عدد ستان»، «اندیس ستان» گرفته می‌شود که کم‌تر است. هر چه عدد ستان بالاتر باشد بهتر است.

در مورد گازوئیل باید دانسیته هم کنترل شود. دانسیته سنگین‌تر باعث آلودگی بیشتری شود. گرانروی دیزل در احتراق تاثیر ندارد اما میزان آن در گرما و سرما اهمیت دارد. گوگرد در گازوئیل

اختلاف در مشخصات گازوئیل برای پنج طبقه بندی

استاندارد EU	EU1	EU2,3	EU4	EU4,5	EU6
طبقه بندی WFC	C-1	C-2	C-3	C-4	C-5
عدد ستان	48	51	53	55	55
اندیس ستان	45	48	50	52	52
دانسیته max Kg/m3	860	850	840	840	840
گرانروی max	4.2	4	4	4	4
گوگرد (ppm)	2000	300	50	(50)10	10
فلزات	-	غیر قابل اندازه‌گیری	غیر قابل اندازه‌گیری	غیر قابل اندازه‌گیری	غیر قابل اندازه‌گیری

تأثیر فیلتر در سایش موتور (اقتباس از مطالعه جنرال موتورز)

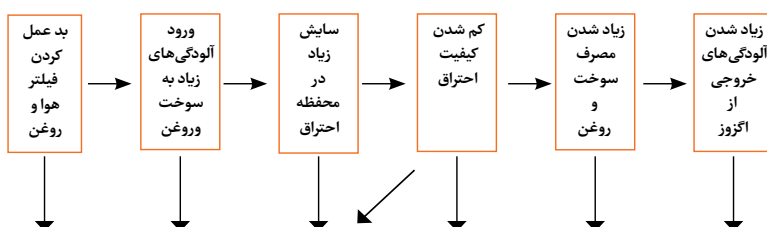
فیلتر (اندازه میکرونی با راندمان ۹۸ درصد با یک مسیر)	سایش نرمال شده	کاهش نسبی سایش
۴۰ میکرون	۱	۱
۱۵ میکرون	٪۲۹	۴/۳
۵/۸ میکرون	٪۱۸	۵/۵
۷ میکرون	٪۱۴	۱/۷

نمونه ای از اطلاعات فیلترهای سازندگان مختلف

راندمان گرفتن ذرات بزرگتر از ۱۰ میکرون	فاکتور بتا	نام تجاری
98% بسیار خوب	50	A
93% موثر	14	B
86% موثر	7.2	C
60% موثر	2.5	D
54.5% موثر	2.2	E
33.3% خوب نیست	1.5	F

کنترل آلودگی‌های جامد توسط فیلترهای مناسب صورت می‌گیرد

شکل زیر این اثرات را به خوبی نشان می‌دهد

از لحاظ مسائل زیست محیطی بد است، اما وجود آن از لحاظ روانکاری لازم است و بدون آن سایش سوزن انژکتور به وجود می‌آید. گوگرد نباید از ۳۰۰ پی. پی. ام کمتر باشد. در غیر این صورت مجبوریم در سوخت خود از افزودنی استفاده کنیم. سوخت‌های «بیودیزل» از جمله سوخت‌هایی هستند که به دیزل خاصیت روانکاری داده از سایش می‌کاهد. البته سوخت خوب سوختی است که چیزی به آن اضافه نشود. نقطه اشتعال، دمای تبخیر و نقطه جوش در گازوئیل هم دارای اهمیت است. هر چه نقطه جوش بالاتر باشد یعنی سوخت سنگین‌تر است. سوخت سنگین مانده کربنی بیشتری دارد. اگر باقی مانده کربنی یا دوده زیاد باشد احتراق را با مشکل روبرو خواهد کرد.

بعضی اوقات در دمای پایین، هیدروکربنهای پارافینی موجود در سوخت دیزل بطور جزئی متبلور می‌شوند و صافی را مسدود کرده، خودرو را متوقف می‌نمایند. آب در سوخت هم از دلایل ایجاد کریستالهای اولیه برای یخ زدن گازوئیل است. به همین دلیل مشخصات دقیقی برای رفتار سوخت دیزل در سرما در نظر گرفته شده است. این مشخصات عبارتند از: نقطه ابری شدن، نقطه ریزش و نقطه انسداد فیلتر سرد. برای بهبود مشخصات سرمایی سوخت دیزل راه‌هایی توصیه شده است:

- کاهش نقطه نهایی تقطیر (منجر به کاهش برشهای سنگین حاوی نرمال پارافین ها)
- کاهش نقطه اولیه تقطیر (هم پوشانی با برش کروزن)
- انتخاب برش های نفتنی تروآروماتیکی تر (در این مورد منشأ نفت خام مطرح می‌شود).
- اضافه نمودن مواد افزودنی بهبود دهنده جریان. این مواد باعث پخش بلورهای پارافین شده، از تشکیل شبکه و انسداد فیلتر جلوگیری می‌کنند، نقاط ریزش و انسداد فیلتر را کاهش می‌دهند ولی بر نقطه ابری شدن اثری ندارند.

وی افزود: مانند بنزین برای گازوئیل هم استانداردهایی تعریف شده که در آن عدد ستان محوریست دارد. خوشبختانه در ایران

سوختنی‌ها بدون افزودنی هم عدد ستان بالایی دارند. دانسیته، گرانروی، میزان گوگرد و آروماتیک و... هم در استاندارد مهم است. اتانول و متانول هم نباید در سوخت دیزلی وجود داشته باشد. وی با بیان اینکه شرکت پخش واحدی به نام مهندسی فن آورده‌ها دارد که استاندارد وزارت نفت برای تولید سوخت را دارد و علاقمندان می‌توانند آن را تهیه کنند، درباره سوخت‌های زیستی گفت: این سوخت شامل بیودیزل، اتانول مایع، متانول و سوخت‌های دیزل گازی مانند هیدروژن و متان می‌شود. سوخت دیزلی زیستی و اتانول زیستی، از مهم‌ترین سوخت‌های زیستی هستند که می‌توان از آنها در صنعت حمل‌ونقل استفاده کرد.

چرا سوخت‌های زیستی مورد توجه هستند؟

الف) آلودگی CO_2 کمتری تولید می‌کنند.
ب) منابع تولید آن‌ها تجدیدپذیر بوده و پایان‌ناپذیر هستند. (برخلاف سوخت‌های فسیلی)

الف: اتانول

● اتانول زیستی به دو طریق قابل تولید است.
۱- استفاده از مواد قندی مثل نیشکر و ملاس
۲- استفاده از مواد سلولزی
این روش هنوز صنعتی نشده است. با صنعتی شدن این روش انتظار می‌رود که قیمت اتانول کاهش زیادی داشته باشد. مواد اولیه برای تولید اتانول در این روش ضایعات کشاورزی هستند.

● فرق اتانول سوختی

با اتانول مورد استفاده در صنایع

- اتانول مورد استفاده در صنایع دارای ۵ درصد آب است.
- اتانول سوختی باید حداکثر ۱ درصد آب داشته باشد.
- اتانول به صورت درصدی از سوخت و یا کاملاً صد درصد اتانول مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- تا ۱۵ درصد افزایش نیازی به تغییر در

موتور نمی‌باشد.

بیودیزل

- از استریفیکاسیون ترانس متانول با اسیدهای چرب حاصل از دانه‌ای روغنی به دست می‌آید.
- قیمت این سوخت بیش از دو برابر گازوئیل است.
- این سوخت خاصیت لوبریستی گازوئیل را اضافه می‌کند.
- در حال حاضر در دنیا ۵ درصد از این سوخت به گازوئیل اضافه می‌شود.
- این سوخت در برابر اکسیداسیون نسبت به گازوئیل مقاومت کمتری دارد. در نتیجه نگهداری آن مشکل است.
- استفاده از این سوخت باعث کاهش گازهای گلخانه‌ای می‌شود.

اتانول زیستی نیز نوعی سوخت جایگزین الکلی برای بنزین است که در ماشینها استفاده می‌شود و مخلوط آن با بنزین تا ۱۵ درصد مشکلی ندارد و از آن میزان به بعد باید قطعات همخوان با اتانول تهیه شود. در چین از متانول به عنوان سوخت استفاده می‌شود. در ایران هم صحبت‌هایی برای استفاده از آن بود اما به دلیل سمی بودن شدید آن و ایجاد خوردگی شدید و کم بودن ارزش حرارتی آن کنار گذاشته شد. مشکل استفاده از اتانول و متانول جذب بالای آب است.

بیودیزل هم یکی از انواع سوخت‌های گیاهی است. بیودیزل را می‌توان از روغن‌های گیاهی و چربی حیوانات تولید و از آن به جای گازوئیل در موتورهای گازوئیلی استفاده کرد. بیودیزل از ترکیب شیمیایی روغن‌های گیاهی یا حیوانی با هیدروکسید سدیم و متانول (یا اتانول) حاصل می‌شود. بسیاری در اروپا به استفاده از بیودیزل روی آورده‌اند. در حقیقت از میان دیگر انواع سوخت‌های زیستی، بیودیزل بیشترین استفاده را در این قاره دارد. برای تهیه بیودیزل، از روغن‌های گیاهی و چربی‌های حیوانی استفاده می‌شود.

اجزاء فیلتر

- واشر یا ارونینگ

● صفحه پایه

● در پوش های بالا و پایین

● صافی فیلتر

● لوله وسط

● فنر

● محفظه فیلتر

● شیر يك طرفه (در فیلترهای روغن)

● بیشتر سازندگان فیلتر، فیلترهایی را معرفی می کنند که ذرات بزرگتر از ۴۰ میکرون را می گردد.

● سازندگان موتور نشان داده اند که بیشترین میزان ساییش در اثر ورود ذرات با اندازه کمتر از ۴۰ میکرون است .

ذرات ورودی به موتور چه کار می کنند

● لقی مجاز دیواره سیلندر و رینگها (میکرون ۱۰ - ۵)

● اندازه ذرات گرد و خاک جاده کمتر از ۲۵ میکرون (البته ذرات بزرگتر از این اندازه نیز وجود دارد که به راحتی توسط فیلتر گرفته

می شود)

● ورود ذرات در لقی های مجاز باعث ایجاد ساییش می شود.

● مهمترین جزء يك فیلتر صافی آن است

● صافی از جنس های مخلف ساخته می شود ولی عموماً از کاغذ یا پارچه است

● در فیلترهای جدید از الیاف شیشه یا ترکیبی از الیاف شیشه و سلولز استفاده می شود.

ملاك انتخاب فیلتر

● فاکتور بتا

● راندمان فیلتر

وی درباره فیلتر تصریح کرد: برای کارکرد خوب ماشین علاوه بر روغن مناسب، فیلتر مناسب از اهمیت خاصی برخوردار است.

فیلتر در کنترل آلودگی ها اهمیت دارد. فیلتر نامناسب عمر موتور را تا ۸ برابر پایین می آورد و کیفیت احتراق را پایین می آورد. فیلتر بد مصرف سوخت را بالا برده و خروجی آگزوز را افزایش می دهد. متاسفانه در ساخت فیلترها

روی ذرات درشت تاکید شده در حالی که در کدهای تمیزی روی ذرات ریز تاکید شده است. صافی های فیلتر از جنسهای مختلفی تهیه می شود که اغلب از جنس سلولز است. فیلترها در ماشین آلات از کاغذ یا پارچه تهیه شده اند. برای خرید فیلتر باید آن را تحت تست فاکتور بتا قرار داد که چقدر ذرات از فیلتر رد می شود. طبق تحقیقات اگر فیلتر ۴۰ میکرونی را به فیلتر ۱۰ میکرونی تبدیل کنیم عمر موتور ۸ برابر می شود اگرچه مشکل انتقال روغن و سوخت به وجود می آید.

وی در انتها با تاکید روی اهمیت شناخت سوخت برای مهندسان مسئول ماشین آلات در پروژه های عمرانی به سوالات حاضران در جلسه پاسخ داد.

در پایان این سمینار به شرکت کنندگان در سمینار «سوخت در ماشین آلات سنگین و نیمه سنگین» گواهی حضور داده شد. و مقرر شد با برگزاری آزمون، گواهینامه سازمان فنی و حرفه ای به آنها اهدا شود.

معرفی کتاب

مجموعه کتابهای پرسش و پاسخ حاوی پرسش پیمانکاران از نظام فنی اجرایی در برخی مراجع مرتبط و پاسخ های مربوطه است.

جلد سوم این مجموعه با موضوع ضوابط بخشنامه ها، دستورالعمل ها و آئین نامه ها به زودی منتشر می گردد.

این کتاب حاوی پرسش هایی در خصوص مجموعه قوانین مرتبط با خدمات پیمانکاری است.

تهیه کتاب مزبور را به کلیه دست اندرکاران، شرکت ها و مجریان و مهندسان پروژه های عمرانی توصیه می گردد.

